

У ОВОМ БРОЈУ

„ГЛАС“ УНИВЕРЗИТЕТА

Информативно гласило Универзитета
„Ђуро Пуцар Стари“ БАЊАЛУКА

ТРЕЋИ ДАН СУЂЕЊА ЗА ПЉАЧКУ И
КРАЂУ У ООУР-У ЦРНО-БИЈЕЛА ТЕЛЕ-
ВИЗИЈА И АКУСТИКА БАЊАЛУЧКОГ
„ЧАЈАВЕЦА“

Шетали се спомљени екрани

● Саслушани сви оптужени и свједоци, а суђење ће бити настављено тек 28. новембра ● Занимљиво је да су поломљени екрани по три пута улазили у записник и штета наплаћивана од ЗОИЛ-а „Нови Сад“ из Новог Сада ● Зашто су пројекти из ЗОИЛ-а Нови Сад прво телевизоре проглашавали оштећеним 50 одсто, а онда их куповали упола цијене, кад се тврдило да могу послужити само за дијелове

Страна 6.

БАЊАЛУКА, четвртак, 14. новембра 1985.
БРОЈ 4558 Година XLII Цијена 30 динара

НАКОН ДРЖАВНОГ УДАРА
У ЛИБЕРИЈИ

Ситуација још нејасна

ДАКАР, 13. новембра (Танјуг) - Јутрос рано ситуација у главном граду Либерije, Монровији, и даље је била нејасна. Предсједник Либерije генерал Дое и његове снаге контролишу, по свему судећи, највећи дио главног града, све три радио-станице, велики војни логор у центру Монровије и предсједничку палату.

Међутим, према вијестима западноафричких радио-станица, у граду још трају борбе које се „селе“ из једног у други дио пријестонице. Током ноћи је допазило до спорадичне пуцњаве у самом центру Монровије. То је знак да генерал Дое и њему појалне снаге још немају пуну контролу над градом.

Страна 6.

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИЗВОЗ -
УВОЗ ЗА ДЕСЕТ МЈЕСЕЦИ

Дефицит могуће покрити

БЕОГРАД, 13. новембра (Танјуг) - Покривеност увоза извозом за десет мјесеци ове године је износила 87 одсто, што је за три процента више него у истом раздобљу лани. Како су данас на конференцији за новинаре у Међународном прес-центру саопштили стручњаци Савезног завода за статистику, за десет мјесеци извезли смо робе у вриједности од осам милијарди и 329 милиона долара, док је увоз вриједио 9,5 милијарди долара. Статистичари оцјењују да је овај негативни салдо сношљив и да се може покрити без већих трзавица.

Статистика је регистровала и да је индустријска производња у Југославији за десет мјесеци била већа је за 2,5 одсто него у истом раздобљу лани. Саопштено је и да су залихе готових производа крајем септембра биле 8,1 одсто веће, док су се залихе материјала за репродукцију повећале за чак 14,9 процената.

Упркос томе, наставља се раст цијена на мало и цијена произвођача. У октобарским поскупљењима, која су за 9,1 одсто била већа него септембарска, учешће повећања пореза износило је око три процента. То је утицало и да су у овом мјесецу цијене произвођача расле спорије него цијене на мало, што се до сада није често догађало.

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

„ГЛАС“ НА ЛИЦУ МЈЕСТА: МЕЂУ РУДАРИМА „КАМЕНГРАДА“

Накривили шљем

Рудари „Каменграда“ поставили нови босанскохерцеговачки рекорд у производњи угља

САНСКИ МОСТ, 13. новембра - Готово је сигурно да ће ове године рудари Рудника Црног угља „Каменград“ код Санског Моста произвести 420 хиљада тона све тражењег „црног злата“ и тиме остварити највећу производњу у више од 60 година дугој историји овог јединог крајњског рудника са јамском експлоатацијом. На ово наводи и чињеница да су гарави комарати у протеклим десет мјесеци произвели 343.923 тоне угља, што је 60 одсто више од плана. Они су само у октобру произвели 60.931 тону угља и план надмашили чак за 53 одсто, чиме су поставили нови босанскохерцеговачки рекорд у једномјесечној производњи угља.

Овим подухватом каменградски рудари су најавили изузетно берићетну годину и

преузели заставицу радно-производног такмичења у СОУР-у „Титови рудници“ Тузла, који се сваке године у октобру и новембру организује у част дана рудара Босне и Херцеговине.

Рудари „Каменграда“, међутим, хоће и

● У јулу и августу рудари произвели више руде него у цијелом првом полугодишту, а у октобру план премашили за 53 одсто, чиме се не може похвалити ниједан рудник у Босни и Херцеговини

● Ове године 420 хиљада тона „црног злата“ а наредних 700 хиљада тона

● Удруженим средствима потрошача угља из три републике и САРП Војводине увелико се одвија реконструкција и модернизација рудника.

више и боље, па су планирали да идуће године произведу 450 хиљада тона угља и почну изградњу нове сепарације у Фајтовцима, јер је постојећа скоро одслужила своје и постала кочница бржег развоја овог рудника, који своје развојне програме темељи на властитој сировинској основи од 178 милиона тона утврђених геолошких резервисвих категорија угља и заснива искључиво на економској рачуници.

У наредном средњорочију овдје, између осталог, предвиђају производњу од 700 хиљада тона угља и изградњу електрифициране пруге Приједор - Сански Мост - Каменград, чиме би се убрзао и појефтинио транспорт угља до потрошача, односно епиминисао превоз камионима до жељезничке станице у Приједору.

Страна 4.
Пл. ЂУРИЋ

МЕЂУОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА БАЊАЛУКА
О ЗАПОШЉАВАЊУ

ДОКЛЕ ПРОГРАМИ ЖЕЉА?

Страна 3.

НА МЕЂУНАРОДНОМ
САЈМУ НАМЈЕШТАЈА
У БЕОГРАДУ

Признања најбољим

БЕОГРАД, 13. новембра (Танјуг) - На Међународном сајму намјештаја у Београду саопштена су имена добитника традиционалних признања златни и сребрни кључ, која се додјељују за најбоље производе у седам категорија намјештаја.

Главна признања - Златни кључ - припало је фабрицима „Стоп“ - Каменик, „Стеван Филиповић“ - Ваљезо, „Горење“ - Титово Велење, „Брест“ - Церкница, „Јадран“ - Загреб, „Лесонит“ - Илирска Бистрица и „Декоративна“ - Љубљана.

Добитници Сребрног кључа су „Смилко“ - Врање, Радна организација „Шпад-Врбас“ Бањалука, Трескина фабрика „Јосиф Свестарот“ - Струмица, „Хрст“ - Чаковец, „Мебло“ - Нова Горица, фабрика „8. октобар“ - Бечеј и „Лама“ - Бекани код Копра. Свечано уручење ових признања предвиђено је за прекосутра.

ПЛАНЕРИ ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА СР БИХ
ПРЕДВИЂАЈУ

СМИОНИЈЕ ИНВЕСТИРАЊЕ

САРАЈЕВО, 13. новембра (Танјуг) - Послије вишегодишње стагнације, па и реалног пада, у идућој години могуће је повећање инвестиционе активности у Босни и Херцеговини - сматрају планери њеног друштвеног развоја.

Укупне инвестиције у 1986. у односу на ову годину, према тим прорачунима, треба да се повећају за четири одсто од чега у основна друштвена средства за 3,5 посто.

Како је предвиђено нацртом резолуције, у идућој години вриједност укупних инвестиција у БиХ износиће 295 милијарди динара, што је за 3,5 одсто више него у овој години. Од тога, за привредне инвестиције издвојиће се 252 милијарде а за ван-привредна улагања 42,5 милијарде динара.

Овај оптимизам заснива се на планираном укупном динамичнијем материјалном развоју, даљем усклађивању односа у распоређивању дохотка и чистог дохотка и на тој основи побољшању акумулативне и репродуктивне способности привреде. Такође и на повољнијем односу у ангажовању расположивог инвестиционог капитала у ОУР-а између улагања у основна и обртна средства, те на ангажовању додатне акумулације с других подручја наше земље путем удруживања.

Од планираних 175 милијарди динара за инвестиције у индустрији, највећи дио улагања биће усмјерен у електропривреду, производњу угља, црну металургију и метални комплекс.

Већ традиционално међу најбољим: детаљ из „Врбасове“ производње намјештаја

NOVEMBARSKI IZLETI Republiko, gdje ti je zavičaj?

Zamislite jednog jugoslovenskog turističkog vodiča koji okupljenim izletnicima govori ovako:

- Ovdje je, prije 42 godine, rođena Republika. Vijećnici Drugog zasjedanja im na trgu ispred Plivinog vodopada, niti ispred Spomen-muzeja Drugog zasjedanja Avnoja. On nije u Jajcu, zavičaju Republike.

U tome, naravno, ne bi bilo ničeg neobičnog. Dapače.

Medutim, naš vrli turistički vodič ne stoji pokraj Plivinog vodopada, niti ispred Spomen-muzeja Drugog zasjedanja Avnoja. On nije u Jajcu, zavičaju Republike.

U aranžmanu neke od mnogih naših turističkih agencija on je autobusom doveo izletnike povodom Dana Republike u Italiju i navedene riječi izgovara im na trgu ispred Crkve svetog Marka u Veneciji. Ako nije tamo, onda je na tršćanskom Ponte rosu. Možda ga je put naveo na drugu stranu, pa je izletnike okupio kraj plićaka Balatona u susjednoj Mađarskoj.

Listajući ovih dana novine lako uočavamo primamljive oglase o izletima koje turističke agencije organizuju za Dan Republike. Na spisku mjesta koja se nude radnom čovjeku iz Jugoslavije su - da nabrojimo samo neke - Atina, Rim, Amsterdam, Madrid, Moskva, Lenjingrad, Kijev, kraljevski gradovi Maroka, Beč, Venecija, San Marino...

Ima, naravno, na tom spisku i jugoslovenskih krajeva. Brioni su na prvom mjestu, pa slijede Umag, Kranjska gora, Bled, Poreč, Portorož, Bohinj, Pohorje, Plitvice... Medutim, uz rijetke izuzetke, uz njih obavezno stoje i imena i gradova u susjednim zemljama u koje će se organizovati jednodnevni izlet - Trsta, Graca, Venecije...

Ovakvi novinski napisi nisu rijetkost u novembarskim brojevima mnogih naših listova. Ako bi se, međutim, imalo šta novo reći, onda je to, bez sumnje, činjenica da od jajačkih turističkih i ugostiteljskih radnika ne stižu vijesti da su već poodavno svi kapaciteti rezervisani za dane kada obilježavaju praznik državnosti naše zemlje. Jer, ako se na popisima turističkih agencija Jajce gotovo i ne spominje, onda je najlogičnije zaključiti da su tamo sva mjesta već poodavno zauzeta. Ali, dobar privrednik, u turizmu posebno, i tu bi lako našao lijek. Nije teško pretpostaviti koliko će za vrijeme novembarskih praznika biti praznih soba u bosanskokrajiskim hotelima, posebno u onima koji nisu daleko od Jajca i koji posluju u sastavu istog SOUR-a.

Malo više domišljatosti i poslovnosti turističkih i ugostiteljskih poslenika i eto punijih hotela, eto većeg prometa i dohotka. Eto, konačno, i veće počasti Republici, jer - moramo priznati - lijepo je skoknuti u Veneciju, ali je mnogo ljepše posljednjih novembarskih dana naći se u Jajcu.

R. PAVLOVIĆ

SOCIJALNO—KLASNA STRUKTURA SAVEZA KOMUNISTA: KOTOR—VAROŠ

IZRICANJE MJERA, ALI I PODMLAĐIVANJE

Ukupan broj članova u Opštinskoj organizaciji SK Kotor-Varoš intenzivnije se povećavao u periodu od 1975. do 1980. godine, da bi zatim u naredne dvije godine aktivnost na omasovljenju opala, a u posljednje dvije godine ispoljena je tendencija blagog porasta. U proteklih devet mjeseci ove godine OOSK su primile 61 člana, među kojima 11 radnika. U ukupnom članstvu nalazi se oko 34 odsto radnika, što je na nivou broja radnika u strukturi SK BiH. Kada je riječ o kretanju broja radnika u SK osjeća se blagi rast, što nije rezultat većeg prijema, već prije svega zapošljavanjem mladih, koji su prethodno primljeni u SK u školi.

U 1984. godini izrečeno je 97 mjera idejno-političke odgovornosti. Među izrečenim mjerama najveći broj se odnosi na izricanje opomena i skidanje sa evidencije. U strukturi izrečenih mjera oko 11 odsto se odnosi na radnike u neposrednoj proizvodnji. Među deset članova, koliko je u proteklih devet mjeseci otišlo iz SK nalaze se tri radnika. U svega 12 OOSK izričane su mjere idejno-političke odgovornosti: u pet organizacija bilo je

pojava napuštanja SK po raznim osnovama.

Najveći broj osnovnih organizacija SK se neredovno bavi pitanjima jačanja klasno socijalnog sastava. Prema riječima Stojana Đurđevića, predsjednika Opštinskog komiteta SK Kotor-Varoš, od 57 OOSK u proteklom devetomjesečnom periodu prijem novih članova je obavljen u svega 14 organizacija. Preman njegovim riječima veće učesće neposrednih proizvođača u Opštinskoj organizaciji SK ovisan je od povećanja zaposlenosti na području komune, ali ne može se biti u cjelini zadovoljno sa aktivnošću organizacija na povećanju broja novih članova iz reda radnika i poljoprivrednika.

U organima Opštinske organizacije SK nastoji se obezbijediti veće učesće radnika. Tako se u sastavu Opštinskog komiteta nalazi deset ili 24 odsto radnika, a u Predsjedništvu OK SK dva. Statutarnoj komisiji tri i nadzornoj komisiji jedan radnik. U toku provođenja izborne aktivnosti ističu se zadaci na povećanju broja radnika u svim organima Opštinske organizacije SK.

Svake godine se redovno jednom, a po potrebi, i više puta analizira kretanje članstva i aktuelna pitanja klasno-socijalne strukture u Opštinskoj organizaciji SK. Pri tome se utvrđuju zadaci OOSK i organa na klasno-socijalnom jačanju opštinske organizacije. Jedan od osnovnih zadataka je suprotstavljanje praksi kampanjskog omasovljenja OOSK i zalaganje za sistematske pripreme za prijem u Savez komunista organizovanjem marksističkog obrazovanja i idejno-političkim osposobljavanjem za prijem u SK.

I pored blagog porasta broja radnika u Opštinskoj organizaciji SK, pred OOSK u udruženom radu postavlja se zadatak da redovno analiziraju aktivnost na omasovljenju i da preduzimaju mjere na sistematskom prijemu mladih radnika u Savez komunista. To će doprinijeti poboljšanju socijalno-klasne strukture Opštinske organizacije SK, što je od velikog značaja za efikasnije idejno-političko djelovanje Saveza komunista.

Duško KEREZOVIĆ

(Sutra Srbac)

SAJAM NAMJEŠTAJA

Za dubok džep

Na Sajmu namještaja u Beogradu zaista može da se vidi i pronađe pokućstvo za svaki ukus, ali na žalost ne i za svaki džep. Moderne i kvalitetne izradene garniture za spavaće, dnevne i dječje sobe, za trpezarijne i kuhinje mogu za prosječne domaćeg kupca da ostanu samo-praznik za oči. Kako i ne bi, kada za opremanje dvoiposobnog stana na luksuznim, već modernim i lijepim domaćim namještajem, mora da se potroši jedan i po dva miliona dinara, a to je oko 40 prosječnih jugoslovenskih plata!

Zašto je domaći namještaj skup? Najveći, „krivac“ je repromaterijal. To naglas govore gotovo svi proizvođači namještaja, a njih u Jugoslaviji ima više od četiri stotine. Sva krivica obično se svaljuje na finaliste, a cijene, u stvari, zidaju skupi osnovni materijali, na prvom mjestu drvo i iverica, zatim furniri, lakovi i mebl-štofovi. U cijeni jednog komada namještaja osnovni materijali učestvuju čak sa 70 do 80 odsto.

Da bi dokazali koliko su

malo krivi za svoju skupu robu, proizvođači namještaja tvrde: kada za sopstveni rad ne bi uzimali ni dinara namještaj ne bi bio osjetnije jeftiniji. Jer, u konačnoj cijeni lični dohoci finalista učestvuju sa oko devet odsto.

Bilo kako bilo, prodaja namještaja je na domaćem tržištu stala. Proizvođači gomilaju zalihe ili, kako su to uradili „Simp“ i „Šipad“, usporevaju ostvarivanje programa namijenjenog domaćem kupcu. Sve više nastoje da izvoze, a tamo ih opet sačekuju problemi druge vrste - jaka konkurencija, zahtjevi za visokim kvalitetom robe i strogo poštovanje rokova.

A za domaće tržište i oživljavanje tražnje kao da niko nema ideja. Proizvođači, izgleda, ne shvataju da bi im se, možda, isplatilo da za domaćeg kupca proizvode jednostavniji, manje luksuzan, velikoserijski komadni namještaj. On bi mogao biti jeftiniji. Za takve programe, kako se čulo u razgovorima na velikoj sajamskoj manifestaciji, mnogi proizvođači nemaju dovoljno sluha, ili volje.

PRIJEDLOZI

Samokontrola cijena

Naš ekonomski rječnik bogatiji je od posljednje sjednice Izvršnog odbora Privredne komore Jugoslavije za još jedan izraz - samokontrola cijena. Iako sampojamnik nije sasvim precizno definisao, čini se da mu je najpribližnije određenje bilo - dobrovoljno uzdržavanje radnih organizacija od visokih pomjeranja cijena uz sveopšti dugovor. Da to ne bi ostao puki potez dobre volje udruženog rada, potrudila bi se Privredna komora Jugoslavije nudeći program mjesečnih skupljenja od oko dva odsto.

Ovakav prijedlog je potekao od predsjednika Predsjedništva Privredne komore Jugoslavije Nikole

Filipovića, čovjeka koji se dugo godina bavio cijenama i inflacijom. Po njegovom mišljenju ova trka radnih organizacija za višim cijenama nikuda ne vodi i zato bi možda rješenje bilo i u samokontroli.

Izrekavši takav prijedlog Filipović je u isto vrijeme istakao i granice njegovog dometa. Samokontrola bi bila dobro rješenje i Komora biga podržala i kada bi se mjerama ekonomske politike privreda rasteretila, a novim rješenjima drastično smanjili troškovi poslovanja. Pogotovo, što više nijerije o inflaciji koju izaziva prevelika tražnja, već vrtoglavi rast troškova u privredi.

GUBITAŠI

U ulorak je u Opštinskom komitetu SK Banjaluka održan sastanak sa sekretarima osnovnih organizacija SK iz OOUR - a koji su poslile devetomjesečnog poslovanja zabilježili gubitke. Cilj dogovora bio je da se podstakne aktivnost komunista u ovim radnim sredinama na prevazilaženju teškoca i slabosti u privredivanju. S obzirom na važnost sastanka, organizator je želio da utvrdi evidenciju prisutnih.

- OOUR crno-bijeli televizori i akustika!

Niko se nije javio ni poslile ponovljene prizivke. Odsustvo sekretara, ili njegovog zamjenika iz partijske organizacije ovog „Čajavčevog“ OOUR-a prokomentarisano je u stilu:

- Pa, oni imaju posla sa sudom. Nije im do sastanaka.

Ilustrativno: kad jedni krađu - gube svi. U ovom slučaju i - lopovi.

REKLI SU

ZA BOLJI ŽIVOT

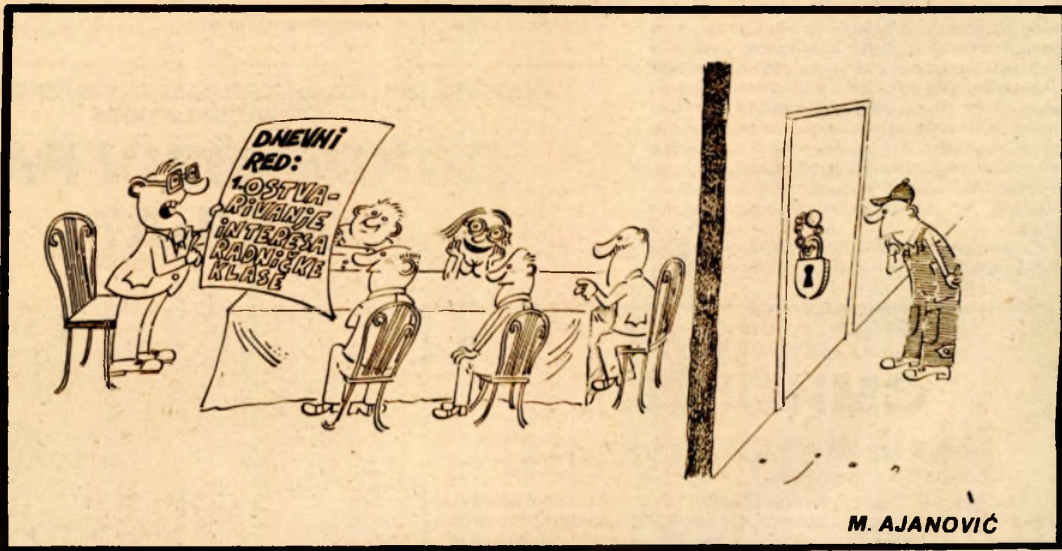
Neki pojedinci kojima je društveni ideal i danas buržoaska demokratija i kapitalistička ekonomija, odbijaju mogućnost da se razvijeno i uspješno društvo može dogoditi u uslovima društvene svojine i socijalističke demokratije. Mi treba da dostignemo razvijene zemlje Evrope i sveta, ali ne vraćanjem na privatnu svojinu i parlamentarni sistem, ne kao građansko, već kao socijalističko društvo. Ne zato da bismo sticali argumente za sumnjive duhove u sopstvenoj sredini već pre svega zato da bismo mi i naša deca i buduće generacije bolje živeli. A tako bi se i pred licem sveta socijalizam afirmisao kao, zaista, progresivno i uspješno društvo, privlačno za sadašnje, a ne samo za buduće ljude.

(Slobodan Milošević, predsjednik GK OSK Beograda, na tribini Marksističkog centra u Ljubljani)

TENDENCIOZNO IZVJEŠTAVANJE

Sušтина svih poruka je da se iznalaze mogućnosti za što svestraniju i ravnopravnu međunarodnu saradnju u oblasti informacija, da se sprečava tendenciozno izveštavanje koje direktno ili indirektno ugrožava interese bilo koje nesvrstane zemlje i pokreta u celini i da se na konstruktivan način doprinosi uspostavljanju takvih međunarodnih odnosa koji će otvarati nove vizije napretka u međunarodnoj zajednici, a posebno u nesvrstanim i zemljama u razvoju. Posebno je značajna snažna podrška za pružanje pomoći informativnim organima oslobođilačkih pokreta i uspostavljanje konkretne saradnje radi širenja autentičnih informacija o njihovoj pravrednoj borbi za slobodu i nezavisnost.

(Aleksandar Pelković, savezni sekretar za informacije)

M. AJANOVIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan, (banjalučka hronika) Emilia Krkić, (popodnevi desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milaović (Bosanska krajina), Arif Ština (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Pavačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Andrić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marinkić, Islam Mehić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Gvozden Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glas“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

MEĐUOPŠTINSKO VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA BANJALUKA
O ZAPOŠLJAVANJU

Dokle programi želja?

BOSANSKA GRADIŠKA, 13. novembra — Za devet mjeseci ove godine na području Osnovne privredne komore Banjaluka zaposleno je više od 11.000 radnika. U istom periodu povećao se i broj nezaposlenih. Zajednicama za zapošljavanje na tom području trenutno je prijavljeno 51.000 lica. Zbog te brojke potrebno je kritički ocijeniti uzroke koji koče dinamičniji proces u zapošljavanju. Veću pažnju i više odgovornosti treba pokloniti zadacima na planu donošenja srednjoročnih i dopunskih programa zapošljavanja. To su osnovne poruke juče-rašnje sjednice Međuopštinskog vijeća Saveza sindikata Banjaluka, koja je održana u Bosanskoj Gradišci u vezi s ostvarivanjem aktualnih pitanja u oblasti zapošljavanja.

Intenzivnije unapređenje poljoprivredne proizvodnje, dislociranje pojedinih privrednih kapaciteta i uvođenje treće smjene gdje je god moguće, predstavljaju značajne mogućnosti za brže i produktivnije zapošljavanje u ovoj regiji, naglasio je pored ostalog, Ante Mačinković, koordinator radne grupe koja je uradila sadržajnu analizu o stanju u toj

● **Trenutno na području OPK Banjaluka posao čeka više od 50 hiljada ljudi** ● **U mnogim sredinama nema još ni ideja, a kamoli konkretnih opredjeljenja za ubrzano zapošljavanje**

oblasti. U iscrpnoj diskusiji o aktualnim pitanjima zapošljavanja i njegovom planiranju isticane su teškoće koje su prisutne u manje razvijenim sredinama.

— Stalno govorimo o dodatnim sredstvima, a nemamo dodatnih programa za zapošljavanje. Bez pomoći šire društvene zajednice nećemo mnogo stići, jer su šume naše jedino bogatstvo, koje se odlijeva u druga područja, rekla je Fikreta Zukanović, predsjednik OVSS Ključ.

Teufik Hasić iz Sanskog Mosta smatra da se cjelokupna aktivnost oko rješavanja aktualnih pitanja u oblasti zapošljavanja svela uglavnom na Sindikat, a to treba biti briga svih društveno-političkih organizacija i samoupravnih organa.

— Kada je u pitanju donošenje programa za zapošljavanje, u pojedinim sredinama nema ni ideja, a kamoli konkretnih

opredjeljenja, dok se u nekim sredinama prave programi želja, rekao je Nedeljko Zgonjanin, sekretar prijedorskog SIZ-a za zapošljavanje. Moramo prevazilaziti prisutni primitivizam kada je odnos prema kadrovima. To se može postići uklanjanjem polupismenih sa odgovornih radnih mjesta. U privredni razvoj nam se sve više miješaju društveno-političke zajednice, a to mora biti prvenstven zadatak udruženog rada. Kod donošenja i realizacije programa za zapošljavanje valjalo bi više konsultovati i nauku, podsjetili su Rajko Krunic i Hamza Kazazić iz vijeća Saveza sindikata Bosne i Hercegovine.

Na juče-rašnju sjednicu Međuopštinskog vijeća Saveza sindikata Banjaluka čuo se niz konstatacija o aktualnim pitanjima u oblasti zapošljavanja, a prije svega o prijemu pripravnika, posebno visokostručnih kadrova

V. SLIJEPEVIĆ

NAKON DVODNEVNE OBUSTAVE RADA
MRKONJIČKIH GRAĐEVINARA

Izlaz u boljem radu

● **Dolazak boljih dana građevinari mogu očekivati ako se počnu drugačije odnositi prema poslu**

MRKONJIČKI—GRAD, 13. novembra — Nakon dvodnevne obustave radnici mrkonjičke „Gradnje“ su nastavili rad. Istina, od 250 radnika koji su bili obustavili rad njih 150 nastavilo je danas obavljati svoje radne obaveze, dok se poslije današnjeg sastanka očekuje povratak i ostalih. Oko 650 radnika „Gradnje“ našlo se pred surovom istinom. Prosjek ličnih dohodaka je 19.925 dinara. Sada na ovako nezavidno stanje treba da uslijedi i umanjenje ličnog dohotka za 20 odsto.

Na sinoćnjem zboru radnih ljudi, kojem je osim predstavnika DPO opštine, prisustvovao i Hamza Kazazić, član Predsjedništva Vijeća Saveza sindikata BiH, u petočasovnoj raspravi moglo se čuti dosta činjenica. Radnici nisu učestvovali društveno-političke strukture, tražili su samo izlaz iz ovakve situacije. Rečeno im je, pored ostalog, da bi ovakvim radom ponovo nizali gubitke i da u njima samima leži rješenje. Zalaganjem svih rad-

nika i svjesnim radom mogu se očekivati i bolji dani. Dotrajao vozni park, veliki broj odsustvovanja s posla, sve teže nalaženje poslova za građevinsku operativu, stare su boljke koje zabrinjavaju. Ne može ni da ih raduje tehnološki višak od oko 200 radnika. Posljednjih 9 godina radilo se u Iraku. Međutim, od posla u inostranstvu izgleda da su pojedinci imali više koristi od kolektiva. Više od 100 radnika još vodi spor sa svojom radnom organizacijom za neisplaćene zarade na inostranim radilištima.

Da li će se uspjeli pokriti gubici i povećati lični dohoci, ili možda čak uvesti prinudna uprava, teško je reći. Jedan od zaključaka zбора radnih ljudi je da rukovodne strukture radne organizacije, SOUR-a GIK „Kozara“ i društveno-političke organizacije opštine i Republike između 5. i 10. decembra (kad je zakazan sastanak na njegovu pomenu-tih struktura) ozbiljnije porade na ovom važnom pitanju.

L. STUPAR

PREDSEDNIŠTVO OPŠTINSKOG VIJEĆA SAVEZA SINDIKATA BANJALUKA O TOKU IZBORA U OSNOVNIM ORGANIZACIJAMA

Ubrzati aktivnosti

● **U većini osnovnih organizacija Sindikata završeni su izbori za predsjednike i članove izvršnih odbora, u jednom broju ova aktivnost je u toku, ali sa za-kašnjenjem, dok u dvadesetak OOSS izbori nisu ni započeli**

BANJALUKA, 13. novembra — Izbori za predsjednika i članove izvršnih odbora osnovnih organizacija Saveza sindikata u banjalučkoj sindikalnoj organizaciji, koje je prema utvrđenom kalendaru izborne aktivnosti trebalo okončati do 10. novembra, u jednom broju sredina još nisu provedeni. Stoga je nužno da se ove aktivnosti ubrzaju, kako se ne bi dovelo u pitanje ispunjenje rokova u nastavku izbora u kome predstoji konstituisanje konferencija osnovnih organizacija Sindikata i izbor delegata u Opštinsko vijeće.

Ovo je rečeno sinoć na sjednici Predsjedništva OVSS Banjaluka prilikom sumiranja rezultata dosadašnjeg toka izbora u kome se najveći broj organizacija pridržavao rokova i izborne procedure. Međutim, pored jednog broja organizacija gdje su izbori još u toku, prema evidenciji radne grupe za praćenje izborne aktivnosti, u dvadesetak osnovnih organizacija nije završena ni prva faza u kojoj se predlažu kandidati za sastav izvršnog odbora, pa će to zahtijevati posebno angažovanje kako radne grupe, tako i onih koji su bili dužni da provedu izbore u svojoj sredini.

N.S.F.

UMRO JANDRE MALINIĆ

BOSANSKA KRUPA, 13. novembra — U selu Pučeniku kod Bosanske Krupe umro je Jandre Malinić, nosilac „Partizanske spomenice 1941 godine“. Malinić je rođen u selu Pučeniku 1913. godine u siromašnoj seljačkoj porodici. Prilikom dizanja narodnog ustanka 1941. godine bio je jedan od prvih koji je puškom u ruci krenuo u borbu protiv okupatora. Bio je borac Prvog krajiškog odreda Osmo i Šeste krajiške brigade. Malinić je dobitnik više ratnih i poratnih odlikovanja i priznanja. Sahrana posmrtnih ostataka Malinića biće u četvrtak u rodnom selu Pučeniku.

B. V.

DUGOROČNI PROGRAM RAZVOJA SOUR-a UNICEP

Viši stepen finalizacije

● **Prvi korak u realizaciji dugoročnog programa razvoja UNICEP-a biće učinjen u narednom srednjoročju u kome je planirana rekonstrukcija i modernizacija postojećih kapaciteta i njihovo potpunije korištenje**

BANJALUKA, 13. novembra — U planskom periodu do 1990. godine Složena organizacija udruženog rada UNICEP, kao nosilac dugoročnog programa razvoja bosanskohercegovačke industrije celuloze, papira, kartona i hemijskih vlakana, trebalo bi da zaposli oko tri

ekonomske stabilizacije, a ujedno će stvoriti preduslove da se do dvijehiljadite godine realizuju postavke sadržane u dugoročnom programu razvoja ove grane.

Prvi korak u realizaciji dugoročnog programa razvoja predstavljaju dakle, razvojni planovi za narednih pet godina u kojima su predviđene manje investicije u rekonstrukciju i modernizaciju postojećih kapaciteta da bi se postiglo njihovo potpunije korištenje i viši stepen finalizacije proizvoda.

Ovo su samo neki od osnovnih akcenata sa da-

Na juče-rašnjeg sastanka

hiljade i 800 novih radnika, dok bi ukupne investicije u tom periodu iznosile blizu 49 milijardi dinara, ili 12,7 miliona po zaposlenom, što je u granicama ulaganja po zaposlenom u privredi Republike. U UNICEP-u cijena da je ovakav globalni plan za naredno srednjoročje potpuno u skladu sa Dugoročnim programom

našnjeg radnog sastanka na temu budućih razvojnih pravaca u čijem radu su, osim predstavnika UNICEP-a i njegovih članica, učestvovali i predstavnici Privredne komore BiH, OPK Banjaluka, bankarskih institucija, te banjalučke komune.

N.S.F.

DOBRO POSLOVANJE, TRADICIJA PRNJAVOR-SKIH GRAĐEVINARA

Manje administracije — veći dohodak

PRNJAVOR, 13. novembra — Dobri poslovni rezultati Građevinske radne organizacije „Gradip“ postali su tradicija ovog kolektiva od koje godinama nema odstupanja. I pored složenih uslova privredovanja, koji se odnose i na građevinarstvo, „Gradip“ je prvih devet mjeseci ove godine završio s ostatkom čistog dohotka od 50 miliona dinara, svrstavajući se tako u red najuspješnijih na nivou SOUR-a GIK „Kozara“. Trenutno ovaj kolektiv zapošljava 412 radnika, odnosno 50 više nego prošle godine, a posebno je zanimljivo da se oglaš za tesare i zidare gotovo i ne zatvara tokom cijele godine.

U „Gradipu“ su pronašli jedan od načina kako poboljšati radne rezultate. Nije dato „zeleno svjetlo“ za širenje administracije, tako da jedan režijski radnik dolazi na osam direktnih proizvođača. Model je to koji bi mogli da slijede i ostali radni kolektivi ovog područja, jer je to jedan od načina za postizanje uspješnih poslovnih rezultata.

B. R.

SJETVA I BERBA U SRBAČKOJ OPŠTINI

„Motajica“ premašila plan

SRBAC, 13. novembra — Radnici OUR-a „Motajica“ iz Srpsca završili su sjetvu pšenice na 805 hektara, čime su za 25 hektara premašili plan. U privatnom sektoru sjetva znatno kasni i gotovo je savim sigurno da ovogodišnji plan neće biti ispunjen s obzirom na to da je od planiranih 1.780 sjetva pšenice obavljena tek na 980 hektara.

Berba kukuruza privodi se kraju. Na imanju „Motajice“ ostaje da se berba obavi još na 150 hektara, a isto toliko i na privatnim parcelama. Potrebna su dva-tri lijepa dana, pa da se ovaj posao u cijelosti završi. Otkup kukuruza ne teče prema očekivanjima. Od zemljoradnika je do sada preuzeto oko 580 tona, što je svega 35 odsto od planiranog otkupa.

Z. Š.

PRIMJER TRŽIŠNOG NEDOGOVARANJA

UVOZE, A IMAJU KOD KUĆE

● **Jajačka „Elektrobosna“ proizvodi dovoljno organskih rastvarača za domaće tržište, ali se ova roba i dalje uvozi**

tone perhloretilena, u vrijednosti od tri miliona i 50 hiljada dolara.

Izgradnjom novih postrojenja „Elektrobosna“ je u mogućnosti da zadovolji sve domaće potrebe i zbog toga nije svoje proizvode nudila inostranom tržištu. Nakon niza bezuspješnih pregovora sa potrošačima i trgovinskim uvoznim organizacijama odnedavno se pristupilo ispitivanju inostranog tržišta. Prve tone trihlor i perhloretilena, kako se očekuje mogu na inostrano

tržište krenuti već početkom iduće godine. Naravno, kažu u „Elektrobosni“, ukoliko se uvoz i dalje nastavi. U tom slučaju najveći dio ovih proizvoda biće ugovoren za izvoz pa se može desiti da domaće tržište ostane bez sirovine u metalopreradačkoj, tekstilnoj, mesnoj i drugim industrijama, samo zbog toga što proizvođač nema garancije od domaćih potrošača koje će količine preuzeti u jednoj godini.

S. K.

PREDSEDNIŠTVO OK SK BANJALUKA

Analiza rada

BANJALUKA, 13. novembra — Na današnjoj sjednici Predsjedništva OK SK Banjaluka razmatran je nacrt izvještaja o radu opštinske organizacije SK od 1982. godine. Obiman materijal, pripremljen na 31 stranicu, biće do sjednice Opštinskog komiteta obogaćen današnjim primjedbama i zapažanjima.

Sasvim je sigurno da ovaj materijal mora prvenstveno ponuditi odgovore na pitanja da li je ostvaren akcioni program. Ukoliko u pojedinim dijelovima nije, nameće se naredno pitanje: zbog čega se to dogodilo i kako ubuduće da se te prepreke otklone.

Mora se, naravno, imati u vidu i to da će se ova pitanja naći na dnevnom redu osnovnih organizacija SK pa materijal i zbog toga treba prilagoditi.

Na današnjoj sjednici bilo je riječi i o prijedlogu programa obilježavanja značajnijih historijskih datuma u 1986. godini.

A. K.

REGIONALNO SAVJETO VANJE SUBNOR-a Borci o izborima

BANJALUKA, 13. novembra — Danas je u Banjaluci održano regionalno savjetovanje Saveza udruženja boraca NOR-a sa područja 16 krajiških komuna. Osnovna tema razgovora na današnjem sastanku bila je o programu društveno-političke aktivnosti boračke organizacije u predstojećim izborima. Uz predsjednike i sekretare opštinskih odbora sjednici su prisustvovali Džemal Muminagić i Drago Mitrović, predsjednik i sekretar Republičkog odbora SUBNOR-a BiH.

D. K.

Postignuto-motiv za više

Da li je moguće za godinu dana vratiti se iz ekonomskog ambisa u mirne privredne tokove? Ako je suditi po onome što su komunisti rekli na četvrtoj akcionoj konferenciji SK u banjalučkom „Agroprometu“ izgleda da je i to čudo moguće. Zemljoradnička zadruga „Agropromet“ je prošlu godinu završila sa istim gubitkom 41,500.000 dinara i sumornom perspektivom, a ovu godinu će vjerovatno završiti sa znatnim ostatkom dohotka. Uz sve to sva dugovanja iz proteklih godina su izmirena i ono što ostane na kraju ove godine biće čist čar jednogodišnjeg uspješnog poslovanja.

Ova konstatcija je izrečena na akcionoj konferenciji koja je imala za cilj da sagleda kako su u stvari realizovani zaključci treće akcione konferencije SK na kojoj je otvoreno govoreno o propustima i odgovornostima članova Saveza komunista. Da podsjetimo, tača je konstatovano: „Utvrđeno je da su se mnogi vitalni poslovi obavljali na više nivoa — Radna zajednica, OZO i OOUR-a i jedinstvene zajedničke funkcije nisu bile jedinstvene — komercijalna, finansijska i opšta služba. Zato se i dešavalo da se roba nabavljala u OOUR-ima, i OZO i u Radnoj zajednici, sredstva su davana na svim nivoima, nove radnike primao ko je kako htio... Jednostavno, dolazio je do izražaja borba za one poslove preko kojih se ostvaruje vlast, privilegija i druge podobnosti. Ovako stanje u organizaciji rada i poslovanja dovelo je do toga da „Agropromet“ ima nenaplaćenih potraživanja unazad četiri godine, da je iz kreditnih sredstava zelenog plana i Medunarodne banke dato 10 starih milijardi što je zemljoradničku zadrugu učinilo neplivdom. Samo na ime kamata za date kredite „Agropromet“ plaća 5,5 starih milijardi, odnosno gubi čist dohodak. A koliko je to iznos najbolje ilustruje podatak da je to polovina godišnjeg ličnog dohotka cijelog „Agroprometa“. Ovo je samo dio iz prepune bilježnice propusta i nedostataka koji su Zemljoradničku zadrugu „Agropromet“ gurnuli u ambis, a nevjerni Tome joj nisu davali ni minimum šansi, da će se jednog dana izvući. Konstatujući ovako stanje članovi Saveza komunista su se postavili zadatak da to mogu postići samopregornim radom

● *Prošlu poslovnu godinu Zemljoradnička zadruga „Agropromet“ je završila sa gubitkom od 41,5 miliona dinara, sumornom perspektivom i poljuljanim međuljudskim odnosima. Kadrovske promjene, veće angažovanje članova Saveza komunista, izvršavanje dogovorenog i druge akcije uticale su da se kriza prebrodi pa će se ova godina uz vraćanje dugova, završiti sa ostatkom dohotka*

disciplinom.

Godinu dana kasnije članovi Saveza komunista održali su četvrtu akcionu konferenciju, na kojoj je uvodničar Ognjen Strelac, predsjednik Konferencije konstatovao: „Većina zaključaka je ostvarena ili je u procesu ostvarivanja, a rezultati su već sada dobro vidljivi. Danas ima više radne discipline, imamo jedinstvenu poslovnu politiku, funkcioniše zajedništvo svih osnovnih organizacija u Zadruzi. Puštene su u rad sve izgrađene mini-farme, utovuje oko 2.500 teladi, 2.300 svinja, sve mlijeckarske farme su popunjene. Tržištu je već isporučeno 1.400 komada utovljene junadi i 1.200 svinja. Tako smo u stvari zaposlili sebe, kooperante, veterinare i ostvarili značajne poslovne rezultate. Na ovim poslovima kooperanti su zaradili, pa je i naplata dugovanja moguća. Dugovi kooperanata su veliko breme, ali su znatno manji — za deset dana naplaćena je jedina stara milijarda.“

Govoreći o obavezama u 1986. godini, srednjoročnom i dugoročnom planu Strelac je naglasio da komunisti moraju dati svoj doprinos.

— Moramo još dosta promjena učiniti. Osnovali smo osnovne zadrugne organizacije, ali ih materijalno i kadrovski nismo osposobili. Koncept proizvodnje u ovu stoku mora se radikalno mijenjati, a nena ovim osnovama širiti. Ne može se prihvatiti kao dugoročno rješenje nabavka teladi i stočne hrane sa udaljenosti od nekoliko stotina kilometara. Mora se u narednom periodu posvetiti veća pažnja razvoju rasplodnih stada koja će činiti osnovu stočarstva — rekao je između ostalog, Ognjen Strelac.

Javljujući se za riječ Đuro Rokvić, direktor OOUR-a Vlastita proizvodnja, naglasio je da je u sadašnjim uslovima nemoguće razvijati proizvodnju na njivama uz veliku primjenu agrotehničkih mjera, jer su parcele razbacane. Na pet loka-

cija postoji 43 parcele u krugu od 50 kilometara. U ovakvim uslovima nemoguće je razvijati produktivnu proizvodnju. Veljko Skenderija, predsjednik SUBNOR-a Banjaluke, podvukao je da na nivou Zemljoradničke zadruge još ne postoje dovoljno razvijeni dohodovni odnosi sa seljacima, koji moraju biti jedinstvena cjelina Zadruga. S druge strane mora se uložiti još mnogo truda da se prevaziđe sistem kupi — prodaj.

— Dobro bi bilo da smo ovdje čuli i nekih poljoprivrednika. Sta on mladi šta on kaže o sadašnjem stanju u zadruci. Dobro je da se „Agropromet“ okrenuo prema proizvođačima, što se pokazalo ekonomski opravdano, ali nemaproizvodno bez poljoprivrednika. I zato smatram da je i njima mjesto u akcionoj konferenciji — naglasio je Pavle Gajić, predsjednik Zadruznog saveza Banjaluka.

Rajko Babić, predsjednik Poslovnog odbora Zemljoradničke zadruge „Agropromet“, objašnjavajući stanje kakvo je zatečeno početkom godine sa sadašnjim poslovnim rezultatima rekao je da će se završetkom svih farmi koje su u gradnji, u jednom turnusu tržištu isporučivati 5.000 grla krupne stoke i 3.300 komada utovljenih svinja.

— Mi danas imamo oko 100 udruženih zemljoradnika. I to na dohodovnim osnovama. To je princip tehničko-poslovne saradnje u kojoj se tačno zna kolika je cijena rada zemljoradnika, veterinar i ostalih pratećih službi. Na sebe smo preuzeli rizik, jer želimo da zaštitimo primarnu proizvodnju. Sada moramo činiti korak dalje. U razvojtih odnosu, ne smijemo zaboraviti i uključivanje poljoprivrednika u samoupravne odnose, a spremni smo u narednom poslovnom procesu da najveći dio zarade na proizvodnji poljoprivrednika vratimo u primarnu poljoprivrednu proizvodnju — rekao je Rajko Babić. Ratko MARIC

ZAŠTO JE U NIGRO „GLASU“, OSNOVNOJ ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA ŠTAMPARIJA NA KRATKO BIO OBUSTAVLJEN RAD

Više posla, manje priče

● *Radnici ne pristaju da im se dijeli milostinja, već traže čiste račune i dobro vođenu poslovnu politiku*

BANJALUKA, 13. novembra — Kada radnici obustave rad obično im se spocitava da to čine jedino zbog malih ličnih dohodaka i da vođeni samo egzistencijalnim interesima ne vide cjelnu problema. Kratka obustava rada u osnovnoj organizaciji udruženog rada „Štamparija“ u sastavu NIGRO „Glas“ pokazala je upravo suprotno. Radnici nisu pristali na to da se računovodstvenim egzibicijama zaobidu sankcije koje za gubitke predviđa zakon o isplata ma ličnih dohodaka, već da se jasno ustanove uzroci gubitka od 17,5 miliona dinara i odgovori na pitanje koje je za takvo poslovanje kriv.

Poslije devetomjesečnog obračuna pokazalo se da u NIGRO „Glas“ dva OOUR-a i radna zajednica imaju poslovni gubitak 25 miliona dinara. Gubitak u „Štampariji“ bio je samo povod radnicima da krajnje ozbiljno upozore na neodrživo stanje u njihovom OOUR-u i cijeloj radnoj organizaciji. Organizacione promjene koje nisu dovedene do kraja i kojima se ova radna sredina bavi već dvije godine, ostavile su niz neriješenih i nedorečenih rješenja u proizvodnji. Dok jedan OOUR štampa listove, knjige, drugi za taj isti proizvod priprema korice. Ovakva ourska usitnjenost ugrozila je normalan rad pa je gubitak logična posljedica. Radnici smatraju, a na to su duže vrijeme upozoravali, da liza svega toga stoji grupnosvojinske i lične „igre“ pojedinih rukovodilaca u OOUR-ima, koji jedino misle kako da očuvaju fotelje. Svojom oportunističkim držanjem oni su tako zakočili nastojanja poslovnog odbora radne organizacije da do kraja provede ranije dogovorenu optimalniju organizaciju.

— Niko od direktora neće da se odrekne svojih pozicija niti da prizna da ne umije da vodi poslovnu politiku. Krajnje je vrijeme da im kažemo da je u ovoj zemlji radnička klasa na vlasti a ne samo oni. Tražimo da nam odgovorni ljudi objasne kako je moguće da jedan prviti grafičar, bivši radnik ovog OOUR-a, uspijeva da sa Kliničko-medieinskim centrom u Banjaluci ugovori štamparske poslove vrijedne 4 miliona i 200 hiljada dinara a mis komercijalnom službom

u tome ne uspijevamo. Nije tačno da nema poslova, samo mi nismo organizovali tako da napravimo načini pridemo tržištu, rekao je Jozo Majdandžić.

— Radije ćemo pristati da nekoliko mjeseci ne primamo platu, ali da za to vrijeme istjeramo stvari na čistac i konačno, poslije dugogodišnjeg životarenja stanemo na noge i dugoročno sagledamo svoju perspektivu. Dosta nam je rada i života od danas do sutra, riječ su Begzade SUBAŠIĆ čijem su se mišljenju priključili svi radnici koji su govorili na današnjem zajedničkom sastanku zbora radnika i sindikalne organizacije.

Mile MACANOVIĆ je predočio indikativan i nevjerojatan podatak da za 15 radnih dana nije imao posla ni za punih desnaest sati. Kratka obustava rada u ovom opštem neradu za koji nisu krivi radnici dolma se kao apsurd.

— Jedna smo radna organizacija, na žalost više na papiru nego u stvarnosti, a jedni u njoj zaraduju desetak i više starih miliona, dok drugi s minimalnim ličnim dohodcima čitavo nad egzistencijalnim minimumom. Gdje je tu radnička solidarnost i šta je sa smišljenom poslovnom politikom, pitja se Mlado TOMIĆ.

— Nije nama kriv zakon o zamjenjenim isplata ma ličnih dohodaka, naprotiv, on nam može samo pomoći da konačno istjeramo paučinu iz svih čoškova. Nje se, moramo priznati, mnogo nahvalilo. Opet samo pričamo ali ne odgovaramo na osnovno pitanje — ko je kriv za gubitke i loš rad, kaže Živko LUKIĆ.

— Ovo nezadovoljstvo radnika upozorava nas da odlučnije i brže transformišemo radnu organizaciju i učinimo je sposobnom da obavlja svoju funkciju koju joj je društvo povjario. Bavili smo se i mišlju da se organizujemo kao radna organizacija bez OOUR-a ali smo u međuvremenu došli do zaključka da bi nam bila optimalna i šema sa tri osnovne organizacije udruženog rada, kazao je Edhem ČIZMIĆ, predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“.

N. GUZIJAN
Z. JURIC

„GLAS“ NA LICU MJESTA: MEĐU RUDARIMA „KAMENGRADA“

Rudari „Kamengrada“, jedinog krajiškog rudnika sa jamskom eksploatacijom, prevazišli su brojne teškoće i sada postizu izvanredne proizvodne, finansijske i druge rezultate: u proteklih deset mjeseci su proizveli 343 923 tone mrkog uglja, što je šest odsto više od plana, i gotovo je sigurno da će ove godine ostvariti najveću proizvodnju u istoriji rudnika od 400.000 tona sve traženijeg „crnog zlata“.

Samo u oktobru garavi „komorati“ su proizveli 60.931 tonu uglja i plan nadmašili čak za 53 odsto, čime se ne može pohvaliti nijedan bosanskohercegovački rudnik! Time je ovaj rudnik kod Sanskog Mosta preuzec zastavicu tradicionalnog radno-proizvodnog takmičenja u SOUR-u „Titovi rudnici“ Tuzla, koje se u oktobru i novembru provod u čast Dana rudara Bosne i Hercegovine.

Ovi poduhvati kamengradskih rudara su utoliko veći i značajniji, kad se ima u vidu činjenica da je početkom januara ove godine došlo do požara i tromjesečnog prekida proizvodnje u jami „Fajtovci“. Bilisuto teški dani za ovaj kolektiv, ali su rudari nevjerojatnom voljom i velikim zalaganjem uspjeli da dobiju bitku s vremenom i rokovima, da nadoknade propuštene i postignu više od mogućeg.

Podatak da je u prvih šest mjeseci proizvedeno samo 122.700 tona uglja, od čega 85.200 tona u jami „Fajtovci“, najbolje ilustruje mnoge nedaće sa kojima su se donekadno borili rudari. U ovom periodu je „proizvedeno“ i gubitak od 185 miliona dinara, ali „ljudi od uglja“ nisu sjedili skrštenih ruku, već su, u međuvremenu, „pojačali motore“ i blistavi rezultati nisu izostali.

Rudari su u julu i avgustu proizveli 123.900 tona uglja, što je više nego u cijelom prvom polugodištu — kaže Suad Bličević, koordinator u Poslovnom odboru „Kamengrada“ — To je, između ostalog, rezultat modernizovanog proizvodnog procesa u jami, rada u četvorbrigadnom sistemu, i naravno, visokih učinaka kopača.

Sve je to doprinijelo znatnom povećanju proizvodnje i ostvarivanju dobrih finansijskih rezultata. Tako je, recimo krajem septembra saniran šestomjesečni gubitak

Nakrivili šljem

● *U julu i avgustu rudari proizveli više rade nego u cijelom prvom polugodištu, a u oktobru plan premašili za 53 odsto, čime se ne može pohvaliti nijedan rudnik u Bosni i Hercegovini* ● *Ove godine 420 hiljada tona „crnog zlata“ a narednih 700 hiljada tona* ● *Udruženim sredstvima potrošača uglja iz tri republike i SAP Vojvodine uveliko se odvija rekonstrukcija i modernizacija rudnika*

od 185 miliona dinara i ostvaren ostatak dohotka od 90 miliona, što se ne pamti od postojanja rudnika.

— Ako u međuvremenu nedode do nepredviđenih teškoća, nema sumnje da ćemo ove godine proizvesti 420.000 tona uglja, a iduće planiramo proizvodnju od 450.000 tona — kaže predsjednik Poslovnog odbora „Kamengrada“ inž. Fuad Kurbeović. Tada će biti otvoren novi površinski kop Zlauša, gdje je utvrđeno oko deset miliona tona geoloških rezervi uglja. U početku će proizvesti oko 80.000 tona „crnog zlata“ godišnje, a kasnije — trostruko više!

NAGRAĐIVANJE

Nema nikakve sumnje da je ugaj dugo bio u sjenci mazuta, nafte i ostalih tehničkih i skupih goriva, a rudari — građani „drugog rade“. Vremena su se, konačno, promijenila: sada je i „crno zlato“ steklo „pravo građanstva“ i postalo svetraženije. Kopači uglja nisu više samo „crnci“ duboko pod zemljom. Njihov danonoćni mukotrpni rad u jamama i na kopovima društvo je, najzad, priznalo i mnogo bolje vrednovalo.

U ovom rudniku, koji ima 1.300 zaposlenih, od kojih su više od hiljadu proizvodni radnici, ne kriju da rudari još uvijek nisu nagrađeni koliko rade i doprinose sveukupnom obrazlozju zemlji i ovog kraja, ali

je, očigledno, da je u novije vrijeme znatno povećana „nadnica za strah“, da su koverte sve punije. Jer, na rudare se danas u „Kamengradu“ i šire gleda drugim očima. pred njima svi skidaju kapu.

— U proteklih deset mjeseci prosječni lični dohodak u OOUR-u „Proizvodnja i prerada uglja“ dostigao je 46.485 dinara, u „Transportu“ 44.683, a u Radnoj zajednici zajedničke službe 34.828 dinara — ističe Suad Bličević. — Jedan broj kopača sada mjesečno zarađuje oko 120.000 dinara, a do sada je najveći lični dohodak (oko 200.000 dinara) ostvario u julu jedan vozač kamiona.

Treba reći da je ovdje sve očiglednija humanizacija rada, jer su lopate, krampeve i vile stavili u muzej. Odrđenje, uveliko se odvija realizacija razvojnih programa i stvaraju mogućnosti da se u narednom srednjoročju ostvari proizvodnja od oko 700.000 tona uglja godišnje. Na ovom zajedničkom poslu rade rudari i potrošači uglja iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Vojvodine, koji su udružili milijardu i 600 miliona dinara.

MODERNIZACIJA

U okviru programa rekonstrukcije i modernizacije rudnika, u „Fajtovcima“ se već četiri mjeseca odvija proizvodnja na petom horizontu, gdje je ugrađena naj-savremenija samohodna hidraulična podgrada. To je, zapravo, fabrika koja je koštala milijardu dinara. Uz ovu opremu, u „Kamengradu“ su nabavili nove otkopne mašine i strojeve za izradu hodnika, rekonstruisali i zamijenili transportni sistem u jami, proširili sistem traka za izvoz uglja, izgradili oko pet kilometara rudarskih hodnika, ventilacioni sistem zamijenili novim, došli do novih transportnih sredstava (kamioni sa prikolicama za prevoz uglja) i obavili značajne istražene radove na lokalitetu Zlauša i šire, u koje su uložili više od 46 miliona dinara.

Rudnik svoje razvojne programe, koji treba da se okončaju do 1990. godine, temelji na vlastitoj sirovinskoj osnovi i zasniva isključivo na ekonomskoj računici. Ovih dana

je saopšteno da je u samsko-kamengradskom bazenu do sada utvrđeno 178 miliona tona geoloških rezervi svih kategorija uglja, ali ovdje ističu da su potencijalne rezerve mnogo veće.

— Kamengradski bazen se prostire na površini od 106 kvadratnih kilometara, od čega je dosad istraženo svega oko 20 kilometara — kaže mr Ibrahim Kličić, šef Geološke Službe rudnika. — Neophodna su pozamašna ulaganja u detaljnije istražne redove, jer će se samo na taj način doći do saznanja koliko u ovom dijelu Bosanske krajine stvarno ima uglja. Nismo u mogućnosti da sami učestvujemo u realizaciji predstojećeg programa regionalnih istraživanja.

PRUGA

U sklopu rekonstrukcije rudnika, predviđena je i gradnja nove separacije na „izvoru uglja“, jer je postojeća postala usko grlo, kao i pretovarna rampa u Prijedoru. Rudari sve ozbiljnije razmišljaju o tome kako da ubrzaju i pojedine prevoze uglja do potrošača. Smatraju da je sadašnji transport „crnog zlata“ kamionima od željezničkih stаница u Prijedoru rad na „kratkim stazama“.

— Moramo što prije prići takvim tehničko-tehnoškim rješenjima koja će stvoriti prostor za mnogo veću, kvalitetniju i jeftiniju proizvodnju, iznad svega racionalniji transport uglja — naglašava inž. Borica Lazić, tehnički rukovodilac OOUR-a. Proizvodnja i prerada uglja je jedina žena upravnika jame u zemlji.

U „Kamengradu“ najbolji izlaz vide u izgradnji elektrificirane pruge normalnog kolo-sijeka Prijedor — Sanski Most — Kamengrad. Smatraju da dobri programi i projekti nikad nisu skupi, da su u funkciji stabilizacije. Skupština opštine Sanski Most je, istina, izradila studiju o ekonomskoj opravdanosti gradnje ove pruge. Ona je „ušla“ u prijedlog plana narednog srednjoročnog razvoja ove podgrmečke komune. Njena izgradnja bi, prema prošlogodišnjim cijenama, stajala pet milijardi dinara, ali zasad nisu poznati izvori finansiranja.

— Iduće godine će početi izgradnja nove separacije u Fajtovcima, jer je u pitanju kapitalan objekat za budućnost rudnika, a gradnju pruge svi sa nestrpljenjem očekujemo, tim prije što ima višestruk značaj za Podgrmeč, odnosno cijelu Bosansku krajinu — kaže Suad Bličević.

Zlatko ĐURIĆ

ZAJEDNIČKO JUGOSLOVENSKO-
BUGARSKO SAOPŠTENJE

Jačanje međusobnih odnosa

Potvrđujući rješenost susjednih zemalja da, bez uslovljavanja, unapređuju svestranu međusobnu saradnju, predsjednici vlada izrazili spremnost da nastave konstruktivan dijalog i stalne napore radi iznalaženja rješenja za otvorena pitanja

BEOGRAD, 13. novembra (Tanjug) — Jugoslavija i Bugarska izražavaju spremnost za unapređenje bilateralnih odnosa na bazi dosljednog poštovanja i primjene završnog dokumenta iz Helsinkija, nezavisnosti, suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nepovredivosti granica, ravnopravnosti, međusobnog uvažavanja, uzajamne koristi i nemiješanja u unutrašnje poslove. To se ističe u zajedničkom jugoslovensko-bugarskom saopštenju koje je objavljeno danas poslije podne povodom posjete predsjednika bugarske vlade Griše Filipova Jugoslaviji.

U saopštenju se kaže da su predsjednici vlada dviju zemalja, Milka Planinc i Griša Filipov, razmotrili ukupno stanje jugoslovensko-bugarskih odnosa i pitanja od značaja za razvoj dobrosusjedne saradnje. Oni su ocijenili da se bilateralna saradnja razvija povoljno u više oblasti gdje za to postoji obostrani interes, posebno u ekonomskoj. Predsjednici vlada su se saglasili da treba potpunije koristiti sve pogodnosti koje u tom pogledu pruža neposredno susjedstvo.

Dvije strane su izložile stavove svojih zemalja o postojećim otvorenim pitanjima u bilateral-

nim odnosima. Potvrđujući rješenost svojih zemalja da, ne uslovljavajući, unapređuju svestranu međusobnu saradnju, predsjednici dvije vlade su izrazili njihovu spremnost da nastave konstruktivan dijalog i stalne napore radi iznalaženja rješenja za ta pitanja čime bi se doprinijelo još širem i stabilnijem razvoju saradnje. Potvrđeno je da razvoj saradnje, kao i traženje rješenja za ta pitanja, treba da budu u skladu s principima završnog dokumenta iz Helsinkija.

U saopštenju se, takođe, kaže da su dva predsjednika vlada posvetili posebnu pažnju situaciji na Balkanu i potvrdili odlučnost svojih zemalja da djeluju u pravcu nastavljanja bilateralne i multilateralne saradnje balkanskih zemalja na osnovu poštovanja principa nezavisnosti, suvereniteta, ravnopravnosti, teritorijalnog integriteta i nepovredivosti granica, nemiješanja u unutrašnje stvari. Predsjednici vlada Jugoslavije i Bugarske zalažu se za ulaganje zajedničkih napora za dalje jačanje povjerenja i razumijevanja, dobrosusjedskih odnosa između zemalja regiona radi pretvaranja Balkana u područje mira i saradnje, bez nuklearnog oružja.

DEBATA O AVGANISTANU U GENERALNOJ SKUPŠTINI OUN

Povlačenje stranih snaga

Jugoslovenski ambasador Ignac Golob podsjetio da se nesvrstane zemlje odlučno suprotstavljaju svim vidovima pritiska, intervencije i miješanja

UJEDINJENE NACIJE, 13. novembra (Tanjug) — U debati o Avganistanu u Generalnoj skupštini čula su se sinoć suprotna gledišta Sjedinjenih Američkih Država i Sovjetskog Saveza. Stalni američki predstavnik u Ujedinjenim nacijama Vernon Volters je optužio Moskvu da namjerava da od Avganistana stvori „poslušnu državu“, a sovjetski predstavnik, ambasador Oleg Trojanovski je debatu u UN o Avganistanu ocijenio kao miješanje u unutrašnje poslove te države.

Stalni jugoslovenski predstavnik u Ujedinjenim nacijama ambasador Ignac Golob izjavio je da će Jugoslavija podržati prijedlog rezolucije kojom se traži povlačenje stranih vojnih snaga iz Avganistana i prepuštanje narodu te zemlje da sam odlučuje o svojoj sudbini. Učestvujući u debati o Avganistanu, on je takav stav objasnio činjenicom da prijedlog rezolucije sadrži osnovne principe i okvire za političko rješenje pitanja Avganistana.

Šire obrazlažući to gledište, ambasador Golob je podsjetio da se nesvrstane zemlje odlučno suprotstavljaju svim vidovima pritiska, intervencije i miješanja. One su, prema riječima stalnog jugoslovenskog predstavnika, zalažu za skrupulozno poštovanje principa Povelje Ujedinjenih nacija na kojima se međunarodni odnosi zasnivaju.

PRED SJEDNICU SKUPŠTINE SR BIH

Rezolucija pomjerila termin

Ujedno je proširen i dnevni red, pa će se raspravljati i o osnovnim karakteristikama djelovanja spoljnog i unutrašnjeg neprijatelja

SARAJEVO, 13. novembra (Tanjug) — Prvobitno zakazane za 15. sjednice Vijeća Skupštine SR Bosne i Hercegovine održaće se u utorak, 26. novembra.

Do pomjeranja termina zasjedanja Republičke skupštine došlo je zbog održavanja svečane sjednice Skupštine SR BiH, Predsjedništva Republike, republičkog izvršnog vijeća i rukovodstava društveno-političkih organizacija i popodnevnim satima 25. novembra, povodom Dana SR BiH i 29. novembra Dana Republike. Zasjedanje je odloženo i zbog obaveze da republička skupština do 5.

decembra razmotri i zauzme stavove o planskim dokumentima Jugoslavije za 1986. godinu, kojisu u međuvremenu dobiveni.

Ovim pomjeranjem termina ujedno je i izmijenjen predloženi dnevni red zasjedanja. Tako će delegati na zajedničkoj sjednici svih vijeća saslušati uvodno izlaganje člana Republičkog izvršnog vijeća i republičkog sekretara za unutrašnje poslove Duška Zgonjina o informacijama posvećenju osnovnim karakteristikama djelovanja spoljnog i unutrašnjeg neprijatelja. O tome će na odvojenim sjednicama raspravljati delegati u svojim vijećima. Osim toga, uz nacrt rezolucije, biće riječi i o nacrtima zakonskih projekata o ukupnom obimu rashoda budžeta Federacije, ciljevima i zadacima zajedničke emisije i novčane politike i kreditne politike, projekciji platnog bilansa zemlje za iduću godinu i drugim aktima kojimase, na osnovu saglasnosti republičkih i pokrajinskih, odlučuje u Skupštini Jugoslavije.

NOVI REKORD
JUGOSLOVENSKIH
KOPAČA UGLJA

Veći zalogaj za TE

BEOGRAD, 13. novembra — Jugoslovenski rudnici proizveli su u oktobru 6.350.000 tona lignita, mrkog i kamenog uglja. Time je oboren rekord postavljen u avgustu ove godine kada je proizvedeno 6.304.244 tona. Ovogodišnja oktobarska proizvodnja veća je od lanjske u istom mjesecu za 567.000 tona ili za 9,8 odsto. U okolnostima kada ukupna energetska napregnutost postaje sve očiglednija, izlišno je i napominjati od kolike je vrijednosti ovakav učinak za rad termoelektrana koje u suštini tokom višemjesečne suše „nose“ proizvodnju struje i bitno utiču na stabilnost elektroenergetskog sistema. U udruženju rudnika uglja Jugoslavije ističu da je novi rekord postignut u gotovo nepromijenjenim uslovima privređivanja — informiše Tanjug.

Za proteklih 10 mjeseci proizvedeno je ukupno 56.589.000 tona, 2.558.000 tona uglja više nego u razdoblju januar—oktobar 1984. učinak je povoljniji od lanjskog za 4,7 posto.

POČEO JUGOSLOVENSKI KONGRES O GRIJANJU

MOGUĆE VELIKE UŠTEDE

BEOGRAD, 13. novembra — U grijanju gradova, sistemima za klimatizaciju i rashladnim uređajima racionalizacijom se u Jugoslaviji može uštedjeti i do 30 odsto energije. O tome se, međutim, vodi ve-

ma malo računa, rečeno je danas, prvog dana rada kongresa naših i svjetskih stručnjaka iz ove oblasti — javlja Tanjug.

Stručnjaci su izračunali da za grijanje, klimatizaciju i hlađenje tr-

ošimo polovinu energije koju proizvedemo u zemlji. Iz toga je jasno da bi samo dio mogućih ušteda u potrošnji za ove namjene mogao znatno da popravi energetski bilans Jugoslavije.

IZJAVA INDIJSKOG
POTPREDSJEDNIKA
PO POVRATKU IZ
JUGOSLAVIJE

ZABRINUTOST ZA MIR

NJU DELHI, 13. novembra — Jugoslavija je zainteresovana da se sljedeći samit nesvrstanih zemalja u Harareu, pored ostalog, koncentriše na privrednu krizu s kojom je svijet suočen — izjavio je danas indijski potpredsjednik Ramasvami Venkataraman po povratku iz višednevne prijateljske posjete našoj zemlji. Venkataraman je, kako javlja Tanjug, rekao da je jugoslovenskim političkim ličnostima razgovarao o nesvrstanom pokretu, bilateralnoj saradnji Indije i Jugoslavije, međunarodnoj ekonomskoj situaciji, problemima zemalja u razvoju i o potrebi jačanja dijaloga Sjever—Jug.

Po riječima potpredsjednika Venkataramana, Jugoslavija je spremna da poveća trgovinu s Indijom.

Indijski potpredsjednik je, takođe, izjavio da je u razgovorima izražena zabrinutost za svjetski mir i želja da predstojeći sastanak američkog predsjednika Ronalda Regana i generalnog sekretara CK KPSS Mihaila Gorbačova u Ženevi bude uspješan, jer bi time „bila smanjena opasnost od izbijanja nuklearnog rata“.

ZLOČINAC BEZ ZLOČINA

PEKING

OD DOPISNIKA TANJUGA

KINA U VRIJEME
PROGONA

PEKING, 13. novembra — Neizbrojivi su stradalnici u Kini koje je pogodio uspon „lijevog“ ekstremizma s pozicija „klase borbe“ u socijalizmu. Ako bi kazivanja u tom vremenu požurila da dođu do očiju i ušiju ljudi, stvorio bi se neizmjereno veliki talas. Ko zna šta bi sve ponio sobom?

To je bila velika dilema kada se izišlo iz „kulture revolucije“, a onda su ta kazivanja počela da dobijaju razmjere bez neželjenih prijatelja. Sudbine iz tog vremena izlaze sada na svjetlo, usmjerene, reklo bi se, u dva glavna pravca: da obavijeste šta se zbio i da sačuvaju ideale.

„DESNIČAR“

Valja se vratiti u 1957. godinu kada je sve to počelo. Či Hsiao (danas 54), tamo je tada diplomirao na univerzitetu. Prošlo je tek osam dana kako je stavio diplomu u džep i odjednom, preko noći, obilježen je kao „desničar“. To je to početak čuvene masovne kampanje protiv inteligencije da bi se sačuvao „kult“.

Či je dijete sirotinjske porodice, a partiju i njene ciljeve slijedio je vrela srca. Nikakve veze nije imao s desnicom, pa ipak talas ga je podigao kao neprijatelja naroda. Otišao je za nastavnik u jednom srezu. Sav se tom posvetio da dokazuje da je s njim napravljena greška. Ali gonioci su taj trud drukčije protumačili. „Takmičiš se s partijom za duše mladih“ — odsjekli su. Tako je otjeran na prevaspitavanje fizičkim radom.

Vjerovao je da će odraditi na nekom poslu, a onda se vratio, ali pogrešno je vjerovao. Selio se s teških na najteže poslove. Četiri godine kasnije, zbog egzemplarnog ponašanja i zalaganja, skinuta mu je etiketa „desničara“. Čim mu je to bilo prišiveno — njegova mlada supruga okrenula je leđa i razvela se. Imao je i dijete s njom. Pokušao je da dijete zadrži, ali sudija je ovako presudio: „Ti si desničar, kako možeš tražiti dijete?“ Porodica je tako rasturena.

Mada je zvanično oslobođen ubitačne etikete, Či ipak nigdje nije mogao dobiti mjesto nastavnika. A jednom je tajno otišao u obda-

nište da vidi svoje dijete koje je već imalo četiri godine. Niko ga u obdaništu nije znao. Njegovateljica mu je pokazala na jedno dijete (u stvari njegovog) rekavši: „Njegov otac je desničar. On se suprotstavio revoluciji. Sad je mrtav“. Čije u taj mah naredio sebi da se povuče, da nestupa u vezu s djetetom, jer će dijete cio život zbog toga ispaštati. I izgubio se.

To je bilo vrijeme kada je „politički grijeh“ bio nasljedna kategorija.

„KONTRAREVOLUCIONAR“

U jednoj seoskoj kooperativi pod planinom Hingan dobio je posao čuvara konja. U toj zabiti, daleko od vlasti, lokalni ljudi dali su mu da podučava tridesetoro djece. Znali su da ima diplomu univerziteta. Upozorio ih je na to šta mu se desilo, ali oni su odgovorili: „Ne mari, mi smo ovdje daleko, ako možeš da učiš našu djecu uči ih, samo nemoj da griješiš, pa će biti u redu“. Međutim, on je bez etikete desničara, jer mu je skunuta, ipak u životu morao da bude samo „desničar“. Ponovo se oženio u tom kraju.

Djevojka, aktivistkinja, nije odustala uprkos svim njegovim upozoravanjima na političku biljevu. Samo što se oženio, došao je novi, gigantski talas — velika proleterska kulturna revolucija. Idejni začetnik i voditelj bila je opet prva ličnost zemlje. Preko noći bivši „desničar“ postao je „monstrum, kontrarevolucionar“. Svalili su se danonoćni progoni, saslušavanja na javnom mjestu, uz povike gomile „crvenogardista“ i teška batovanja. Kratki predah i kratka sreća s novim brakom su se odjednom prekinuli i otvorila se provalija mizerije i stradanja. Ti javni progoni, saslušavanja i mlačenja bili su izrazita forma „provođenja revolucije“.

Mladi profesor Či Hsiao osuđen je u tom naltu velikog talasa na 20 godina zbog „aktivne kontrarevolucionarnosti“. Ono što je začeto 1957. godine, nastavljen je decenijom „kulture revolucije“. Čovjek se može jednostavno upitati: zar nije bilo moguće dokazati da sve te teške optužbe nemaju ničeg zajedničkog

● Kako je stradao mladi profesor ● Stradalnici su se vratili idealima ● Mladi traže istinu o prošlosti u ime bezbjedne budućnosti

s progonojenim? Međutim, dokazivanja su uzaludna. Talasi i razaranja, svako radno mjesto, svako mjesto gdje čovjek živi imalo je da prijavi svoj dio planiranog kontingenta, „desničara“ i „kongrerevolucionara“, i onda se tu ništa nije moglo.

Opet mu je razorena porodica. Ovoga puta „porodični grijeh“ povukao je u vrtlog svu blisku i veoma daleku porodicu. Na vrata rođakih kuća vješali su plakete koje su saopštavale da je on, Či Hsiao, osuđen na toliko i toliko zbog toga i toga. Posljedice za sve iza rođakih kapija bile su katastrofalne.

Poslije 22 godine stradanja došlo je oslobođenje. Njega nije moglo biti bez raskida s „kulturnom revolucijom“, zapravo bez borbe i patnji. Tu borbu su vodili i dobili ljudi iz KPK, oni koji su dali nov pravac zemlji. Či je oslobođen i proglašen ispravnim, a on je regovao tako što se partiji koja je izvela taj zaokret obratio da gaprimi. Tako je on prvi put u životu postao član KPK.

Prije tog čina ovaj intelektualac je sebi postavio pitanje kako da shvati prošlost, kako sadašnjicu, a šta da očekuje od budućnosti. Nije to pitanje bilo samo njegovo već svih koji su propatili, ali i šire — pitanje na koje je kineski čovjek uopšte morao da odgovori. Nužno je bilo s pozicija na kojima se odlučuje rješava ukloniti one koji su se izrazito eksponirali u dvije decenije vladavine ekstremizma „ljevice“. Tako je i bilo. Ali jednako je bitno bilo navaditi oko za oko i zub za zub, ne preći u novi kontratalas, s novom politikom ali istim metodama, pa prema tome jednako poguban za Kinu.

To je bila i Čiova lična filozofija. U tome je bio njegov životni stav i tako ga je i izveo.

Sudbine stradalnika počinju da izlaze na svjetlo dana — romanima, pripovijetkama, pozorišnim komadima, člancima, govorima, svjedočenjima preko štampe, radija i televizije i sve to kao da ima glavnu poruku: valja otvarati perspektive idealima, ali ne kriti od mladih ono što se zbio u Kini. Božidar ĐURICA

TREĆI DAN SUĐENJA ZA
PLJAČKU I KRAĐU U OOUR-U
„CRNO—BIJELA TELEVIZIJA I AKUSTIKA“
BANJALUČKOG „ČAJAVECA“

Šetali se slomljeni ekrani

BANJALUKA, 13. novembra - Kako suđenje 12 radnika „Čajaveca“ za pljačku, tešku krađu odmiče, sve je jasnije da u OOUR-u „Crno-bijela televizija i akustika“ stanje nije bilo u redu da je ono najvjerovatnije i kumovalo ovim krađama koje su trajale u posljednje tri godine.

Prešes je danas nastavljen saslušanjem ostalih optuženih koji uglavnom potvrđuju navode optužnice ili djelimično pobijaju. Međutim, zanimljivo je bilo čuti Branka Brkića, referenta osiguranja, koga optužnica tereti da je zajedno sa Lukom Pepićem, prvooptuženim u ovom slučaju, krajem 1984. godine prisvojio jedan TV-aparat „RC-976“ u vrijednosti od 30.546 dinara.

Mutno osiguranje

Okrivljeni Brkić pobija navode optužnice ističući da nema veze sa krađom ovog televizora. Međutim, zanimljivo je njegovo svjedočenje o odnosima i poslovanju u ovom OOUR-u.

Kao referent osiguranja on je bio direktno upućen u sve ono što se dešava oko prijema robe na željezničkoj stanici, te oko otpisa rabljenih gotovih proizvoda i dijelova.

Brkić tvrdi da se oštećena roba odstranjivala i prikupijala u krugu, pod nadstrešnicom, neobezbijedena, te u jednom magacinu, a onda je dolazila komisija ZOIL-a Novi Sad iz Novog Sada na procjenu. Ako je utvrđena totalna šteta, roba se spaljivala, a ako je imala određen procenat oštećenja, onda je prodavana ili u krugu, ili preko prodajne radne organizacije.

Tako je, na primjer, kad je jednom došlo do poplave u magacinu, konstatovano da su oštećena 43 televizora, tvrdi Brkić. ZOIL je zapisnički priznao 50 odsto vrijednosti robe, a onaje

● **Saslušani svi optuženi i svjedoci, a suđenje će biti nastavljeno tek 28. novembra** ● **Zanimljivo je da su polomljeni ekrani po tri puta ulazili u zapisnik i šteta naplaćivana od ZOIL-a Novi Sad iz Novog Sada** ● **Zašto su procjenitelji iz ZOIL-a Novi Sad prvo televizore proglašavali oštećenim 50 odsto, a onda ih kupovali u pola cijene, kad se tvrdilo da mogu poslužiti samo za dijelove**

otišla u prodaju preko servisne radne organizacije, navodno, za dijelove. Međutim, čak i procjenitelji iz ZOIL-a Novi Sad kupili su četiri ova televizora po cijeni od 9.500 dinara. Dogodilo se to početkom ove godine.

Okrivljeni Nikica Josipović i Ramo Turkanović, te Predrag Gavrić tvrde pred Vijećem da je poplava bila „lanka“, da su pokvašeni samo donji dijelovi kartonskih kutija i stropor, a televizori su proglašeni neupotrebljivi.

Okrivljeni Borislav Matošević, kontrolor specijalista kaže: —Televizori su bili potpuno ispravni, ja sam ih pregledao, na njima su bile pokvašene samo kartonske kutije.

Zanimljivo je da su radnici ZOIL-a Novi Sad procijenili robu, utvrdili da nije za tržište već za dijelove, a da su odmah i kupili četiri televizora „vikend“.

Tri puta u zapisnik

Svjedočeći o tome šta i kako se radilo radnici Nikica Josipović i Predrag Gavrić, koji su stalno obavljali istovar televizora koji pristižu iz Čehoslovačke, ističu da su u jednom slučaju po nalogu šefa skladišta Rajka Milinovića i direktora OOUR-a Draglase Cvetkovića u krugu tvornice potovarili u kamion polomljene

djelova televizora i odvezli na stanicu, ubacili u vagon sa pristigliom robom, pa dovozili u krug-natrag, da bi se sačinio zapisnik i naplatila šteta od ZOIL-a Novi Sad.

Koliko se Predrag Gavrić sjeća to se dogodilo tri puta i tvrde da su vožene katodne cijevi nastanici i da je on lično te katodne cijevi pretovarao. Na zapisnik za ZOIL unošeni su lažni podaci - naime, upisivalo se da su ekrani bez broja.

Optuženi Ramo Turkanović, portir, priznaje djelo koje mu se stavlja na teret, ali tvrdi da on nije učestvovao u organizovanoj krađi, a to tvrdi i za ostale optužene.

Pred sudom je danas saslušani okrivljeni Dobrovoje Radenović, vozač, koji tvrdi da je odvezao Predraga Gavrića u Vrbanju, ali da ne zna da je ovaj tamo istovarivao katodne cijevi.

Optuženi Gavrić se pred pre-punom sudnicom izvinjavao Radenoviću i tvrdio da ovaj vozač nema pojma šta je on radio, jer ga je zamolio da ode do Vrbanje s njim da uzme neki novac.

Tokom današnjeg dana saslušani su svi optuženi i svjedoci, te pročitanе tri izvještaja. Suđenje za pljačku i krađu oko 2.800.000 dinara biće nastavljeno 28. novembra ove godine.

J. SLATINAC
M. DIZDAR

„BIOGRAFSKO—POLITIČKA ANALIZA“ AUSTRIJSKOG
NOVINARSTVA

Nije bilo nulte godine

● **Bečki nedjeljnik „Profil“, između ostalog, navodi primjer jednog „ratnog dopisnika“, koji je pratio hitlerovske „operacije“ u okupiranoj Jugoslaviji, a danas se on smatra „doajenom austrijskog novinarstva“**

BEČ, 13. novembra (Tanjug) - Bečki nedjeljnik „Profil“ prenosi u posljednjem broju ocjenu da denacifikacija nije bila dosljedno provedena u austrijskom novinarstvu. Kroz izvode i dio dokumentacije, list prikazuje doktorsku disertaciju suradnika salcburškog Instituta za publicistiku Frica Hauzjela o „austrijskom žurnalizmu na početku Druge Republike“. Iz svega se vidi da su mnogi novinari, aktivni u vrijeme Trećeg Rajha, nastavili nesmetano da rade i poslije pada nacizma, za Republiku.

Navodeći da je Fric Hauzjel napravio „kollektivno-biografsku analizu političkih i profesionalnih izvora“ oko 400 imena novinara i pisaca, koji su se javljali na stranicama dnevnih listova nove Austrije (od 1945. do 1947. godine), „Profil“ iznosi ocjenu da u „novinarstvu Druge Republike nije bilo nulte godine“, odnosno da denacifikacija u toj oblasti nije bila konsekvantno provedena.

NAKON DRŽAVNOG
UDARA U LIBERIJU

Situacija još nejasna

● **Predsjednik Liberije general Doe i njegove snage, po svemu sudeći, kontrolišu najveći dio glavnog grada**

DAKAR, 13. novembra (Tanjug) - Jutros rano situacija u glavnom gradu Liberije Monroviiji ostaje i dalje nejasna. Predsjednik Liberije general Doe i njegove snage kontrolišu, po svemu sudeći, najveći dio glavnog grada, sve tri radio-stanice, veliki vojni logor u centru Monroviije i predsjedničku palatu. Međutim, prema vijestima zapadnoafričkih radio-stanica u gradu još traju borbe koje se stalno „sele“ iz jednog u drugi dio prijestonice. Tokom noći je dolazilo do sporadične pucnjave i u samom centru Monroviije. To je znak da general Doe i njemu lojalne snage još nemaju punu kontrolu nad gradom.

Predsjednik Liberije je preko radija objavio da se „intenzivno traga“ za organizatorom pokušaja udara, njegovim bivšim saborcem, sada ucijenjenim i najljucim neprijateljem generalom Tomasom Kivonkpom i njegovim saučesnicima. Do ovog trenutka ona nije dala rezultata, uprkos policijskom času koji je Doe zaveo (kao i zatvaranje granica) da bi, kako je rečeno, „konsolidovao situaciju i pohvatao odmetnike koji su još na slobodi“. Činjenica da organizator udara i njegovi najbliži saradnici još nisu uhvaćeni, kao i da se povremeno čuju odjeci borbe po Monroviiji, upućuje posmatrača na zaključak da Doe kontrolišu najveći dio, ali ne i cijelu Monroviiju.

Od juče ujutro, kada je general Tomas Kivonkpa objavio da su „patriotske snage“ preuzele vlast i

Prema navodima „Profila“, svaki treći novinar u austrijskim listovima tih godina, pisao je prije toga za listove nacističke Njemačke i drugih fašističkih država iz drugog svjetskog rata.

Bečki nedjeljnik iznosi i primjere jednog ratnog dopisnika koji je pratio hitlerovske „operacije“ u okupiranoj Jugoslaviji, ali čiji sadašnji izvještaji kasnije zaboravljeni i danas se on smatra „doajenom austrijskog novinarstva“. Navodi se i ime jednog dopisnika iz inostranstva, koji je radio u propagandi fašističke i ustaške tzv. Nezavisne Države Hrvatske i za to primio Paveličev orden za „hrabro držanje“.

Naučni rad i istraživanje saradnika salcburškog Instituta za publicistiku Hauzjela, sa dokumentacijom koju je koristio, biće, prema najavi „Profila“, objavljeni iduće godine kao posebna knjiga.

da je Doe „u bjekstvu“, sve se odvijalo kao na filmskoj traci. U podne je čak i nacionalna agencija Lina objavila da su uhapšeni mnogi ministri iz vlade Doea, rukovodioci državne bezbjednosti i šef generalštaba, te da u nekim dijelovima Monroviije građani spontano izražavaju svoju radost. Oko 16 sati po jugoslovenskom vremenu prvo se oglasio Radio-Monroviija, a nešto kasnije i privatna stanica „Elva“ sa proglasom Doea koji je objavio sugradanima da kontrolišu ove stanice, predsjedničku palatu i zemlju. Istovremeno su „pobunjenici“ pozvani da se predaju. Od tada je, ipak, zavladao izvjesna konfuzija, budući da su diplomatski i drugi izvori javljali iz Monroviije o sporadičnoj pucnjavi u gradu. Radio „Elva“ je javila i o prvim žrtvama među pučistima. Navodi se dvadeset mrtvih i petnaestak ranjenih.

„FENI“ SE SELI U KINU?

Konačni dogovor za nekoliko mjeseci

SKOPLJE, 13. novembra (Tanjug) - Kinezi trenutno proučavaju osnovne tehničke i tehnološke informacije o kombinatu za proizvodnju feronikla „Feni“ u Kavadarci, koje su dobili posredstvom slovenačke firme „Smelt“. U ovoj dalekoj zemlji postoji interes za eventualnu kupovinu opreme i tehnologije, primjenjene u najvećoj promašenoj investiciji u Makedoniji.

Konačni odgovor kineskih partnera očekuje se za nekoliko mjeseci, pošto će ponuda iz Makedonije biti pomno proučena.

„Kineska“ varijanta nije nova, ali je realna. Ukoliko prije što izvršno vijeće SR Makedonije u prijedlozima za dalji razvoj republike ne predvidi stvaranje uslova za aktiviranje proizvodnje feronikla ni do kraja ovog vijeka.

Ukoliko od dogovora s Kinom ne bude ništa, osnivaci i banke trebace da obezbijede sredstva za osnovnu zaštitu tehnoloških postrojenja, onih koji se na nijedan način ne mogu aktivirati.

SUĐENJE U NIKOZIJI

OPTUŽENI ZA UBISTVO TROJE IZRAELACA

NIKOZIJA, 13. novembra (Tanjug) - Danas će u Okružnom sudu u Nikoziji početi suđenje trojici muškaraca optuženih za ubistvo troje izraelskih državljana na njihovoj jahti u kiparskoj luci Larnaka 25. septembra ove godine.

Sudiće se Sirijcu Halidu el Hatibu, Jordancu Abdel Hakimu al Hatifi i Britancu Janu Dejvisonu.

Izrael je tražio njihovo izručenje, ali su taj zahtjev kiparske vlasti odbile. Izrael je u znak odmazde za ubistvo troje izraelskih građana u Larnaki bombardovao sjedište PLO u Tunisu.

FASBINDER PODIJELIO ZAPADNE NIJEMCE

BON, 13. novembra (Tanjug) - Fasbinderov komad „Dubre, grad i smrt“ je skinut s repertoara jednog pozorišta u Frankfurtu, pošto je jevrejska zajednica u tom gradu tri puta spriječila njegovo premijerno izvođenje. Intervenirala je čak i država Izrael, pa je uprava pozorišta konačno popustila „u interesu mira u gradu“. Jevreji su, naime, ogorčeni što je glavni Fasbinderov junak prikazan kao lihtar i špekulant.

Danas je, međutim, dobar dio zapadnonjemačke štampe izrazio nezadovoljstvo što je predstava skinuta s repertoara, ističući da Jevreji takvim svojim „nedemokratskim ponašanjem nisu stekli nikakve simpatije“.

Sve u svemu, Fasbinderov komad je čitavom aferom samo dobio na popularnosti, pa je iz Bohuma, Ulma i Milana Frankfurtski ansambl dobio pozive da komad izvede u tamošnjim pozorištima.

VANREDNO STANJE
U ARGENTINI

Produžetak zbog „konkretnih okolnosti“

BUENOS AIRES, 13. novembra (Tanjug) - Argentinski ministar unutrašnjih poslova Antonio Trokoli izjavio je da će se dvomjesečno vanredno stanje u Argentini, zavedeno 25. oktobra, produžiti ukoliko to budu zahtijevali „konkretni okolnosti“.

Vanredno stanje je zavedeno da bi se moglo ozakoniti hapšenje dvanaest osoba, optuženih da su kovali zavjeru protiv ustavnog poretka u zemlji.

MAĐARSKI SPOROVI

SVAĐA OKO MILIONSKOG NASLJEĐA

BUDIMPEŠTA, 13. novembra - Spor oko velike zaostavštine Margite Nedecki, čuvene pronalazačice preparata za rašćenje kose i pomade - helia-D- koja je svojevremeno izazvala senzaciju i u Evropi i u dijelu Amerike, izgleda da će uskoro biti priveden kraju, ali ne u korist onih koji su sebe već vidjeli u posjedu ogromnog imetka Margita, koja je umrla prije tri godine, ostavila je iza sebe nešto nekretnine i oko 2,8 miliona forinti u gotovom (oko 60.000 dolara), ali više i vrednije od toga ostavila je pravo na procent od prodaje njenih proizvoda, a sve to su za ovdašnje prilike bosnoslovne sume.

Margita Nedecki pročuła se ovdje i u nekim evropskim zemljama i Sjedinjenim Američkim Državama najprije posvom preparatu za

● **Pokušaj - falsifikovanim testamentom - da se naslijedi ogromno bogatstvo koje je ostavila Margita Nedecki, pronalazač čuvenog preparata za rašćenje kose i pomade koja je osvojila Evropu**

kosu poznatop po nazivu - pacijencija - a zatim, još više, po pomadi „helia-D“ koja - podmladuje, osvježava, regeneriše, blagotvorno djeluje. Još prije nego što se pojavila u prodaji ova pomada, zahvaljujući već prethodno stečenom ugledu Margite Nedecki preko preparata - pacijencija - porudžbine su stizale sa svih strana. Demonstracija preparata koju je lično Margita objavila na italijanskoj televiziji u jednoj od najgledanijih emisija donijela joj je slavu i popularnost kakvu jedna obična i neškolovana

žena iz mađarske provincije nikad nije mogla očekivati.

Njena smrt podstakla je mnoge tragače za velikim bogatstvom da se domognu bar jednog dijela, a među ovima našla se i izvjesna gospođa Laslone Madari koja je ponekad obilazila Margitu kao pedikerka. Vrijednost njenom nastupu davao je testament koji je prezentirala sudu tvrdeći da je dokument sastavljen i potpisan rukom pokojnice. Naravno, sva imovina tim testamentom pripada gospođi Madari. Rodaci Margite Nedecki, doduše

ne najbliži, ali najbližih nijeni imala, osporavali su navode gdje Madari i zatražili da se testament da na ekspertizu. U međuvremenu pretendentkinja na bogatstvo Madari pribavila je dva svjedoka koji su tvrdili da je Margita Nedecki potpisala testament svojeručno u njihovom prisustvu.

Stručnjaci su mjesecima proučavali rukopis Margite Nedecki i upoređivali ga s onim na testamentu i konačno došli do zaključka da je testament - falsifikovan.

U međuvremenu, preparat za kosu i pomada - helia-D - i dalje prolazi dobro na tržištu, pase i dalje uvećava nasljedna masa na radost onih koji su u ovom sporu bili srećne ruke.

Miloš ČOROVIĆ

ŠESTA SMOTRA AMATERSKOG KULTURNO—UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA BANJA LUKA

Početak zaslužuje više

BANJALUKA, 13. novembra - Pred malobrojnou publikom, u velikoj sali Doma kulture, sinoć je održan koncert Tamburaškog orkestra RKUD-a „Pelagić“ kojim je otvorena ovogodišnja Šesta smotra amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva. Festival se organizuje povodom novembarskih praznika, 40 godina slobode, Međunarodne godine omladine i u znaku je Evropske godine muzike. Tamburaški orkestar „Pelagić“, postoji od samog osnivanja društva. Pod rukovodstvom Marka Popovića, dvije decenije članovi orkestra samostalnim ili zajedničkim nastupom sa drugim sekcijama i ansamblima izvode djela domaćih i stranih autora u klasičnu muziku, brinući skromno, u okviru vlastitih mogućnosti, o podmlađivanju članstva, o repertoaru. Pored Tamburaškog orkestra u programu su učestvovali članovi Mješovitog hora i folklorni ansambl društva. Cijeneci napore amatera, izvodački kvalitet i repertoarsku šarolikost, iako nije u cjelokupnom programu ponuđeno najkvalitetnije i najbolje, ovo veće „Pelagić“ zaslužilo je da otvori banjalučku amatersku smotru kulturno-umjetničkog stvaralaštva, i to upravo u Domu kulture.

Međutim, uz zamjerke organizatora, Savezu amaterskih kulturno-umjetničkih društava mora se reći da publika prvog programa ovogodišnje smotre nije zaslužila da sinoć sjedi u banjalučkom hramu kulture. Šesta smotra amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, nije organizovana za one koji ne umiju da cijene amaterske napore, koji ne poznaju osnovne norme ponašanja i kulture. A takvih je bilo dosta u publici, a ne bi valjalo ako ih ima i među članovima kulturno-umjetničkih

● U prvom programu ovogodišnje Smotre kulturno-umjetničkog stvaralaštva, pored Tamburaškog orkestra, učestvovali Mješoviti hor „Pelagić“ i folklorni ansambl ● Ni Društvo „Pelagić“, a ni festival banjalučkih amatera, u kojem će učestvovati oko hiljadu članova, ne zaslužuje malobrojnu publiku koja ne umije da cijeni osnovne zadatke amaterskog rada i kulturnog ponašanja

Sa otvaranja smotre - ansambl „Pelagić“

društava. Višesatni napori amaterskih življenja, drugi su uglavnom govorili o objektivnim teškoćama Društva književnika i nemogućnostima stoga da se nametne, kao i o tome da je sve ovo što se sada u ovoj asocijaciji dešava „unapred pripremljen scenario“.

društava. Višesatni napori amaterskih življenja, drugi su uglavnom govorili o objektivnim teškoćama Društva književnika i nemogućnostima stoga da se nametne, kao i o tome da je sve ovo što se sada u ovoj asocijaciji dešava „unapred pripremljen scenario“.

J. PRNJA

SASTANAK PISACA KOMUNISTA KOSOVA

Otvoreno pismo — suština ili zavjera!?

● **I na ovom sastanku pisaca komunista polarizacija po nacionalnoj osnovi onemogućila pravi dijalog**

PRIŠTINA, 13. novembra (Tanjug) - Jučerašnji sastanak pisaca komunista Kosova nije se mnogo razlikovao od prethodno održanog skupa. Polarizacija pisaca, po nacionalnoj osnovi, i ovaj put je prevagnula uz deklarativno izraženu spremnost za izlazak iz sadašnjih teškoća u koje je ova književnička organizacija zapala.

Na to upućuje i višečasovna rasprava. Tako na primjer, Srboljub Tasić, bivši potpredsjednik Društva književnika Kosova, koji je podnio ostavku na tu dužnost, zatim Ismet Marković i Petar Sarić - sve potpisnici „otvorenog pisma“, čvrsto su stali iza pisma, smatrajući da ono svakim stavom i rječju proizilazi iz političke platforme SK CK SKJ o Kosovu. Oni su svojim kolegama - Albancima zamjerili na nedovoljnoj aktivnosti, čak na ćutanju i pasivnosti u raskrinkavanju albanskog nacionalizma i iredentizma. Njihov glas, smatraju oni, nije se čuo ni u aktivnosti na zaustavljanju iseljavanja Srba i Crnogoraca ni u osudi vandalističkih i nacionalističkih ataka na pripadnike srpske i crnogorske nacionalnosti. Ali Podrimja i Ramiz Keljmenđi su, međutim, na pismo gledali kao na svojevrsnu zavjeru protiv Kosova, posebno protiv albanskih intelektualaca iz ove pokrajine. Oni su, pritom, dokazivali da pisci nealbanske nacionalnosti nisu nacionalno obespravljani, niti imaju razloga da se osjećaju inferiornim.

U diskusiji, u kojoj je učestvovalo još dvadesetak učesnika, kosovski pisci su iznosili mnoštvo činjenica i „činjenica“ ai problema, ali se svi oni mogu svesti na par ključnih: da li „otvoreno pismo“ ukazuje na suštinu kosovske situacije ili je ono, s druge strane, u neku ruku pamflet skuvan u nekoj beogradskoj, odnosno vankosovskoj „kuhinji“. I dok su se jedni pitali zašto izostaje glas kosovskih pisaca iz redova albanske narodnosti protiv raznih nedjela

iredente nad srpskim i crnogorskim življenjem, drugi su uglavnom govorili o objektivnim teškoćama Društva književnika i nemogućnostima stoga da se nametne, kao i o tome da je sve ovo što se sada u ovoj asocijaciji dešava „unapred pripremljen scenario“.

PREKINUT SASTANAK

PRIŠTINA, 13. novembra - Nakon osmočasovne diskusije u kojoj je ponovo došlo do podvojenosti na nacionalnoj osnovi, međusobnih optužbi i protivoptužbi, sinoć je drugi put prekinut sastanak Aktiva SK Društva književnika Kosova. Iako je bilo još prijavljenih diskutanata, prekid je uslijedio nakon intervencije člana Predsjedništva Pokrajinskog komiteta SK Kosova Azema Vlasija, koji je upozorio da se na taj način ne može voditi rasprava u kojoj su iznošeni stavovi suprotni politici SKJ i ta tribina zloupotrebijavana.

Zaključeno je da radna grupa Aktiva komunista pisaca, uz pomoć predstavnika Opštinskog i Pokrajinskog komiteta sačinu prijedlog stavova i mjera za prevazilaženje stanja u kosovskoj organizaciji književnika, o čemu će se aktiv izjasniti na sljedećem sastanku.

Između tih krajnosti, pak, gotovo da nije bilo učesnika u raspravi koji se nije zalagao za prevazilaženje podvojenosti, zahlađenja i problema. Da li su ti nategnuti odnosi i polarizacija zasmatali čak i onima koji su tome najviše doprinijeli, kada se već i od njih čuo glas dobre volje za konstruktivno prilaženje problemima i za više međusobnog povjerenja?

UKRATKO

BANJALUKA - U okviru ciklusa „Tito - partija - revolucija“ u jedinici Ivana Krstića održana je završna smotra znanja i kulturno-zabavnih aktivnosti u obliku kviz - takmičenja. Smotra je održana povodom nastupajućih novembarskih praznika a rezultat je ranije održanih takmičenja u nižim jedinicama ovog kolektiva. U oblasti znanja najbolje rezultate ispoljila je ekipa iz kolektiva Milana Dupljanina, koja je i ukupni pobjednik smotre. U sastavu: Mirsad Bjelopoljak, Nebojša Zdravković i Vlado Sarić.

Iz kulturno-zabavnog programa najviše uspjeha je imala ekipa iz kolektiva Islama Ibrahimovića koja je izvela recital „SLOBODO“.

A. A.

PRNJAVOR - U okviru brojnih sadržaja posvećenih obilježavanju 25-godišnjice postojanja i uspješnog djelovanja Narodnog univerziteta „Đuro Pucar Stari“, večeras (srijeda), nekoliko sekcija KUD-ova „Taras Ševčenko“ i „Novak Pivašević“ iz Prnjavora izvešće u velikoj sali Doma kulture cjelovečernji koncert. Nastup će imati polaznici Muzičke škole iz Prnjavora, a sve obećava jedan od boljih jesenjih kulturnih sadržaja, kojima se ispunjava praznina u kulturnom životu ovog grada, i potvrđuje plodna saradnja koja se godinama odvija između prnjavorskih amatera i Doma kulture.

B. R.

BEČ - Pažnju austrijskih ljubitelja naivnog slikarstva privukla je izložba dvojice predstavnika naše „Hlebinske škole“. Milana i Mate Generalića, koja je otvorena u prostorijama Jugoslavenskog kulturno-informativnog centra u Beču. Na otvorenju izložbe okupio se i veći broj Jugoslavena koji žive i rade u Beču.

Izložba Milana i Mate Generalića obuhvata četrdesetak originalnih slika, grafika i kipova u drvetu na teme podravskih pejzaža i ljudi.

BIHAĆ - U izdanju Književnog kluba „Ivan Goran Kovačić“ iz Bihaća ovih dana iz štampe je izašla knjiga poezije za djecu pod nazivom „Pjesma hoće da se voli“ bihaćkog pjesnika Milana Ostojića.

F. P.

SUSRETI: OMER BERBER, ARHITEKTA I SLIKAR

Novi romantizam

● **Upravo je zatvorena izložba banjalučkog slikara i arhitekta Omera Berbera u dalekom Tunisu gdje se u Galeriji Hamadi Cherif predstavio sa 40 slika rađenih kombinovanom tehnikom (pastel, tuš, pero)**

BANJALUKA, 13. novembra - Banjalučki arhitekt i slikar Omer Berber priredio je izložbu u Tunisu. Riječ je o 40 slika rađenih kombinovanom tehnikom (pastel, tuš, pero) koji su do 13. novembra izloženi u Galeriji Hamadi Cherif u Tunisu, u poznatom dijelu grada iznad drevne Kartage. To je ujedno i jedna od rijetkih izložbi jugoslovenskih slikara u ovoj zemlji, a kako kaže slikar, kome je ovo četvrta samostalna izložba i prva van zemlje, interes je veliki, a zvanične kritike povoljne.

-Omerove slike vraćaju čovjeku vjeru u pravi odnos prema životu, u neizvjesnost duše, u već prezrene pojmove - čežnja, nježnost, ljupkost i romantika. Pokret novog romantizma je ljudska potreba da se neizvjesnost atomske fizike prebrodi beskrajem neodgonetljive ljudske duše, koja i dalje osjeća potrebu za onim ljudskim, nazigled malim, ali vječnim porivima, ističe književnik Ranko Risojević pišući o Berberovim slikama.

-Za mene bio je to prvi boravak u Tunisu, izuzetno atraktivnoj mediteranskoj zemlji koja se nalazi na raskršnici evropskog i afričkog kontinenta, kaže Omer Berber, lako bogata starinom i drevnom kulturom, od Rimske imperije do danas, savremena tuniska umjetnost još teško uspostavlja kontakt sa savremenom umjetnošću i još se dosta oslanja na francusko slikarstvo. Već sada postoji dogovor za izložbu u Kulturnom centru u Tunisu naredne godine, kada će biti upriličena i moja izložba prilikom

otvaranja Galerije Nacionalne banke u Manhajmu. Izložba u Tunisu je i moja prva samostalna van zemlje. Priredio sam je za tri mjeseca, a taj način crtanja radim već tri četiri godine. Riječ je o pastelima, ciklusu spontanij zabilješki, koje predstavljaju pripremu i uhodavanje za buduće slike kolaž mojih iskustava i svih slikarskih pravaca i epoha, poznatih tehnika i slikarskih manira, što bi se moglo povezati sa iskustvom transavangarde, koja takođe na savremen način transformiše sva slikarska iskustva.

● **Kao arhitekta postizete uspjeha van zemlje. Koliko projekata ste do sada uradili i za koga?**

-Izlagao sam na nedavno otvorenoj sarajevskoj izložbi „Kolegijum artistikum“, zajedno sa ostalim bosanskohercegovačkim arhitektima fotografije maketa Dizajn centra za visoku modu u Bagdadu, a projekt je već završen. Samo za Bagdad sam projektovao šest objekata

● **Kakve planove imate?**

-U pripremi je retrospektivna izložba Mersada Berbera u Zagrebu naredne godine, na kojoj će biti izloženi naši zajednički crteži. To je spoj mojih arhitektonskih crteža, komponovanih sa njegovim istraživanjima na ovom polju. Bio je to ogroman posao koji predstavlja sintezu dva likovna problema i definitivnu varijantu nekih mojih radova naslučenih i viđenih prije deset godina, na prvom samostalnoj izložbi u Banjaluci 1977, čime će se zaokružiti ovaj istraživački put.

J. PRNJA

U DOMU KULTURE U PETAK, 15. NOVEMBRA

PRVA IZLOŽBA JAGODE ŠEŠTIĆ

BANJALUKA, 13. novembra - U malom izložbenom salonu Doma kulture 15. novembra, u 19 sali, biće otvorena prva samostalna izložba slika Jagode Šestić, likovnog pedagoga. Biće izloženo 35 radova, pastela.

Jagoda Šestić završila je Školu za primijenjenu umjetnost (odsjek slikarstvo) kod profesora Mersada Berbera u Sarajevu 1971. godine. Pedagošku akademiju u Sarajevu 1973. godine. Ovom prvom izložbenom predstaviće se ciklusom radova pod nazivom „Dunje“.

J. P.

DESET GODINA OD OSNIVANJA UNIVERZITETA „ĐURO PUCAR STARI“ U BANJALUCI (6)

Dobri početni rezultati

● **Prve godine na Univerzitet u Banjaluci upisano ukupno 7.079 studenata**

Prve godine postojanja Univerziteta, školska 1975/76. visokoškolske organizacije, članice Univerziteta, upisale su ukupno 7.079 studenata od kojih 3.445 redovnih i 3.634 vanredna studenta. Ovo su utoliko značajniji rezultati ako se zna da su više škole i fakulteti tada radili pod dosta teškim smještajnim, kadrovskim i materijalnim okolnostima. Posebno ohrabruje činjenica da je znatno porastao broj novoupisanih studenata u odnosu na ranije godine. Te prve godine Univerziteta bilo je 4.455 novoupisanih studenata od kojih uz rad 2.356 i redovnih studenata 2.099, a više od 27 posto njih su studenti izvan područja Bosanske krajine što već na početku rada ovaj univerzitet svrstava ne samo u bosanskokrajiske i bosanskohercegovačke nego jugoslovenske.

I rezultati postignuti u nastavi su dosta solidni: od 3.445 redovnih studenata izašlo je na sve ispite te školske godine njih 2544 od kojih je sve ispite položilo 1.671 student. Prosječno stope odlaznosti iznosila je 49 posto.

Već školske 1976/77. godine, a to je kalendarski gledano - prve godine postojanja Univerziteta - na njegove više škole i fakultete upisano ukupno 8.156 studenata i to 45,1 posto su redovni, a 54,9 posto vanredni studenti. Novoupisanih je bilo ukupno 4.203 studenta. Iz porodice radnika iz materijalne proizvodnje upisano je 1.350 djece a iz poljoprivrednih

porodica 495 i iz ostalih porodica 1.073 novoupisana redovna studenta. Struktura upisanih studenata najbolje govori o tome u kojoj je mjeri i koliko ovo Univerzitet udruženog rada.

Obilježavajući godišnjicu postojanja i rada Univerziteta na svečanoj sjednici Skupštine Univerziteta rektor, prof. dr Dragomir Malić je, između ostalog, iznio i ove podatke: „Sa ukupno 7.079 studenata, 29 doktora nauka, 55 magistara i 277 ostalih visokoškolskih kadrova, već u prvoj godini postojanja naš Univerzitet je prerastao okvire manjih univerziteta u našoj zemlji. Ako dodamo tome da je oko 27 posto studenata izvan geografskog područja Bosanske krajine, onda to očito govori da Univerzitet nije i ne može biti samo krajiški...“

Na osnovu ovih, početnih, zais-ta dobrih rezultata projiciran je i prvi petogodišnji plan razvoja Univerziteta za period 1976-1980. godine. Osnovne odrednice tog plana podrazumijevale su stvaranje boljih kadrovskih, prostornih i materijalnih uslova za rad Univerziteta, te poboljšanje nastavnog procesa, naučnog i naučnoistraživačkog rada i povećanje prolaznosti studenata na višim školama i fakultetima Univerziteta. Mnogo od toga je i ostvareno uprkos već osjetnoj dosta teškoj, ekonomskoj situaciji u nas.

(nastaviće se)
R. PRERADOVIĆ

UČESTALE NESREĆE NA AUTO-PUTU
BANJALUKA—KLAŠNICE

Pješaci najugroženiji

- **Pored zabrane — pješaci se kreću auto-putem i na taj način ugrožavaju opštu bezbjednost saobraćaja**
- **U toku otklanjanje tehničkih nedostataka**

Svakodnevno smo svjedoci brojnih saobraćajnih nesreća koje se događaju na novoizgrađenom auto-putu Banjaluka—Klašnice, a čiji je glavni krivac prebrza vožnja, neprilagođena uslovima puta i stanju kolovoza.

Za proteklih 10 mjeseci na dijelu auto-puta koji se nalazi na području banjalučke opštine dogodilo se 29 saobraćajnih nesreća u kojima je šest lica poginulo 16 je teško, a 32 lica su lakše povrijeđena. U SUP-u smatraju da je broj povrijeđenih mnogo veći, samo što oni o tome ne dobijaju blagovremena obavještenja iz kliničko-bolničkog centra.

Poseban problem predstavljaju pješaci koji se, pored preduzetih mjera bezbjednosti, ipak, kreću auto-putem, prelaze ga i na taj način ugrožavaju opštu bezbjednost saobraćaja.

Radnici „Kozaraputeva“ su se već nekoliko puta obraćali SUP-u sa zahtjevom da otkriju lica koja izazivaju oštećenja na žičanoj ogradi kojom je auto-put zaštićen. Poslije intervencije se uvijek ustanovi da su počinioci sami mještani.

Ako se ima u vidu da je auto-put predviđen za saobraćaj samo određene kategorije motornih vozila, koja se kreću brzinom većom od 40 kilometara na sat, onda je svaka pojava mješovitog saobraćaja (pješaci, biciklisti, traktoristi...) apsurdna i treba je spriječiti.

Ono što posebno zabrinjava je to što mještani nisu potpuno svjesni opasnosti koju sobom donosi auto-put. U namjeri da skrate put, rizikuju. I pored opasnosti odlučuju se na prelazak, bez obzira na posljedice. Najžalosnije je što to čine djeca i starije osobe koje, usljed smanjene sposobnosti da ocijene brzinu kretanja vozila na otvorenom putu, najčešće stradaju.

Do svega ovoga sigurno ne bi dolazilo da su mjere bezbjednosti veće, kao i da je svijest ljudi na višem nivou.

Prema riječima Miroslava Čičića, šefa Odsjeka za saobraćaj i komunalne djelatnosti, može se reći da su stanovnici djelimično u pravu, jer do danas pješaci i tokovi nisu dobro riješeni, naročito kod Ulice Rade Kondića i Šargovačkog puta. Međutim, činjenica je da se i tamo gdje su riješeni ne koriste dovoljno.

Najidealnije bi bilo da se izgrade pješački mostovi, kako je i bilo predviđeno prvobitnim projektom, ali se od toga zbog nedostatka sredstava odustalo.

Postoje i brojne objektivne teškoće koje ometaju normalno odvijanje saobraćaja na auto-putu koji, treba i to reći, nije još tehnički primljen, a na čijem otklanjanju se ubrzano radi.

Tu, prije svega, treba istaći postavljanje saobraćajne signalizacije, korekciju programa semafora (uvešće se kratko zeleno vrijeme za pješake), kao i otklanjanje nekih građevinskih nedostataka da bi se dobila upotrebljiva dozvola.

Dok se ovo ne uradi, na dijelu auto-puta između ulica Karla Rojca i I. G. Kovačića uvedena je dodatna mjera bezbjednosti — ograničenje brzine kretanja vozila do 50 kilometara na sat, ali se toga, nažalost, malo ko pridržava.

A. MEHMEDOVIĆ

IZGRADNJA KANALIZACIJE
U BUDŽAKU

KONAČNO GOTOVO

● **Nova kanalizacija koštala je više od četiri miliona dinara**

● **Kroz rad i u novcu — građani obesbjedili milion i 300 hiljada dinara**

U Mjesnoj zajednici Budžak i priredena je, ovih dana, mala proslava za veliku stvar — izgrađena je kanalizaciona mreža u dužini od 250 metara na koju je priključeno 25 domaćinstava. Reklo bi se da ništa nije običnije i da se podrazumijeva da porodične kuće, izgrađene u gradskoj sredini, imaju kanalizaciju. Pa ipak, ispadalo da to nije tako, jer stanovnici Majstorovića puta godinama nisu imali ono što je normalno. Problem kanalizacije postoji još od zemljotresa 1969. godine. Trebalo je da se gradi u srednjoročju 1970—1975, ali nije. I jasno, bilo je nevolja. Septičke jame su punjene, poneka je bila u preljvu, a poneki domaćin kopao je drugu, treću.

Bilo je i zdravstvenih problema — kaže Ilija Ličina, predsjednik Odbora građana za izgradnju kanalizacije. U nekoliko navrata bilo je žutice, ali će sada, valjda bitisve u redu. Sve ovo je koštalo nešto više od 4 miliona dinara. Dvije trećine ovog iznosa obezbijedio je Zavod za izgradnju, a oko milion i 300 hiljada dinara građani — kroz rad, ali

u novcu. Sve ovo koštalo bi mnogo više da nije bilo vrijednih radnika banjalučke radne jedinice bosanskogradiškog „Jedinstva“. Njihova ponuda bila je čak 40 odsto niža od drugih, a posao su završili za desetak dana. Sada kada je sve gotovo, zadovoljni smo, iako je bilo mnogo muke dok radovi nisu počeli.

U ovoj mjesnoj zajednici ističu da su bili iznenađeni saznanjem da je gradnja kanalizacije administrativno teška. Trebalo je pet šest mjeseci da se prikupe sve saglasnosti da bi došlo do izdavanja rješenja da se gradnja dozvoljava. Posebno je bilo teško sa „Vodovodom i kanalizacijom“, jer su odugovlačili sa dozvolom. Ponudili su da budu i izvođači radova, ali je njihova cijena bila ubjedljivo najveća!

Uglavnom, posao je završen i to je bio razlog za radost. Iz barake Mjesne zajednice orila se pjesma. Kako i ne bi kada su među zvanicama bili vrijedni graditelji i predstavnici dobrih komšija — „Jelšingradovog“ TAS-a i „Pivare“. Radnici ova dva kolektiva sa ovog područja pomažu koliko mogu. Iz TAS-a je stigla pomoć od preko milion dinara za adaptaciju objekta Mjesne zajednice, a pivarci obećavaju pomoć za asfaltiranje ulice. A i ranije su uvijek pomagali. U Budžaku i akcije se nastavljaju.

M. PEKIĆ

OD 1. JANUARA NAREDNE GODINE „ČISTOČA“
ISTUPA IZ SLUŽBE OBJEDINJENE NAPLATE

BOLJI UVID DUGOVANJA

● **Samostalnim obavljanjem naplate u „Čistoči“ smatraju da će se smanjiti dugovanja građana, jer će se raditi efikasnije**

komunalne usluge, ipak ovaj zajednički posao obavljala veoma dobro. Na ovo, kao i na to da nizak stepen naplativosti naknada za odvoz smeća ne traži rješenje na ovaj način, ukazano je „Čistoči“ na posljednjoj sjednici Koordinacionog odbora Službe objedinjene naplate.

Rezultati koji će se ostvariti u narednom periodu biće najbolji pokazatelj opravdanosti ili neopravdanosti odluke koju je donio radni kolektiv „Čistoče“.

L.M.

Od 1. januara sljedeće godine „Čistoča“ prestaje naplaćivati usluge odvoza smeća od domaćinstava preko Službe objedinjene naplate i prelazi na naplatu u okviru OOUR-a. Razloge ovih promjena Đuro Šmitran, direktor OOUR-a „Čistoča“, objašnjava niskim stepenom naplativosti potraživanja putem sistema objedinjene naplate kao i visokim cijenama usluga naplate Zavoda za izgradnju. Situaciju pogoršava gubitak koji je u poslovanju iskazala „Čistoča“, te radni kolektiv smatra da će samostalnim obavljanjem ovog posla postići veću naplativost i djelimično riješiti teškoće u poslovanju.

Službe objedinjene naplate i dalje će postojati, ali sa tri učesnika: SlZ-om stanovanja, SlZ-om za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti i Gradskom toplanom. Sad se ne može reći koji je sistem bolji i kakve će rezultate novim načinom naplate „Čistoča“ postići u narednim godinama, ali je činjenica da je Služba objedinjene naplate, bez obzira na teškoće na koje je nailazila kod izmirenja obaveza od građana za stambeno-

DEŽURNA
KAMERA

SKUPO POVRĆE

U ovih novembarskih hladnih dana na pijaci je velika potražnja voća i povrća. Cijene ovih namirnica su još visoke. Kilogram grena prodaje se za 500 dinara, obježno skuplje nego prije koji mjesec. Kupus, koji je najtraženiji kao osnovna namirnica za zimnicu, košta sto dinara. Bez obzira na skupocinu potražnja namirnica je velika, a to pokazuje ovaj foto.

Stari papir za džeparac

Olvaranje otkupnih punktova za stari papir i novine pobudilo je veliko interesovanje među stanovništvom.

Staro, mlado, sve se dalo na „posao“. Ovaj zadovoljni otac sa svojom kćerkom očito je imao uspješan dan. Trokolica je prepuna papira, a dobice i koji dinar u džep.

M. ŠUKALO

VEĆ DESETAK DANA OKO SAHAT - KULE

Radovi do sredine decembra

Već desetak dana radnici „Mermera“ Čelinac obavljaju radove oko Sahat — kule. Riječ je o konstruktivnoj sanaciji temelja, učvršćivanju armature belonskih zidova i injektiranju temelja.

Poznato zdanje banjalučke čaršije dugo je čekalo da se završe višemjesečni pripremni radovi oko projektne dokumentacije. Obavljena su obimna foto-grametrijska i tehnička snimanja, geomehanička, seizmička i arheološka ispitivanja koja su prethodila izradi projekta konstruktivne sanacije. Pošto su postojale indicije da Sahat — kula ima srednjovjekovno porijeklo,

završena su i arheološka iskopavanja. Kako ističe Sabira Husedžinović, iz Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Banjaluka, vjerovatno će se, u zavisnosti od sredstava za sanaciju objekata nakon zemljotresa, nastaviti unutrašnja konstruktivna sanacija do kraja godine, kako bi se u 1986. godini nastavili osjetljivi restauratorski radovi. Projekt konstruktivne sanacije Sahat — kule urađen je krajem oktobra u saradnji sa profesorom doktorom Radomir Folićem, dekanom Građevinskog fakulteta iz Novog Sada, i profesorom doktorom Ismetom Tahirovićem, sa Arheološkog fakulteta u Sarajevu. Radovi koje izvodi „Mermer“ iz Čelince traju do sredine decembra.

J.P.

AEROZAGADENJE

Brzina podsećamo dobijena od banjalučkog Instituta zaštitu 12. i 13. novembar 1985. godine koncentracija sumpor — dioksida po kubnom metru izmjerena je u Centru 51, Boriku 95, Mejdani 95, Vrbani 78, Časni 40 i Delibashinom sali 74 mikrograma. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je u Centru 38, Boriku 53, Mejdani 99, Vrbani 36, Časni 39, Delibashinom sali 57, a dozvoljena gornja granica kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 70, bijeli luk od 200 do 250, grah od 350 do 500, krompir od 50 do 60, špinat od 130 do 150, kelj 150, karfiol od 150 do 200, paprike od 80 do 120, zelena salata 200, praziluk 150, cikla 100, rotkva 100, mrkva 100, kupus od 70 do 80, zeleni paradajz 40, ljute papričice 300 dinara po kilogramu.
VOĆE: nar 200, grožđe od 160 do 220, smokve 560, mandarine 550, kesten 120, jabuke od 100 do 120, kruške od 100 do 160 dinara po kilogramu.
ORASI: jezgra 2.200, u ljusci 650 dinara po kilogramu.
JAJA: od 30 do 32 dinara po komadu.
MED: 600 do 700 dinara po kilogramu.
MLIJEČNI PROIZVODI: od 250 do 500, kajmak 600, užički kajmak od 1.000 do 1.100 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: karanfili od 50 do 70, ruže od 80 do 170, hrizantema 150, lilijan od 150 do 180, anturijum od 250 do 300, gladiole od 70 do 120, iris 150, gerber od 130 do 180, nerina 200 dinara po struku.

Ž.P.

AKTUELNI RAZGOVORI

Naš mladi univerzitet prebrzo stari!

Banjaški Univerzitet „Duro Pucar Stari“ mlad je i jedan je od najmlađih univerziteta na svijetu. Ako bismo njegovu naučnu i kulturnu egzistenciju uporedili sa višestoljetnim tradicijama evropskih univerziteta, možemo slobodno reći da imponuje u svom mladačkom poletu za „osvajanjem“ svog mjesta pod nebeskim suncem svjetskog kulturnog i intelektualnog života.

Međutim, iako mlad, naš Univerzitet već pokazuje ona poznata svojstva staračke psihologije. Dakako, ona se na izvjestan način manifestuju i u odnosu prema svom kadru, a napose prema mladom naučnom kadru. Kakav je taj odnos?

Prije nego što pokušamo odgovoriti na ovo pitanje naznačimo uzgred Pavlovljevo mišljenje o „dužnostima mladih naučnika“, jer će nam ono u određenom smislu pomoći u ovom kratkom osvrtu na „mladačsko“ stanje našeg Univerziteta i odnosa institucija prema svom mladom naučnom kadru.

ATRIBUTI I PRETPSTAVKE

Osnovna „dužnost“ mladih naučnih istraživača prema Pavlovljevom mišljenju je — dosljednost. „Dosljednosti, dosljednosti!“ — uzvikuje Pavlov, i dodaje: „Od samog početka svojega rada naučite se strogoj dosljednosti u prikupljanju znanja... Naučite se uzdržljivosti i strpljenju. Naučite se da radite teški posao nauke. Izučavajte, skupljajte, upoređujte fakta... Nastojte da proniknete u tajnu njihova nastanka, neprekidno tražite zakone koji njima upravljaju“. Skromnost je druga dužnost koju pominje Pavlov ističući: „Nikada ne mislite da vi sve znate. Ma koliko da vas visoko cijene, uvijek imajte hrabrosti da kažete sebi: ja sam neznalica. Ne dopustite da gordost ovladava ma“. I, treća dužnost je — strast. „Upamtite da nauka traži od čovjeka sav njegov život. Veliki napor i veliku strast traži nauka od čovjeka.“

KADROVI NA UNIVERZITETU NOVI DEKANI I PRODEKANI

Istekom mandata za kadrove na odgovornijim funkcijama na fakultetima i višim školama banjalučkog Univerziteta „Duro Pucar Stari“ izvršen je izbor za dekane i prodekane na visokoškolskim ustanovama, koji će ove dužnosti obavljati u narednom mandatnom periodu.

Tako je na Ekonomskom fakultetu u Banjaluci za dekana imenovan dr Ivan Marković, a za prodekane dr Stanko Stanić i dr Dževad Medić. Na Elektrotehničkom fakultetu dekan je dr Džemal Kolonić, a prodekani su dr Davorin Novosel i Branko Dokić, dok je na Mašinskom fakultetu za dekana izabran dr Jovo Mrđa, a prodekani su mr Remzija Hadžimiratović i mr Aleksa Blagojević. Dr Duro Vuković je dekan, a dr Slobodan Babić prodekan na Pravnom fakultetu, dok je na Pedagoškoj akademiji dekan Bogoljub Preradović, a prodekan mr Miroslav Trninić. Na dužnosti dekana Medicinskog fakulteta je dr Branko Plakula, dok su prodekani dr Zivorad Miladinović i mr Šefikja Mahnić.

Članice Univerziteta sa sjedištem u Bihacu takođe su izvršile izbor na ove funkcije. Za dekana na Višoj tehničkoj školi imenovan je mr Isak Karabegović, a za prodekana Jasminka Beronja. Na Višoj ekonomskoj školi dekan je mr Mujo Demirović, a prodekan mr Mehmed Alijagić. N. S. F.

OBIJELŽENA
10—GODIŠNJICA
VIŠE TEHNIČKE
ŠKOLE U BIHAČU

KADROVI ZA UDRUŽENI RAD

● **Viša tehnička škola u Bihacu počela je da radi 1. oktobra 1975. godine i ima dva obrazovna smjera: mašinski i tekstilni**

Viša tehnička škola u Bihacu navršila je ove jeseni 10 godina postojanja i uspješnog djelovanja. Tim povodom u Višoj tehničkoj školi 18. oktobra održana je svečana sjednica kolektiva kojoj su pored predstavnika političkog, privrednog, kulturnog i javnog života bihačke opštine prisustvovali prorektor banjalučkog Univerziteta dr Sabahudin Osmančević, generalni sekretar Univerziteta Drago Tojčić, zatim dekani svih fakulteta u okviru Univerziteta „Duro Pucar Stari“, kao i članovi Udruženja univerzitetskih nastavnika ovog Univerziteta.

Govoreći na ovoj svečanosti, vršilac dužnosti dekana Više tehničke škole magistar Isak Karabegović je rekao da je škola u svom desetogodišnjem postojanju ostvarila vidne rezultate u svim funkcijama svoje djelatnosti. On je posebno istakao pomoć šire društveno-političke zajednice i ljudi koji su u tom vremenu nalazili, ili se još uvijek nalaze, na odgovornijim mjestima koji su na određen način

Na času

unosio jedan nov diskriminacijski momenat: svi nastavnici su članovi naučno—nastavnih vijeća dok svi asistenti to nisu, nego samo njihovi „predstavници“).

TALENTOVANI NA MARGINI

9. negativna selekcija kadrova: istinskim naučnim radom u našim okolnostima ne bave se talentovani. Njime mogu da se bave samo određeni slojevi ljudi koji nisu opterećeni ekonomsko—finansijskim problemima. Svi oni čija socijalna pozicija nije takva bave se naučnim radom iz „entuzijazma“ koji, iako ima svoje značenje, ipak nije u stanju da prekorači okvire simpatičnosti;

10. koliko god to, možda, izgledalo čudno, u našoj sredini egzistira provincijalno—kasabski duh koji onemogućava razvoj naučne atmosfere. Od samih početaka Univerzitet je za izvjesne „naučne“ radnike predstavljao „obecanu zemlju“ ekonomske, socijalne i statusne promocije. Kao da je i formiran ne radi potreba afirmacije naučnog rada, već zbog rješavanje problema kadrova i afirmacije pojedinih individua ili afirmacije određenog društveno—političkog miljea;

11. konačno, i sam odnos naše sredine prema Univerzitetu je veoma indikativna, ali svakako relevantna kulturna činjenica: Univerzitet uopšte, a dakako i naš, ne uvažava se i ne dobija onaj samo po sebi razumljivajući autoritet koji mu stvarno pripada. Zahvaljujući našem malograđanskom, provincijalnom mentalitetu, sve se kulturne pojave u nas degradiraju i nipodaštavaju (konačno, u nas se već i delikventi poodavno oslovljavaju sa „profesore“). A i sam se Univerzitet nastoji pretvoriti u servis „udruženog rada“, i, shodno tome, kakav— takav stroj proizvodnje kadra za našu zastarjelu tehnologiju.

Sve su to uslovi koji opterećuju stvarnu mladačaku inventivnost i kreativnost, uslovi koji ostavljaju vidnog traga na etičko—naučne zahtjeve koje smo pomenuli kao one elemente pred kojima se nalaze mladi naučnici, a koje je doista sa stanovišta istinskog naučnog rada teško ostvariti.

NAUKA KAO HOBI

Naravno, problemi koje smo istaknuli nisu samo refleksija određenih stihijskih i nedovoljno planskih odnosa na univerzitet-

BRACO KOVAČEVIĆ

POSJETE I
SUSRETI

SARADNJA SA KRAKOVOM

Povodom obilježavanja 60 godina Ekonomskog fakulteta u Krakovu, kao gost u uzvratnoj posjeti rektoru Univerziteta u ovom poljskom gradu nedavno je boravio prorektor banjalučkog Univerziteta prof. dr Sabahudin Osmančević. U kontaktima sa domaćinom bilo je riječi o daljem unapređenju saradnje između dvije visokoškolske ustanove, koja je uspostavljena prije nekoliko godina.

Na Univerzitetu „Duro Pucar Stari“ u toku su pripreme za uspostavljanje saradnje sa Univerzitetom u zapadnonjemačkom gradu Passau. Inicijativa je potekla iz kon-

takata koje je imala delegacija rektora iz Njemačke prilikom boravka u Jugoslaviji. U toku je razmjena publikacija, a datumi posjeta biće naknadno utvrđeni.

U toku oktobra predstavnici banjalučkog Univerziteta učestvovali su u radu godišnje konferencije rektora Evrope (CRE), koja je ovog puta održana u Beogradu, a bili su zastupljeni i u delegaciji rektora Jugoslavije u uzvratnoj posjeti rektorima SSSR. Ovom prilikom razmijenjena su mišljenja o aktuelnim pitanjima razvoja visokog obrazovanja.

N. S. F.

Zgrada Više tehničke škole

vezani za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu.

Viša Tehnička škola počela je da radi 1. oktobra 1975. godine, u skladu sa zahtjevima i željama udruženog rada. Istina, ranije je u Bihacu postojao odsjek Više strojarne škole iz Karlovca, ali od 1975. djeluje kao prva samostalna visokoškolska ustanova u ovom gradu. Sve do 1978. godine pri školi je radio samo mašinski odsjek, a od tada, na zahtjev udruženog rada, djeluje tekstilni odsjek.

Razvoj Više tehničke škole u Bihacu odvijao se ubrzano. Kako kadrovska, tako i po obimu upisa redovnih i vanrednih studenata, kao i materijalnom obezbjeđenju. Školske 1975/76. godine nastavu na mašinskom odsjeku pohađalo je svega 80 redovnih studenata, a danas na oba odsjeka, ima 500 redovnih i vanrednih studenata.

Od osnivanja do danas na Višoj tehničkoj školi u Bihacu studije je završilo nekoliko stotina studenata. Samo ovih dana promovisano je 200 studenata u inženjere. Recimo još da ovdje studiraju mladi iz svih krajeva naše zemlje. S pravom se može reći da je ova visokoškolska ustanova koja je prvenstveno okrenuta ka privredi i udruženom radu.

D. M.

ZA NAJBOLJE STUDENTE

ZNAČKE, NAGRADE, STIPENDIJE

Univerzitet u Banjaluci dodjeljuje svake godine najboljim studentima nagrade — zlatne i srebrne značke, stipendije i novčane nagrade za najuspjelije radove. U toku su aktivnosti na prikupljanju podataka o studentima koji za uspjeh u studiju (prosjeck ocjena) mogu da konkurišu za zlatnu ili srebrnu značku.

Takođe su provedeni konkursi za dodjelu stipendija, kao i nagrada za radove...

N.S.F.

BILJEŽIMO

Puni doprinos

Tek završeni simpozijum „Uloga masovnih medija u ostvarivanju društvenih stavova o humanizaciji odnosa među polovima i odgovornom roditeljstvu“, održan u Banjaluci u okviru istoimenog projekta kojim rukovodi Pedagoška akademija, može poslužiti za primjer kako bi univerzitetski radnici trebalo da se odnose prema pregućima svojih kolega. Madase ovdje radilo o malo promišljanoj i obrađivanoj temi, čak dvadesetak banjalučkih fakultetskih nastavnika i saradnika je napisalo rad za skup.

Da se radi o uspjehu vrijednom pažnje i o istinskom naučnom angažmanu, svjedoči i to što su se na skupu pojavili stručnjaci iz raznih oblasti, donoseći mnoštvo zanimljivih razmišljanja o svim aspektima nametnutog problema. Banjalučki predavači su ovog puta pokazali da nisu usko ograničeni na svoje oblasti, da su spremni da razmišljaju i sa svoje strane daju prilog rasvjetljavanju važnih problema.

Svakako, ovakav uspjeh će biti potvrđen i njihovim svestranim učešćem u drugim projektima Univerziteta. Samo tako se njegov ugled može dalje podizati i doći do mjesta koje mu, sudeći po kadrovima koji rade na njemu, pripada u jugoslovenskom društvu.

S.S.

OBRAZOVANJE
NASTAVNOG KADRA

POMOĆ ZA STICANJE NAUČNOG ZVANJA

Na Univerzitetu „Đuro Pucar Stari“ pokrenute su aktivnosti oko pružanja novčane pomoći nastavniciima i asistentima na visokoškolskim ustanovama za sticanje potrebnog nastavnog zvanja, odnosno uslova da budu ponovo birani.

Naime, Zakon o visokom obrazovanju uslovljava sticanje nastavnog zvanja do školske 1987/88. godine za sve nastavnike u radnom odnosu koji nemaju odgovarajući naučni stepen. U protivnom, prestaje im status nastavnika i ne mogu biti ponovo birani.

U septembru je proveden konkurs za pružanje materijalne pomoći za sticanje zvanja na koji se javilo preko 50 kandidata.

N.S.F.

Pravni fakultet: sa prijemnog ispita

KAKO SU PROTEKLI UPISI U PRVU GODINU STUDIJA

Oštrija selekcija

● Jedinstveni kriteriji za upis uveliko su priječili mahinacije i sve je manje priča o dobijanju indeksa preko veze

Univerzitet „Đuro Pucar Stari“ ima ove jeseni novih redovnih studenata i 677 onih koji nastavu pohađaju uz rad. Mjesta je bilo za još 59 brućoša na Višoj tehničkoj školi u Bihaću i za mnogo više vanrednih studenata. Prvi se nisu upisali jer nisu uspjeli da polože kvalifikacione ispite, a interes za studije uz rad je najvjerovatnije opao zato što se ovaj studij plaća, a kolektivi, kao i sami radnici žalost sve manje imaju novca za obrazovanje.

Priče da se preko veze upisuju djeca odabranih i onih koji mogu da plate indeks utihnule su posljednjih godina. Istina, prostora za takve mahinacije ima, ne za vrijeme zvaničnih upisa nego kasnije, kada počnu prelazi s fakulteta na fakultet. Kontrola u tim situacijama je gotovo nemoguća i nema neko čvrsto uporište u pravilnicima. Ipak, vjerujemo da su to samo pojedinačni slučajevi, a ne pojava.

Manje od polovine studenata upisanih u prvu godinu su mladi iz Banjaluke i Bihaća, gradova u kojima se nalaze visokoškolske organizacije. Univerzitet je sve više škola mladih iz cijele Bosanske krajine, a čak sedminu novoupisanih čine svršeni srednjoškolski iz ostalih dijelova Republike pa i cijele zemlje.

Brućoši potiču iz raznorodnih porodica. Nema nikakvog elitizma u redovima onih koji su stekli indeks ove godine, nego je mjesto u fakultetskoj klupi dobio onaj koji ga je svojim radom i zainteresovanosti za učenje zaslužio.

Kako je konkurencija bila jaka (za upis na neke visokoškolske organizacije prijavilo se i položilo klasičacione ispite nekoliko puta više kandidata od traženog broja studenata), malo je onih koji su zalutali u visoku školu, a mnogo više onih koji se za nju pripremaju od prvih školskih dana. Tako treba i protumačiti podatak da se u prvu godinu studija upisalo 89 brućoša bez završene četvorogodišnje škole usmjerenog obrazovanja, a nijedan bez ikakve srednje spreme.

Nema više ni meteža oko upisa. Sve se unaprijed isplanira i objavi se konkurs za fakultete i više škole u Republici. Kvalifikacioni ispiti su obaveza i nastavni timovi su se već naučili na to kako ih praviti i provoditi. Oni su tu glavni — traže od svojih budućih studenata ono znanje koje će im trebati da normalno prate nastavu. Osim sporadičnih slučajeva, a znamo da izuzetak potvrđuje pravilo, nema razloga da se mnogo više priča o upisima. Treba ih prihvatiti ovakve kako su u Jugoslaviji zamišljeni i vraćati se na njih samo da bi se saznalo koliko je to novih studenata stiglo u visokoškolske organizacije.

S. ŠILJEGOVIĆ

UNIVERZITET „ĐURO PUCAR — STARI“ DO
IDUĆEG VIJEKA

Dogradnja, a ne izgradnja

● Osim eventualnog prerastanja Pedagoške akademije u fakultet, struktura visokoškolskih organizacija banjalučkog Univerziteta ne bi trebalo da se mijenja

Pred visokoškolskim organizacijama je utvrđivanje razvojnih planova do kraja dvadesetog vijeka. Univerzitet „Đuro Pucar Stari“, kao dobrovoljno udruženje, nije bio obavezan da donosi globalni plan, ali je to, što je za pohvalu, učinio. Sačinjeni okviri razvoja pomoću će članicama da jasnije i preciznije sagledaju svoju budućnost.

Banjalučko visoko školstvo, kaže se u ponuđenom dokumentu, doseglo je dobru strukturu u postojećim studijama i osim eventualnog prerastanja Pedagoške akademije u fakultet, ništa drugo ne bi trebalo da se kreću ni upisi, jer se sa oko dvije hiljade novih, studenata godišnje, što redovnih, što onih uz rad, omogućava svakom sedmom svršenom srednjoškolu dalje školovanje. Osim toga, ovađanje visokoškolske organizacije s takvim tempom pristizanja novih studenata ubrzo će ostvariti optimalne uslove za kvalitetan naučno-nastavni proces.

Od samozadovoljstva visoko obrazovanje Bosanske krajine dijeli još nedovoljna pokrivenost nastave vlastitim kadrovima. I tek kada ona bude obezbijeđena sa oko tri četvrtine ili 80 odsto, moći će se odahnuti. Dotle bi, između ostalog, trebalo i sanirati zgrade nekih fakulteta, stvoriti savremene laboratorije i time omogućiti da u

naučno-nastavni proces uđe nova tehnologija. Bez računara, čije mjesto u školovanju više ništa ne može da zamijeni, nemožese zamisliti univerzitet ni ovog, a kamoli idućeg vijeka.

Da bi se posvetili prvenstveno nauči nastavnici treba da imaju stanove i sreden lični život, a studenti uslove da uče i rade. Da bi se to postiglo, trebalo bi da raste stopa materijalnog izdavanja za obrazovanje, a ne kao do sada — da postepeno opada.

Ono što do sada nije učinjeno, planovi stavljaaju na prvo mjesto. Riječ je o slobodnoj razmjeni rada sa organizacijama iz cijele Krajine, čime bi se banjalučkom Univerzitetu osigurale bar dvije petine sredstava za obezbjeđenje materijalnih i kadrovskih uslova za bolje i racionalnije školovanje.

Skeptike bismo podsjetili da je Univerzitet „Đuro Pucar Stari“ za deset godina postojanja uspio da gotovo sve fakultete i više škole smjesti u odgovarajuće prostore, da izgradi dva paviliona studentskog doma, a da ne govorimo i koliko mladih pripremi za rad. Sve planirano za idućih petnaest godina je dogradnja, a ne izgradnja novog, pa je time lakši posao za asocijaciju koja se već utemeljila i na koju se Krajina navikla prihvatila je kao svoju.

S.S.

NOVI
PODUHVATI

Časopis „Saznanja“

● Publikacija koja će se baviti teorijom i praksom marksističkog obrazovanja

● Izdavač: Centar za marksističko obrazovanje i političke studije „Veselin Masleša“ Banjaluka

Marksističko obrazovanje u socijalističkom samopravnom društvu, suštinski gledano, je organizovana i sistematska (kako društvena, tako i individualna) aktivnost putem koje se formira marksistički naučni pogled na svijet, usvaja revolucionarna ideologija radničke klase i obezbjeđuje osposobljavanje mladih i odraslih za samoupravne i druge društvene i opšte ljudske funkcije. Idejno-teorijski osnov te aktivnosti je marksizam, integralno shvaćen kao revolucionarna filozofija, naučna društvena teorija, ideologija, politika i praksa radničke klase u njenoj historijskoj misiji stvaranja besklasnog društva.

CJELOVIT SISTEM OBRAZOVANJA

Shodno tome, marksističko obrazovanje u našem društvu razvija se kroz veoma raznovrsne aktivnosti, oblike, sadržaje i metode, ne samo nasvim stepnjevima obrazovanja (osnovno, srednje, visoko), već i u drugim oblastima društvenog života, rada, stvaranja i djelovanja: u društveno-političkim organizacijama, u organizacijama udruženog rada i drugim organizacijama i zajednicama. Pored toga što je čitav sistem vaspitanja i obrazovanja, kao i sistem idejno-političkog osposobljavanja, zasnovan na marksizmu — postoje i posebne aktivnosti, oblici, sadržaji (npr. nastavni predmeti, političke škole, seminari i sl.) za marksističko obrazovanje.

Iz svega toga izrasla je i potreba da se marksističko obrazovanje sistematski razvija i usavršava. U tom cilju neophodno je stalno, sistematski i stručno pratiti i istraživati ovu aktivnost. A najcjelovitije, najdublje i najjeftikasnije istraživanje postiže se, naravno, putem nauke, tj. naučnoistraživačkog rada. Među-

tim, taj rad mora biti praćen, u stvari sinhronizovan, sa stručnim, informativnim, organizacionim i drugim aktivnostima u oblasti marksističkog obrazovanja.

TEMATSKI OKVIR ČASOPISA

Koncepcija časopisa „SAZNAJA“ utemeljena je, uglavnom, na navedenim osnovama. Kao republičko glasilo za naučna, stručna i informativna pitanja marksističkog obrazovanja, ovaj časopis treba da popuni prazninu u periodici ove vrste u SR Bosni i Hercegovini. U tom cilju časopis će biti ovolan za sva bitna pitanja teorije i prakse marksističkog obrazovanja u Republici i šire. Najviše prostora daće se naučnim, i to prvenstveno naučnoistraživačkim radovima, koji doprinose rasvjetljavanju ključnih pitanja i problema marksističkog obrazovanja, shvaćenog u svoj njegovoj sveobuhvatnosti i raznovrsnosti. Žalim, nešto manje prostora zauzimaće stručni radovi iz ove oblasti, a naći će se mjesta i za značajne prevode, osvrtne, komentare i slično.

Ovakva koncepcija ostvarivaće se kroz (fleksibilnost shvaćene) rubrike: TEORIJA, ISTRAŽIVANJA, PREVOD, ISKUSTVA, OSVRTI, INFORMACIJE.

U realizaciji koncepcije koristeće se iskustva srodnih časopisa i odgovarajućih publikacija. Izdavač časopisa posebno računa na iskustvo koje je stekao izdavanjem „Godišnjaka“, koji na ovaj način prerasta u republički časopis. Solidan prijem i ocjena „Godišnjaka“, a prvenstveno radova u njegovoj rubrici „Marksističko obrazovanje i idejno-političko osposobljavanje“, daju nadu, pa i garanciju da će izdavač — usadnjijsa savjetom i redakcijom časopisa — uspješno ostvarivati utvrđenu koncepciju, uz njeno stalno usavršavanje i potpuniju realizaciju. Na taj način davaće se značajan doprinos razvoju i unapređivanju marksističkog obrazovanja u cjelini.

Očekuje se da se prvi broj „SAZNAJA“ pojavi do kraja 1985. godine.

Dr Adam NINKOVIĆ

Iz Studentskog centra

RAZGOVOR S POVODOM

Dr BORISLAV JAKŠIĆ, PROREKTOR ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Ambicioznije u istraživanjima

● Od iduće godine na Univerzitetu „Đuro Pucar Stari“ intenziviraće se naučnoistraživački rad

Iduća godina, već sada se nagovještava, donijet će kvalitet više u naučno-istraživačkom radu na Univerzitetu. Podsticaj je, između ostalog, i u sredstvima, jer se kvalitetnije rješava pitanje finansiranja. O koliko sredstava je riječ za sada se tačno ne zna, ali se govori da bi moglo biti i za nekoliko puta više nego do sada.

To je bio i povod za razgovor sa dr Borislavom Jakšićem, prorektorom Univerziteta za naučno-istraživački rad.

Jedna od veoma važnih djelatnosti našeg Univerziteta je naučnoistraživački rad. Želja je da ovaj rad bude u dobroj mjeri u funkciji razvoja privrede krajiške regije, pa i šire. Radi toga se nastoji koncipirati što više istraživanja koja su usmjerena ka tim nastojanjima.

Kao prošlih godina

Posljednjih godina konstatuje se da ima dobrih rezultata, ali razvoj nauke i korištenje naučno-istraživačkog rada u razvoju materijalne proizvodnje i drugih djelatnosti još nije zadovoljavajuće. Ovo i pored toga što je za brži društveno-ekonomski razvoj, a posebno za provođenje politike ekonomske stabilizacije nauka i korištenje njenih dostignuća od izuzetnog značaja kaže Jakšić.

● Šta je karakterisalo ovogodišnju aktivnost u sferi naučnoistraživačkog rada?

-U ovoj godini, naročito zbog činjenice da SIZ nauke BiH nije lani raspisivao konkurs za finansiranje ovih djelatnosti u okviru Univerziteta nije se, nažalost, odvijala neka posebna aktivnost. Bolje rečeno, bila je na nivou prošlih godina. U toku su ranije ugovoreni višegodišnja istraživanja, koje zajednički finansiraju SIZ nauke i udruženi rad. Međutim, ova godina je karakteristična po izuzetno velikoj aktivnosti članica Univerziteta na pripremi za realizaciju intenzivnih istraživanja koje treba da počnu sljedeće godine. A sve je to bazirano na stavovima iz Rezolucije o nauci, na strategiju tehnološkog razvoja, na tekuće i srednjoročne planove.

U okviru svih ovih aktivnosti SIZ nauke BiH je objavio konkurs za naučnoistraživački rad u martu ove godine, koji je bio otvoren do 1. maja. Konkurs je imao dva dijela - za izradu izvedbenih projekata i za slobodno programirana naučna istraživanja.

Intenzivniji rad

O tome koliko su tema na konkurs prijavile članice Univerziteta Jakšić kaže:

-Na osnovu registra prijava vidljiv je veoma velik interes naših članica, što je sigurno rezultat i konsultacija i dogovora koji su obavijeni između Univerziteta, OPK i udruženog rada. Za

izradu izvedbenih projekata po društvenim ciljevima (ukupno 15) naše članice su konkurisale za četrnaest, sa izuzetkom genetskog inženjerstva. U toku je izrada projektnih zadataka, što treba da se obavi do kraja godine, kako bi nakon ugovaranja počeo rad na njihovoj realizaciji. Kako se radi o angažovanju većih sredstava nego je bio slučaj do sada i kako je predviđeno da se sredstva dobrim dijelom koriste za školovanje naučnog podmlatka i kupovinu opreme, sigurno je da će ovim i naučnoistraživački rad na našem Univerzitetu dobiti značajan podsticaj.

U dijelu konkursa SIZ nauke BiH, koji se odnosi na slobodno programirana naučna istraživanja, ukupno je prijavljeno 289 tema, a od toga naše članice su prijavile 51 naslov.

● 3 Naredne godine, bar što se tiče naučnoistraživačkog rada, biće znatno uspješnije?...

-Sve ovo govori da možemo očekivati intenzivniji naučnoistraživački rad na našem Univerzitetu već u idućoj godini. Sigurno je da će to omogućiti postizanje onakvih rezultata kakvi su predviđeni u „Idejno-političkim osnovama i smjernicama društveno-ekonomskog razvoja banjalučke opštine“ za period od 1986. do 1990. godine, „kao i drugim dokumentima. Sredstva će dati podsticaj da se smjeli ulazi u međunarodne aranžmane. Međunarodna saradnja na polju istraživanja, koja postoji kod nekih članica, poprimice veću dimenziju, a stvorice uslove da se ustroje kompleksni projekti.

S. KREMENOVIC

ZA STUDENTE U BIHAČU

Ni menze ni doma

● Zapelo kod participacije za ishranu

Studentski standard nije pošten, den inflacije i praktično je sve lošiji, kaže prof. Sabahudin Osmančević, prorektor za nastavu.

Pogotovo su u nezavidnom položaju studenti u Bihaću, gdje nema ni jednog kreveta za organizovan smještaj studenata u domu. Problem je i ishrana visokoškola u ovom gradu. Bihaćka opština nije mogla da osigura deset miliona dinara, koliko je trebalo da participira, pa studentska menza zato i nije počela da radi.

-U uslovima ograničenih kapaciteta, u Banjaluci je učinjeno maksimalno da se ublaži udar inflacije na studentski standard kaže Osmančević - Tako, kod ishrane student učestvuje sa 42 odsto, Zajednica za visoko obrazovanje sa 40, a ostalo je na opštini, Studentskom centru i Zadrugi. Ove godine učinjen je značajan pomak i kad je u pitanju širi društveni standard studenata. Sigurnija materijalna osnova, o čemu su samoupravnim sporazumom dogovorile opštine, Univerzitet, SIZ za kulturu i fizičku kulturu, Zajednica visokog obrazovanja i omladinska zadruga, daće podsticaj za veću nastavnu aktivnost. Angažman studenata bio bi, međutim, daleko veći da se u ove aktivnosti uključuje više nastavnika i asistenata.

UKUD „IVICA MAŽAR

Folklor i Pozorište prednjače

● Studentsko pozorište u ovoj sezoni je izvelo dvije premijere i imalo zapažen nastup na Festivalu amaterskih pozorišta BiH
● Na redovnim nastupima u gradu i prilikom gostovanja u zemlji i inostranstvu folklorni ansambl prezentirao je visok umjetnički kvalitet

Univerzitetsko kulturno umjetničko-društvo „Ivica Mažar, u čijem sastavu djeluje Studentsko pozorište, Folklorni ansambl. Narodni orkestar sa vokalnim solistima i Mješoviti hor, i u ovoj sezoni bilježi zapažen uspjeh, uprkos stalno prisutnom problemu nedostatka odgovarajućeg prostora.

Aktivnost svih sekcija odvijala se bez većih teškoća zahvaljujući najviše entuzijazmu članova i stručnih saradnika. S bogatim i raznovrsnim programima Društvo je nastupilo u različitim prostorima: aulama fakulteta i Studentskog centra, fabričkim halama, mjesnim zajednicama, kasama, na pozornicama domova kulture, gdje su članovi pojedinih sekcija najčešće pozivani kako bi doprinijeli svečanom obilježavanju značajnih datuma, jubileja i slično.

Već tradicionalno dobra saradnja sa Domom JNA, Dječijim pozorištem i Društveni domom „Mejdan“ i dalje se nastavlja kroz nastupe u različitim programima, od kojih je jedan dio u toku juna izveden u dvorištu ispred prostorija Društva.

Studentsko pozorište, kao jedan od oblika djelovanja UKUD-a „Ivica Mažar“ izvelo je ove godine dvije premijerne predstave. Sa predstavom „Na pučini“ Slavomira Mrožeka učestvovalo je i na Festivalu amaterskih pozorišta Bosne i Hercegovine, gdje je pobralo veoma laskave kritike. Poseban uspjeh Pozorište je zabilježilo kao nosilac i organizator ljetosne manifestacije „Scenske večeri u bašti“ na kojoj je u periodu od 19. juna do 4. jula izvedeno 14 programa različitog sadržaja.

Folklorni ansambl, pored redovnih nastupa u Banjaluci, ljetos je imao turneje i gostovanja u zemlji i inostranstvu. S posebnom pažnjom pripremana je turneja na Rijeku i Celje. Na „Celjskom kulturnom ljetu“ ansambl je izveo četiri koncerta, a zapažen je i nastup na Petom festivalu folklornih ansambala akademskih kulturno-umjetničkih društava. Dobre utiske članovi folkloru ponijeli su sa festivala u talijanskom gradu Pove del Grappa, gdje su kvalitetom obezbijedili i buduće nastupe na ovoj smotri. Izuzetno značajnim ovdje smatraju i učesće u programu povodom održavanja šestih radničkih sportskih igara u Bregenzu (Austrija), na kojima učestvuju Jugosloveni na privremenom radu u ovoj susjednoj zemlji. Visokim umjetničkim kvalitetom i zapaženim nastupom u Bregenzu obezbijeđen je i poziv na gostovanje u Gracu.

Mještani narodni orkestar pratio je uglavnom nastupe folklornog ansambala, a u proteklom periodu sekcija se uglavnom bavila obnavljanjem članova, jer je u prošloj godini došlo do velikih promjena u sastavu.

Mješoviti hor koji od samog osnivanja u jesen 1979. godine zaostaje za ostalim sekcijama u Društvu, šest godina od osnivanja, ljetos je prvi put imao samostalni cjelovečernji nastup u bašti. Od početka je najveći problem osipanja članova i neredovno odazivanje obavezama. Poboljšanje u radu očekuje se i od nedavne promjene u stručnom rukovođenju horom.

N. S. F.

„Grmečke igre“ u izvođenju studentskog ansambala

CEDUBAL

A poslije knjige...

● Studentski život bi mogao i trebalo bi da bude živiji i mnogo ljepši - kaže prof. Mićo Carević, predsjednik CEDUBAL-a

Šta, u stvari, znači studentski život?

-Studirati nije samo držati i slušati nastavu, već okupiti te mlade ljude oko onoga za što imaju interesa. Nažalost, to još nije postalo sastavni dio svijesti, kaže prof. Mićo Carević, predsjednik Predsjedništva CEDUBAL-a.

Šta pruža CEDUBAL?
Centar za društvene djelatnosti studenata Univerziteta osnovan je prije osam godina, s ciljem da inicira i usmjerava stvaralaštvo mladih u vannastavnim aktivnostima. Da tako jača društveni standard studenata, afirmišući prije svega amaterizam kao nadogradnju u oblasti kulture i umjetnosti, fizičke kulture, sporta i rekreacije, tehničke kulture, međunarodnog prijateljstva i zdravstveno-ekonomskog položaja studenata.

U 27 sekcija, klubova i društava, CEDUBAL-a je više od dvije hiljade članova studenata i srednjoškolača, među kojima je studenata više od 80 odsto.

-S obzirom na koncentraciju studenata, studentski život bi mogao i trebalo da bude živiji i ljepši - ističe Carević - Razvijanje standarda na fakultetima je daleko važnije nego što to može sam CEDUBAL. Može se zato slobodno konstatovati da sadašnje funkcionisanje ovog Centra ne može ni izbliza da zadovolji izražene potrebe studenata, jer samo redovnih ima više od šest hiljada. Doduše, studenti učestvuju i u gradskim sportskim i kulturno-umjetničkim društvima, ali je to uglavnom pojedinačno angažovanje.

Treba reći da CEDUBAL bilježi zapažene rezultate. I u kulturi i umjetnosti, ali i u sportu i tehnici. Njegovanjem avangardne scene izdvaja se Studentsko pozorište, a među sportistima Karate-klub sa veznog ranga, koji okuplja oko petsto članova.

Međutim, već od osnivanja CEDUBAL se suočava sa akutnim problemom smještaja i finansiranja.

O tome Carević kaže:
-Izvori prihoda za CEDUBAL uvijek su bili neizvjesni. Siguran je bio samo procenat SIZ-a visokog obrazovanja, a tim sredstvima se

„Sada se već može govoriti o trajnijem finansiranju, koje je regulisano samoupravnim sporazumom, a učestvovala zajednice za visoko obrazovanje i kulturu, gradska SOFK-a, Studentska zadruga i Univerzitet. Mora se biti načisto s tim da ove aktivnosti predstavljaju produženi oblik studija i studentskog standarda, a

dugo nismo uspijevali da se za to izborimo.

Za iznajmljene prostorije u kojima djeluje CEDUBAL godišnje treba platiti dva miliona dinara. Potrebe za prostorom i planovi imaju i svoju cijenu. Izgradnja hale za kulturno-zabavnu i sportsku aktivnost koštala bi oko 225 miliona dinara. Svestraniju sportsko-rekreativnu aktivnost studenata, ali i školske i radničke omladine, omogućilo bi uređenje prostora od Studentskog centra do Rebrovačkog mosta, za šta bi trebalo izdvojiti 75 miliona dinara.

S. K.

Sa predstave „Šumski car“ Studentskog pozorišta

IZ ANKETE

„Prosječno zdrav“

● Inicijativa za stvaranje studentske poliklinike

Podaci dobiveni anketom pokazuju da je 50,37 odsto studenata svoje zdravstveno stanje okarakterisalo kao prosječno, njih 7,6 procenata smatra da im je zdravlje narušeno, a ostali se nisu izjašnjavali.

Iako je na planu zdravstvene zaštite učinjeno dosta, postojeća rješenja ne nude efikasnu i brzu uslugu, pogotovo kad je preventiva u pitanju. Stomatološka služba smještena je u dvije male prostorije Studentskog centra, ni oprema ne zadovoljava, a i dugo se čeka jer nema dovoljno zdravstvenih radnika.

Otvorena je i ambulanta opšte medicine, ginekološka, a pripreme su izvršene i za ambulantu za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju od narkomanije.

Najbliže pravom rješenju je, ipak, stvaranje studentske poliklinike. Inicijative postoje, a cijeni se da bi za sanaciju, dogradnju i opremanje jedne ovakve poliklinike trebalo obezbijediti oko 36 miliona dinara.

S. K.

HUMANI ODNOSI MEĐU POLOVIMA I ODGOVORNO RODITELJSTVO

ŠTA MLADI ŽELE

Iskrenost i ljubav

● **Studenti koji su u maju ispunili anketu sačinjenu u okviru projekta misle da je znanje preduslov boljim i humanijim odnosima među polovima, pa žele otvorenost i krajnju iskrenost onih koji bi trebalo da ih uče životnim mudrostima**

Interesovanja za suprotni pol u kasnoj adolescenciji dobijaju u kvalitetu. To je otvoreniji, neposredniji odnos, doživljavanje ljubavi kao najljepše emocije u koju su utkane sva osobine ličnosti.

Različita socijalna shvatanja u porodici i izvan nje različito se reflektuju na ponašanje mladih i njihov odnos prema suprotnom polu. Problemi su ovdje mnogobrojni: od potpune restrikcije i rigorozne kontrole, do neadekvatne ravnodušnosti i rasplinutosti. Tačno je da se u kasnoj adolescenciji akumuliraju problemi koje sami adolescenti ne mogu da riješe.

Vidljivo je i to u odgovorima na anketu koja je ponuđena studentima Pedagoške akademije i Medicinskog fakulteta Univerziteta „Đuro Pucar Stari“ u Banjaluci, provedenoj u maju u okviru projekta. Ispitanici predlažu veliki broj tema o kojima bi trebalo da se raspravlja. To bi prema njihovom mišljenju pomoglo da se mladi bolje upoznaju sa različitim odnosima između žene i muškarca u mnogobrojnim situacijama.

Veliki su pobornici uvođenja seksualnog vaspitanja u programe osnovnih i srednjih škola. Žele da se mladima objasni šta je to abortus i kakve posljedice izaziva, a s tim u vezi i na koji način, kojim metodima najefikasnije može da se spriječi neželjena trudnoća. Interesuju ih šta je to frigidnost i kakvo je njeno djelovanje na vezu s muškarcem, ali i to šta je prouzrokuje. Misle da radio, televizija, novine, knjige i tribine mnogo mogu postići u humanizaciji odnosa među polovima, sačuvanju zdravlja i pripremi za odgovorno roditeljstvo.

Mladi, znači, žele više da znaju o odnosima među polovima, priznajući da nisu na vrijeme i sa prave strane saznali istinu o ključnim pitanjima kao što su emocionalno i socijalno sazrijevanje, začecje, trudnoća, porođaj... Po njihovim riječima, neophodno je da u društvu postoje specijalizovane ustanove, savjetovišta i ambulante u kojima bi se mogli naći stručni odgovori na mnoga pitanja, ali i da se utvrde sistematski pregledi na kojima bi se našle eventualne anomalije u razvoju ili oštećenju zdravlja. Uz sve ovo, studenti misle da bi o svemu što se tiče pola i seksualnosti trebalo da se govori otvoreno i bez zadržke.

MOĆ
TELEFONA

Vrijeme polove usamljuje i uzdahe izmamjuje. Zato dobro dođu stari džepni adresari, a uz to nije loše da se u osami shvati praktična vrijednost telefona, koji nekima služi uglavnom kao ukras u predsoblju.

Na hrabri telefonski poziv, nekadašnja simpatija prvo će se zamisliti, kako bi odgonetnula ko je zapravo taj što hoće s njom da razgovara a glas mu nije prepoznala. Odgonetka je utoliko teža, ako je

UPOZNATI SEBE I DRUGE

U ZNANJU JE SPAS

Realizacija projekta „Uloga masovnih medija u ostvarivanju društvenih stavova o humanizaciji odnosa među polovima i odgovornom roditeljstvu“ počela je aprila ove godine. Inicijator za izradu i kandidaturu banjalučkog projekta kod Fonda Ujedinjenih nacija za populacione aktivnosti (UNFPA) je MOK SSRN Banjaluka uz podršku RK SSRN BiH i SK SSRNJ, odnosno njihovih savjeta za planiranje porodice. Projekt je podržan i prihvaćen od UNFPA. Glavni realizator je Univerzitet „Đuro Pucar Stari“, odnosno Pedagoška akademija Banjaluka, koja je kao potpisnik projektnog dokumenta organizator i zvanični izvršilac organizacionih, stručnih, istraživačkih i drugih poslova. Pored Pedagoške akademije nosioci aktivnosti i saradnici su SOUR Fakultetsko-medicinski centar Banjaluka, NIGRO „Glas“ i Radio-Banjaluka. Zavod za unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada, opštinske radio-stanice, glasila u organizacijama udruženog rada na univerzitetu, u srednjim i osnovnim školama u banjalučkoj regiji.

Najznačajniji ciljevi i zadaci projekta su: proširenje fonda saznanja i unapređenja stavova i ponašanja u sferi odnosa među polovima (humanizacija odnosa među polovima i njegovanje željenog i planiranog potomstva); osposobljavanje sredstava masovnog komuniciranja za stručan, naučan, metodčan i humanitaran uticaj na nivo znanja, na ličnu i kolektivnu svijest svoga auditorija; podsticanje razvoja samoupravnog institucionalnog sistema u društvenim djelatnostima zdravstva, obrazovanja i vaspitanja, socijalne zaštite, te zaštite djece i omladine; podsticanje društveno-političkih organizacija, a posebno omladinskih i sindikalnih i članova SK u tim organizacijama, da u svoje programe rada i najkonkretnije aktivnosti u radu sa članstvom, unesu sadržaje iz oblasti humanizacije odnosa među polovima, uključivanje sadržaja iz domena humanizacije odnosa među polovima u nastavne programe svih nivoa obrazovanja i vaspitanja; osnivanje savjetovišta za planiranje porodice, za predbračna i bračna pitanja, za djecu i omladi-

● **Pedagoška akademija iz Banjaluke je glavni nosilac projekta „Uloga masovnih medija u ostvarivanju društvenih stavova o humanizaciji odnosa među polovima i odgovornom roditeljstvu“, koji se odvija pod pokroviteljstvom Fonda UN za populacione aktivnosti**

nu, kao i proširenje i unapređivanje naučno-istraživačkog i publicističkog rada s naglašenim obrazovno-vaspitnim ciljevima u pripremanju mladih za humane međulične odnose i raznovrsne aktivnosti među polovima.

U sadržajima projekta navedeni ciljevi su veoma detaljno razrađeni.

U rubrici HUMANI ODNOSI MEĐU POLOVIMA I ODGOVORNO RODITELJSTVO „GLAS UNIVERZITETA“ će od današnjeg broja objavljivati teme iz oblasti razvoja i sazrijevanja ličnosti, shvatanja i interesovanja o različitim aspektima odnosa među polovima. Cilj je da se mladi ljudi upoznaju sa procesima opšteg medicinskog, biološkog, fiziološkog, psihološkog i socijalnog razvoja ličnosti žene i muškarca. Polazim od toga da kroz upoznavanje vlastitih komponenata ličnosti potpunije upoznamo ličnosti drugih ljudi istoga i suprotnog pola. Takva vrsta upoznavanja je jedan od načina unapređivanja odnosa među polovima i izgrađivanja humanih komunikacija između muškarca i žene u svim oblastima života.

DOBA
SAZRIJEVANJA

Preko trnja do zvijezda

Period mladosti, period sazrijevanja ili adolescencije znači ubrzano mijenjanje ličnosti, mjesto postepeno biološko, intelektualno, emocionalno i socijalno sazrijevanje. Da li će se taj proces odvijati s manjim ili većim brojem teškoća, pa i kriza u velikoj mjeri zavisi od ranijeg odnosa prema djetetu u porodici, od prvih socijalnih dodira u ranom djetinjstvu. Ako su roditelji naglašeno strogi, patološki autoritativni, skloni pretjeranoj kontroli, uobraženi i prepotentni, to će se svakako odraziti na ponašanje djeteta, a kasnije adolescenta u njegovim postupcima prema roditeljima, nastavnicima i drugima. U takvim slučajevima, kada adolescent nije imao priliku da u krugu porodice bude dovoljno pripremljen na različite promjene, kao što su naglo mijenjanje fizičkog izgleda, pojava sekundarnih polnih odlika (maljavost, mutacija i sl.), javljanjem prvih znakova polne zrelosti kod djevojčica i dječaka dolazi do različitih kriza u njegovoj ličnosti. One se manifestuju u vidu otpora prema roditeljima i drugima. Dolazi do pomanjkanja i gubljenja interesovanja za pojedine aktivnosti, kao što su učenje i izvršavanje drugih obaveza, zanemarivanje ličnog izgleda, pretjerane komotnosti, opuštenosti i površnosti u ponašanju.

KRITIČNOST BEZ SAMOKRITIČNOSTI

Adolescent postaje kritički raspoložen prema postupcima drugih, prije svega prema postupcima svojih roditelja. Proglašava ih dvoiličnim, neprincipijelnim i nedostojnim. Ističe vrline kao što su iskrenost, poštenje, objektivnost, otvorenost i druge pozitivne karakteristike. Međutim, u svom ponašanju je promjenljiv što je i osnovna karakteristika njegovog reagovanja. U jednom momentu je tih, zatvoren, povučen dok je u sljedećem ushićen, govornik, nametljiv. On cijeni otvorenost i objektivnost tako to u svom ponašanju ne pokazuje.

Iz kratkog opisa ponašanja adolescenta proizlazi da je to period opterećen biološkim sazrijevanjem, ali isto tako nizom psiholoških promjena i kriza kroz koje ličnost prolazi, sviče ili manje uspjeha, što zavisi od bioloških i socijalnih faktora. Potrebno je naglasiti da je opisan profil adolescenta karakterističan za prvu i drugu etapu razvoja — od 11 do 18 godine života, dok period sazrijevanja od 18 do 23 godine (kasna adolescencija) ima sasvim drugi tok.

Period kasne adolescencije znači postepeno stišavanje promjena u organizmu, ali i u psihičkom životu djevojke i mladića. Njegova osnovna karakteristika je unutrašnja, lična konsolidacija. Usporava se tempo fizičkog razvoja, zaokružuje se fizička zrelost. Krajem ovog perioda pažljivo i ustaljen psihološki profil adolescenta. Individualne razlike su velike. Iako su na istom uzrastu mladić ili djevojka mogu imati visok nivo lične, odnosno socijalne i emocionalne zrelosti, dok njihovi vršnjaci niži ili, čak, infantilni. Posebna je tema šta je to zrelost ličnosti i šta pospešuje njeno sticanje. Pojedinci je ne postižu ni u emocionalnom ni u socijalnom smislu do kraja života.

OKRETANJE KA DRUŠTVU

Značajno je navesti da se u kasnoj adolescenciji završava razvoj inteligencije. Međutim, i dalje bavljenje mentalnim aktivnostima (vježbe uma) kao što su namjerno učenje, razvijanje interesovanja i motiva i sl. intelektualne sposobnosti pokazuju veću snagu i svježinu nego u obrnutim slučajevima. Saznajni procesi, mišljenje prije svega, ispoljavaju se u realnom pristupu u raznim situacijama kao što su odnosi među ljudima i posebne odnose (a relaciji suprotnih polova), zatim prema duhovnim i materijalnim vrijednostima, prema radu i obavezama, ekonomskoj neovisnosti itd. U prethodnim periodima razvoja i sazrijevanja sticanja saznanja je bilo više pod utjecajem emocionalnog stanja i raspoloženja adolescenta.

Socijalno ponašanje u ovom periodu je aktivno usmjereno na različite socijalne potrebe (druženje, pomoć drugim licima, afirmacija i realna težnja za uspjehom). Naglašeno je zainteresovan za socijalni položaj u društvu koji se može ostvariti kroz zaposlenje, obrazovanje i uključivanjem u razna društva i sekcije. Sve je to, zapravo, izraz unutrašnje potrebe ličnosti adolescenta, snažne potrebe, odnosno socijalnog motiva, da bude prihvaćen od bliže i dalje socijalne sredine, od društvene zajednice. Zbog toga je problem zapošljavanja mladića i djevojaka potrebno prihvatiti kao suštinsku psihološku potrebu njihove ličnosti. Rješavanjem tog problema postaju stabilniji, sigurniji i sposobniji za stupanje u brak, osnivanje porodice i adekvatno podizanje potomstva.

MLADOSTI, MLADOSTI...

Adolescencija je postepeni razvoj i sazrijevanje ličnosti (adolescence = rasti, sazrijevanje). Najčešće pod tim podrazumijevamo sazrijevanje u određenom periodu mladosti pa se često pod pojmom adolescencija jednostavno podrazumijeva period mladosti. Adolescencija je kalendarski fiksirana za uzrast od 11. do 23. godine, a dijeli se na tri etape, i to: predadolescenciju ili predpubertet (11. do 14. god.), ranu adolescenciju ili pubertet (14. do 18. god.) i kasnu adolescenciju ili mladaštvo (18. do 23. god.). Svaka od navedenih etapa adolescencije ima svoje bitne tokove i karakteristike koje se manifestuju u početku kroz napetost, neuravnoteženost, pa čak i nenormalnost, da bi se u kasnoj adolescenciji stišavale i konsolidovale.

● **Da li će se proces tjelesnog i psihičkog sazrijevanja odvijati sa manjim ili većim teškoćama i krizama, najviše zavisi od odnosa uporedici, od prvog susreta djeteta sa svijetom i društvom**

Obnova poznanstva

nakon prvobitnog susreta u međuvremenu bilo istoimenih običavala. Zato pozivalac, ukoliko joj njegovo ime dovoljno ne kazuje, treba bez oklijevanja reći i svoje prezime, koje sigurno mnogo konkretnije zvuči.

Nježnošću oslovljena simpatija napokon će se snaći i reći da je negdje zatvoren njen adresar, inače bi sama već telefonirala. To je dovoljan povod da joj sagovornik predloži ponovni susret, uprkos ve-

likoj prostornoj i vremenskoj distanci. Koliko bi im radosti taj susret donio, umnogome zavisi od toga da li im je vrijeme zaboravilo naborati lica.

Prilikom telefonskog ugovaranja susreta treba potpuno iskrenim tonom izgovoriti riječi: — Biće mi drago! Inače, simpatiji može zasmetati i najmanji prizvuk ravnodušnosti, pa onda ne bi vrijedila sva prethodna ljeporječivost iznenadnog telefoniranja!

Treba imati na umu da će u dogledno vrijeme videofonija potisnuti običnu telefoniju. Zato potencijalni srećnici svoj propust mjeren decenijama treba što prije da otklone putem dobrog starog telefona, koji sagovornicima ne pruža prethodni uvid u estetske posljedice upornog rada vremena! Milan BOROVIĆ

PIŠITE NAM I
POSTAVLJAJTE PITANJA!
U „GLASU UNIVERZITETA“
VAS ČEKAJU ODGOVORI

GLAS UNIVERZITETA „ĐURO PUCAR STARI“ BANJALUKA

REDAKCIJON I ODBOR: Mujo DEMIROVIĆ (VEŠ), Braco KOVAČEVIĆ (Mašinski fakultet), Predrag LAZAREVIĆ (Pedagoška akademija), Branislav MAJKIĆ (SOUR „R. Čajavec“), Vojislav OTAŠEVIĆ (Mašinski fakultet), Sabahudin OSMANČEVIĆ (proroktor), Branko PIKULA (Medicinski fakultet), Čiro RAKIĆ (Elektrotehnički fakultet), Željko RADUSIN (student, Tehnološki fakultet), Dragiša SPREMO („Glas“), Miljko ŠINDIĆ (Pedagoška akademija), Veselin TRINIĆ (Pravni fakultet)

Predsjednik: Braco KOVAČEVIĆ
Urednik: Dragiša SPREMO

Priprema i štampa NIGRO „GLAS“, OUR Novinska djelatnost — Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93, telefoni: 37-977, 37-979

Povodom
110-godišnjice
smrti
Svetozara Markovića
(1846-1875)

LUČONOŠA
SOCIJALIZMA
NA BALKANU

2

Piše: Adam
NINKOVIĆ

Život, djelo i djelovanje Svetozara Markovića su dobro poznati ne samo naučnoj, kulturno i političkoj već i široj društvenoj javnosti. Svojom aktivnošću Marković je već tokom kratkog - ali izuzetno plodnog - života postao veoma poznata ličnost.

Stoga ćemo ukratko podsjetiti samo na one najbitnije podatke iz života i rada glavnog začetnika ideja socijalizma na Balkanu. Cilj je da ukažemo, prije svega, na Markovićev intelektualni razvoj, kako bi nam - i u tom svijetlu - postale jašnije njegove ideje, shvatanja, učenja i revolucionarna djelatnost.

Svetozar Marković (1846-1875) je živio izuzetno aktivno i burno. Njegov život je trajao, nažalost, samo 29 godina. Rođen je 9. (22) IX 1846. godine u Jagodini (danas Svetozarevo). Osnovnu školu učio je u Jagodini i Rakovcu. Već tada ispoljio je izuzetno bogatstvo dječakčkog duha, a naročito bistriinu uma i istančan senzibilitet.

Ove Markovićeve osobine još jače će doći do izražaja tokom školovanja u gimnaziji (nižoj) u Kragujevcu (višoj) u Beogradu. Ipak, njegov intenzivan intelektualni razvoj odvijao se, uglavnom, tokom deset godina. Taj period obuhvata: pohađanje gimnazije u Beogradu (1860-63), studije na Tehničkom fakultetu Velike škole u Beogradu (1863-66), studije u Petrogradu (1866-69) i boravak u Cirihu (1869-70).

UTICAJ LIBERALA I INTELKTUALACA

Marković je došao u Beograd, u jesen 1860. godine, upravo u vrijeme početka vladavine kneza Mihaila Obrenovića i velikih iščekivanja liberalnog građanstva, posebno inteligencije, da će mladi knez - obrazovani Evropejac - imati više sluha za građanske slobode nego njegov otac Miloš.

Smisao tih građanskih sloboda Svetozar je osjetio već kao đak petog razreda gimnazije (prve godine školovanja u Beogradu): nastavnici su u odnosu na kragujevačke bili kulturniji, elastičniji, mekši u odnosu prema đacima. Ali, malo ko je od njih pokazivao interes i ulagao trud da dake zainteresuje za učenje i nauku. Predavanja su bila eks katedra, strogo teorijska, često nejasna, maglovita.

Stoga je Marković i ovu školsku atmosferu doživio, uglavnom, kao mučnu i nepovoljnu u njoj nije mogao da zadovolji svoju veliku radoznalost i žed za znanjem.

O tome je veoma slikovito i razložno pisao u članku „Kako su nas vaspitavali“.

Nezadovoljan formalističkim, sholastičko-dogmatičkim obrazovanjem, Svetozar - kao i većina učenika - na kraju godine uništava školeke knjige i sveške. Preostalo mu je da znanje traži na drugoj strani. Zato intenzivno uči strane jezike, posebno ruski i njemački, i čita veoma raznovrsnu literaturu. Jovan Skerlić smatra da je Marković u to vrijeme najviše čitao djela Lafontena, Ežena Silja, Ž. Sandove, A. Dime, Šekspira, Dikensa.

Na njegov duhovni razvoj utiču i beogradska sredina, naročito beogradski liberali i intelektualci, posebno književnici. Istovremeno, Svetozar počinje živo da se interesuje i za politički život i ideje, najviše pod uticajem starijeg brata Jevrema, oficira.

U osnovi isti uslovi za duhovni razvoj S. Markovića bili su i nakon završene gimnazije, kada se 1863. godine, sa još trojicom drugova, upisao kao student prve generacije Tehničkog fakulteta Velike škole.

Predavanjima profesora ni ovdje nije mogao biti zadovoljan. Zato neredovno dolazi na nastavu. Međutim, na ispitima pokazuje izuzetno znanje, naročito iz matematike. Završio je tadašnje trogodišnje tehničke studije u redovnom roku.

Svetozar Marković, rad B. Jekca

OD JAGODINE DO PETROGRADA

Tokom ove tri godine (1863-66) Marković se sve više interesovao za društvena kretanja i za društvene nauke. Posebno je živo pratio aktivnost liberala: privlačila suga predavanja liberala koji su bili profesori velike škole, te je išao da sluša predavanja i na drugim fakultetima. U to vrijeme (1863) odnosi između liberala i kneza Mihaila se pogoršavaju. Svetozar je na strani liberala - oni su bili napredniji. Ovaj student posebno cijeni poznatog ideologa građanskog liberalnog pokreta u Srbiji - Vladimira Jovanovića. O tome je kasnije pisao: „Bilo je vreme kad sam gutaio svaku rečenicu što je napisaste vi ili vaši drugovi. Tada sam vas i ja „nosio na rukama“. Bilo je vreme kada sam trčao na svaku reč i rado štaste kazali. To je bio moj „vek vere“ u vaše poštenje i vašu sposobnost“.

Treba podsjetiti da je liberalni pokret u Srbiji u ovo vrijeme bio progresivan; primao je i propagirao napredna demokratska shvatanja tadašnje Evrope.

Marković se od liberala odvojio kasnije, po povratku iz inostranstva, shvativši da je taj pokret izgubio progresivni karakter, jer je stao na stranu vladajućih krugova i buržoazije.

UČENJE „IZ ŽIVOTA“ U BEOGRADU I PETROGRADU

Marković je tokom trogodišnjeg studija u Beogradu više naučio „iz života“ nego na Velikoj školi. Živo razdnožao i veoma komunikativan, on upoznaje napredne studente na drugim fakultetima, razmjenjuje sa njima svoje ideje i dalje ih razvija. Ipak mu to nije dovoljno. Želi da upozna sve strane života svojih vršnjaka: zalazi u kafane i upoznaje „polusvijet“, shvata promašenost takvog života i brzo napušta tu kvazi-romantičarsku zanesenost. Istovremeno, sve više uči ruski jezik i čita literaturu na tom, a donekle i na njemačkom jeziku.

Patrijahalno vaspitan, a istovremeno i zadojen borbenim, slobodarskim tradicijama srpskog seljaštva, pun intelektualne radoznalosti, te emotivnog i uopšte duhovnog nemira - Marković u ovo vrijeme nosi neki, nedovoljno jasno definisan, otpor prema životu tadašnje beogradske omladine. On, uglavnom, samostalno traži i trasira put svog duhovnog razvoja. Već čita Černiševskog, Hercena i druge brojnje, kako istočne tako i zapadne autore.

Ponesen idejama Černiševskog, Svetozar je, avgusta 1866. godine, kao stipendista ruske vlade, postao slušalac prvog kursa Instituta za saobraćajne inženjere u Petrogra-

du (Lenjingradu). Tokom prvih dana boravka u Rusiji, uporedo sa upoznavanjem prilika u ovoj zemlji, - uz višestruko privikavanje na novi život - počeo je da se oslobađa „pustih želja“ da što prije upozna sljedbenike ruskih revolucionarnih demokrata, posebno ideja Černiševskog. Upravo u to vrijeme policija se obračunavala sa naprednim studentima, od kojih su neki te godine učestvovali u neuspjehom atentatu na cara Aleksandra II.

Jesen 1866. Marković je „potrošio“, uglavnom, na privikavanje novim klimatskim, društvenim, kulturnim i drugim uslovima.

Ruska inteligencija ovog doba tri razne uticaje sa Zapada: od francuskog materijalizma XVIII vijeka, preko Hegelove dijalektike i Fojebahovog materijalizma do Darwinovog evolucionizma. Djelovanje ruskih intelektualaca usmjereno je posebno na prosvještavanje ruskog naroda i njegovo animiranje za društvene reforme. Mada u osnovi napredna, ruska inteligencija polo-

● Svetozar Marković je živio izuzetno aktivno i burno. Njegov život je trajao, nažalost, samo 29 godina. Već u osnovnoj školi, koju je pohađao u Jagodini (danas Svetozarevo) i Rakovcu, ispoljio je bogatstvo duha, bistrinu uma i istančan senzibilitet

ni smisao postojanja čovjeka, čime se snažno suprotstavio proletarizaciji ruskog sela i uopšte porobljavanju ličnosti karakterističnom za kapitalizam. Put razvoja ruskog društva on je tražio u kolektivizaciji opštinskog vlasništva nad zemljom i federalnom povezivanju opština, te konačno ukidanju ruske države.

U osnovi srodan Černiševskom i ostalim ruskim revolucionarnim demokratama (Dobroljubovu, Pisarevu i dr.) bio je i poznati ruski intelektualac Hecren. Kao i Černiševski i Hecren je smatrao da feudalnu odnosno buržoasku državu treba ukinuti i uspostaviti federaciju samoupravnih opština. On je, takođe, propagirao agrarni socijalizam, posebno naglašavajući značaj prosvještavanja naroda.

Osnovna škola u Jagodini koju je pohađao Sv. Marković

vinom XIX vijeka nije bila jedinstvena, iako je imala, u osnovi, zajednički cilj: potpuno oslobođenje seljaka od feudalnih obaveza i ostvarenje građanskih sloboda.

Posebno su narodnjaci u Rusiji, kao i S. Marković kasnije u Srbiji, smatrali da rusko društvo može preskočiti kapitalizam u svome razvoju. Njihovo gledanje na razvoj socijalizma imalo je, prvenstveno, ideju stare seoske opštine (što se tiče poljoprivrede) i artelja (što se tiče zanatstva). U suštini je to tzv. agrarni socijalizam, čiji je glavni teoretičar bio Černiševski. Ovaj najpoznatiji ruski revolucionarni demokrat vidio je u ljudskoj ličnosti osnovnu vrijednost, a u svestranom razvoju ličnosti osnov-

Ovakva idejna strujanja u Rusiji u vrijeme boravka Svetozara Markovića u Petrogradu (1866-69) bila su svojevrsna priprema naroda, prvenstveno omladine, za političku borbu. Ta borba bila je: ponekad individualni terorizam, ponekad organizovano društveno djelovanje, koje će - u krajnjoj instanci - voditi stvaranju socijalističkog pokreta u Rusiji, čiji će vrhunac biti djelovanje V.I. Lenjina.

U sljedećem broju

PRVI
PUBLICISTIČKI
RADOVI

Podalje od mene, u Sokolovcu, rodio se i naučio čitati Dulaga. Srisačmo slova... i rastošmo ne znajući jedan za drugoga. Idući po koncu sudbine upoznasmo se i združismo svoje velike ljubavi u vojsci, u Statoru, gradu punom sunca, emina i pjesme. I uvjerih se da Dulaga voli ljude ko i samog sobe.

Setajući jednoga dana stamorskim sokacima ispešmo se oko podne na most. Bilo je mnoštvo glava; sk upljao se otkup za mladića koji se spremao na skok smrti k zelenim, prijetećim virovima rijeke.

„Salto mortale! Salto mortale!“, vikao je mladić naglas.

Dulaga je prišao mladiću, uhvatio ga za mišicu i upitao za cijenu „skoka smrti“.

„Deset dinara“, rekao je on.

Kako su mi se samo u sjećanju urezale Dulagine riječi:

„Evo, brate, pedeset-samo ne skači! Na žalost, nanu!“

Mladić je uzeo novac, okrenuo se i otišao, obazirući se.

„Otkud u vojsci dobrotvor?!, uzviknuo je neko...“

Poslije vojske, tako kratkotrajne - činilo nam se, vratismo se svak usvoj rodni kraj. Ali često moje stope svijetliše sokolovačkim, a njegove mrčajskim sokacima i mahalama. Knjiga, pupčana vrpca našeg prijateljstva, bila nam jedina prčija mladosti...“

Ne znam je li Dulagi majka govorila, ali meni moja jest često:

„Sine, okani se knjige, ostaćeš bez očiju, pa kud sam ti onda pristala -jadna i kukavna...“

Ne uzimam majčine riječi zaozbiljno... I jednoga dana primih telegram!

Nikad telegram u životu primio nisam. Oblio me hladan znoj, ruke mi zadrhtaše. U mom Mrčaju rijetko stižu telegrami. Za telegram se kaže: „Došla crna knjiga!“ Otvorih ga u strepnji i strahu:

ROMAN UNASTAVCIMA

Milenko
STOJČIĆ

13

Uštapi

„Dulaga oslijepio. Stop. Dolazi. Stop. Mersiha.“ Padoh na prag, zaplakah. (I sjetih se majčinih riječi upozorenja) Otišao sam skrhan žalošću i bolom kao za rođenim bratom. Slijepog smo Dulagu smjestili u bolnicu, u Saraj... Sve bi džaba; sarajski okulista, doktor Grobenski, nije mogao pomoći. Vratismo Dulagu kući. Godinu poslije toga, isušen sljepočom, otkinut zasnogom od knjige, jedine vjere. Dulaga se preseli na ahiret... Nemalo poslije njegove smrti i meni paklena munja iscijedi mljeko očiju i obavi ih mrkom mrenom. Majka se htjede objesiti. Aistom mi se bio rodio sin. Moje ga oko ne dotae. Tako se i ja nađoh u istom gradu, u istoj bolnici, kod istog okuliste, Grobenskog...“

Iskustvo svijeta uči i opominje: svaka se prekomjerna strast skupo plaća. A, opet, svak svoju strast brani riječju: druge seto strasti skupo plaćaju - moja ne...“

I čitanje je strast.

Ni poslije pomračenja majčine riječi slutnje i upozorenja nisam uzimao za objašnjenje crme mrene. Nit tvrdnju doktora Grobenskog: da je fanatizam čitanja uzrok sljepila. Bili su to za me beskrvni razlozi, tek

toliko da bito koji razlog postoji. Zadovoljih se slučajem, sve dok jednom -kao po hereditarnom ključu ispliva suvi list s moga geneološkog stabla: pradjed mi, Jakov, oslijepi u svojoj tridesetj godini, iako mu nije bila znana ljepota slova. Do sljepila bješe pastir i guslar, pjevač junačkih i vulgarno-pastoralnih pjesama.

„Voli bi jedno slovice, neg' stotinu ovce!“ znao bi pradjed Jakov često reći.

Tako primih svoj sudeni mrak kao nasljednu bolest. I smirih se. Ne znam samo kojim se uzrokom sljepila smirio Dulaga. Prekomjernim čitanjem sigurno nije...“

Noć prije telegrama od Dulagine sestre Mersihe napisao sam mu pismo. Izjutra me presjekla „crna knjiga“ i pismo je ostalo neposlano. Naizust ga znam!

„Dragi moj Dulaga, brate po knjizi!“

Primio sam tvoje lijepo izvezeno pismo koje mu, u ove metiljave mrčajske dane, ogrijalo kao jarko sunce. Ti podobro znaš, dragi moj, da je za me, kao i za te što je, lijepa riječ svetinja, biser, zрно sa oltara. A znaš i to da -svjestan svoje neimaštine na riječnikad, ni za jednu svoju riječ (ni izgovorenu, ni zapisanu) ne rekoh da je mudra, uzvišena, pokazna kao što drugi vole reći. No bolujem, srećom, od te opake bole, kao ni ti, i sretan sam da sretniji ne mogu biti. Jer, dičiti se svojom riječju -čisto je bogohulje! Ti znaš i od kad se predadoh oltaru knjiga. Knjiga mi je sveživotni besjednik, moja snaga i moje breme. Rekoh „breme“ i vjeruj da nisam prenglio. Da je teško biti valren čitač, vrli ho. dodar rečenicama kao novim putevima punim znakovlja u to te ne moram uvjeravati, ti to na svojoj koži dobro znaš... Eto, čitava zemaljska kugla, crvljiva jabuka, postoji samo za to da bi se napisala jedna jedina Knjiga, rekao je Izabrani i nije omašio...“

Primi pozdrav i jedva čekam da jutrom čujem kako pred mojim pragom stressaš prašinu...“

Koji li je danas dan kako sam ovdje? pitam se. Skontavam: šesti dan. Tek šesti dan. Osama me kilja svojim noževima iznutra: kao da mi odsijeca organe u grudima, u čitavom tijelu. A meni, u mom mždanom ognjištu, sjevaju jedna po jedna ljekovita misao: Ne predati se slijepim magnetnim poljima! Gravitaciji! Noći! Hipnozi! Crnokose! Milujem mišlju, nježno, šar u grlu:

O, zrela, umna planetu moga grta! Silna žeravico, koja me iz mračnih šuma, iz Katarova, protjeravaš! Divnih li izgnanstava!

Željao sam glasa i mirisa Medicinske Sestre. Nisam je ni pitao za ime. Ništa. Zvuču je, jednostavno, Sestrom. Danas nije dolazila, ili je, namotavajući kanuru misli, nisam čuo. Morao bih s njom razgovarati. Hoću li imati snage prenijeti joj govor svog srca. Jel i rano?! I je li opasno?!

Pra Marin Ljubonjić!

Već nekoliko mi se puta u snu prikazao ovaj mrčajvakufski prosvjetitelj i dobrotvor. Dulagin i moj učitelj! U njegovoj velikoj biblioteci nas smo dvojica, po cijeli ubogi dan, vršjali po knjigama ovim i onim, opijeni, omamljeni nesvakidašnjim mirisima ustajalih listova „Oba moja oka“, zvao nas je... Dulaga i ja smo bili prvi koji smo ga ujutru našli mrtvog nad oproštajnim listom papira. Mi, srčani čitači, izrasli smo iz fra Marinove biblioteke i njegove ljubavi. Još je neko rođen iz zlata fratrovih knjiga: mladi pisac August Kon, koji će domisliti i izliti na papir priču o posljednjoj fratrovoj noći. Mrzim tog vaskrslog komitu Augusta, Sabrata, ali reći mi je: napisao je dobru priču, istinitu do suza, koja je potresla i Dulagu i mene. „Fra Marin je morao ovako doživjeti svoju posljednju noć...“, rekao je Dulaga.

(Nastavlja se)

SPORTSKI ŽURNAL

U OBJEKTIVU

Kakav nokaut!

Ovaj snimak načinio je foto-reporter „Glasa“ Dušan Kecman, 3. novembra 1976. godine, na meču u Banjaluci između Slavije i Radničkog iz Beograda (9:11). Bokser Radničkog Ferizović ovako je završio svoju borbu.

ŠTA JE BILO U CAZINU

„Autogol“ Jakovljevića

Odlični čuvar mreže jajačke „Elektrobosne“ Anton Tončo Jakovljević ljuti se na izvještaje iz Cazina.

— Čini mi se da nisu dobro pratili akciju u kojoj je Krajina postigla prvi gol. Svugdje sam pročitao kako sam ja navodno, nakon kornera, ubacio rukama loptu u vlastitu mrežu. A gledaoci i svi ostali, osim sudije Maksimovića iz Odžaka, vidjeli su da je to, i to baš rukom, učinio strijelac Avdić. Sad je i meni jasno zašto je nemoguće oduzeti „Krajini“ makar bod u Cazinu.

Knežopoljka

BOSANSKA DUBICA
RADNA ORGANIZACIJA TEKSTILNE INDUSTRIJE

AKCIJE „GLASA“

Revija u Kotor-Varošu

U subotu, 23. novembra u Laktašima će se održati fudbalski susret reprezentacija Regionalne lige i domaćina Laktaša. Ovu revijalnu utakmicu godinama organizuje Redakcija lista „Glas“ u saradnji sa Udruženjem Lige. Snimak koji objavljujemo načinjen je na utakmici reprezentacije Krajiške zonske lige 1977. godine u Kotor-Varošu: Jovanić,

Marić, Spasojević (selektori), Milošević, Marijan, Tabaković, Šabić, Murić, Vukša, Vidmar, sudija Ibrahimbegović, Mustedanagić, Zulić, Hrnjez lunkcioner Mladosti Nušinić, Stojanović, sudija Kuštrinović, Sablijić, selektor (stoje): Omičević, Čurić, Pekez, Božić, Handžić, Smilović, Brković, Brkljač, Topalović, Unkić i Hušidić (čuče).

U MEČU BORAC — METALOPLASTIKA

Osvježenje (ne)pomaže

U jednom trenutku meča Borac - Metaloplastika (26:22), u okviru KES-a, na klupu Banjalučana dolrcao je Zlatan Saračević. Zgrabio je flašu vode da se osvježi, a odmah uz njega bio je dr Nebojša Popović. — Sarač, imamo ih, samo stisnite - reći će Popović. Od tog časa - Borac je vodio 23:16 - sve se za Borac okrenule lumbe i meč se okončao onako kako odgovara Šapćanima. Osvježenje, dakle, nije pomoglo!

NA MARATONU U BIHAĆU

Veteran se ne predaje

Na nedavno održanom maratonu „Oslobođenje Bihaća“ jedan od najstarijih učesnika bio je Živojin Mešić, rođen 1917. godine. Ne osvrćući se na godine, Mešić je pretrčao cijelu stazu, a kao pratioci bili su mu maratonci, što pokazuje ovaj snimak Halida Alijagića, tri puta mladi.

Uz izuzetnu upornost i fizičku kondiciju Mešić je bio atrakcija maratona i ponesvakidašnje velikim brkovima.

POSILIJE VELIKE AFERE

Zjajo u Elektrobosni

Nakon što je odlučeno da je Miralem Zjajo igrač bugojanske Iskre i da se mora vratiti iz Crvene zvezde, ovaj fudbaler je odlučan:

— Nema te sile koja me može vratiti u Bugojno. Uništiti su mi sportsku karijeru!

Zjajo sada može igrati jedino kao amater. Po nekim informacijama on bi se vratio u matični klub jajačku Elektrobosnu i pomogao joj ove godine u Republičkoj ligi da zauzme što bolje mjesto. Bolje upućeni tvrde da nije nemoguće da se ovaj transfer realizuje.

Zjajo će ove godine igrati i u Banjaluci. I to na turniru u malom fudbalu u Boriku za ekipu „Zbrojovke“.

VESELIN VUJOVIĆ U IME
REPRESENTATIVACA

Beli mora da igra

Govoreći o šansama reprezentacije Jugoslavije na narednom svjetskom prvenstvu u rukometu, koje se igra u februaru 1986. godine u Švajcarskoj, reprezentativac „plavih“ Veselin Vujović je rekao:

— Kako saznajem, savezni selektor Zoran Živković pozvao je i Rađenovića za nastup u Švajcarskoj. Ukoliko je to tačno, i ukoliko Beli prihvati poziv, svi mi reprezentativci bićemo presretni. Rađenović je za sve nas autoritet, pravi vođa i, po meni, jedino rješenje na mjestu „srednjaka“. Beli mora da igra, i garantujem da ćemo se boriti za zlatnu medalju sa Rumunima.

SPORTSKI VREMEPLOV

Otvaranje stadiona u Prijedoru

Do 1953. godine sve fudbalske utakmice u Prijedoru su igrane na Poljani današnjem igralištu „Bereka“. Sadašnji Gradski stadion svecano je otvoren 29. novembra 1953. godine Tom prilikom sastali su se „Jedinstvo“ i

„Tekstilac“ iz Dervente. Pobjedili su Prijedorčani sa 3:1.

Boje Prijedora tada su, pored ostalih, branili: Zombra, Selman, Bogdanović, Simić, Abdurahmanović, Beširević, Haverić, Popović, Hergić, Mladenović i Crnkic.

RUKOMET

PRVA SAVEZNA LIGA

ZNA SE ŠAMPION

BORAC — METALOPLASTIKA 24:26 (13:11)

SUDIJE: Grmc i Steger (oba Maribor); Sportska dvorana „Borik“; gledalaca: oko 2.000; sedmerci: Borac 8 (5), Metaloplastika 7 (5); isključenja: Borac 6 minuta (Saračević, Ramljak i Nikolić po 2), Metaloplastika 12 (Kuzmanovski 2+2, Vujović, Mrkonja, Mijatović i Milošević po 2 minuta).

BORAC: Arnatović, Milošević, Saračević 9 (4), Uzejrović 4, Talić 1, Smajlagić 8, Brakočević, Puc 1, Dakić, Ramljak 1 (1), Nikolić, Bilic.
METALOPLASTIKA: Karanović, Portner 7 (1), Stevanović, Ignjatović 5 (3), Mijatović 2, Milošević 3, Mrkonja 1, Vujović 5 (1), Spasojević, Rašić, Kuzmanovski 3, Bašić.

BANJALUKA — U zaostalom susretu 8. kola prvenstva države rukometaši aktuelnog prvaka Jugoslavije, sastav Metaloplastike, zabilježili su zasluženu pobjedu na parketu „Borika“ savladavši Borac rezultatom 26:24. Istina, i u ovom, kao i susretu sa istim protivnikom prije tri dana, sudije su u nekoliko navrata oštetile tim domaćina. Međutim, to nikako nije moglo uticati i na konačan rezultat odmjera vanja snaga dva stara protivnika. Igrači Borca su, kako pokazuje statistika sa ovog meča, na kraju jedini uticali na rezultat.

Podimo redom. Već u prvom minuti, nakon divne akcije Saračevića, Uzejrović je doveo domaćina u vodstvo od 1:0. Potom je usijedilo niz, standardno odličnih odbrana Zlatana Arnatovića, što su saigrači vješto koristili i u 12. minuti na semaforu je stajalo 5:1. Tek tada su Šapčani uspostavili terensku ravnotežu, a domaćin je spretno čuvao stečenu prednost: 9:5 (24. minut), 10:6 (25). Kod rezultata 10:7 sudije Gramc i Steger griješe i jednu čistu loptu, aut za Banjalučane,

poklanjaju gostima. U brzom kontra napadu Mijatović je smanjio na 10:8. Tako se na odmor otišlo sa skromnih 13:11, iako je po igri prednost Borca trebalo da bude kudikamo veća.

IZJAVE

Iran Smajlagić, prvotimac Borca:

— Čestitam gostima na pobjedi. Igrali smo samo jedno poluvrijeme, što nije dovoljno za pobjedu protiv ovakvog protivnika. Ne bih želio komentarisati neke odluke sudija, jer i sami smo napravili niz krupnih grešaka.

Zlatko Portner, prvotimac Metaloplastike:

— Iz susreta u susret Banjalučani me sve više iznenađuju. Imaju zaista dobre izgleda da prerastu u pravu ekipu, što su potvrdili i večeras. Bili su blizu uspjeha, ali naše nešto veće iskustvo je odlučilo pobjednika. Jednostavno, iskoristili smo nekoliko grešaka domaćina i za kratko vrijeme preokrenuli izgubljen meč u dobitan.

U nastavku slika na terenu se promijenila. Sada je tim Metaloplastike bio bolji. Sa igračem manje Šapčani preko Vujovića postizu gol i smanjuju na 14:13, a nakon pomašaja maleroznog Saračevića, tek u 36. minuti, Milošević uspijeva prvi put na utakmici poravnati rezultat. Četiri minuta kasnije, na-

kon niza obostranih grešaka, Ignjatović je sa linije od sedam metara doveo goste u prvo vodstvo od 15:14, koje oni do kraja meča nisu ispuštali. Tako je u 44. minuti bilo 15:18 (vodstvo Šapčana), zatim 16:19 (46) 18:23 (55) i sve je bilo gotovo.

Istina, kod rezultata 17:19 Banjalučani su dva puta propustili priliku da pridruže samo na gol prednosti: prvo je Saračević, a zatim i Ramljak „zapucao“ sedmerac.

Na kraju prava je šteta što zaista izuzetna igra Irfana Smajlagića i ponovo više bravuroznih odbrana Zlatana Arnatovića nisu urodili i bodovima, odnosno pobjedom domaćina. Borac je ponovo bio blizu podviga, ali isto tako i izuzetno daleko. Očigledno je da za uspjeh i

pobjedu mora maksimalno biti angažovan cijeli sastav, a ne dva-tri pojedinca. Najbolji primjer za to je bila igra protivnika, u kojoj se nisu isticali Vujović i Mrkonja, ali su zato marljivo radili Portner, Milošević, Ignjatović, Mijatović.

Uzeir PAŠALIĆ

Velika borba: odbrana Metaloplastike na čelu sa Vujovićem, dobro je funkcionisala na preksinoćnom meču

Snimio: R. OSROJIĆ

SAVEZNI SELEKTOR REPREZENTACIJE ŽIVKOVIĆ SE IZJASNILO

PUC REZERVA

BEOGRA — Selektor reprezentacije Jugoslavije u rukometu objavio je spisak igrača za naredni Superkup, koji se iduće nedjelje igra u SR Njemačkoj. Među reprezentativcima nalaze se i Banjalučani Zlatan Arnatović i Zlatko Saračević, dok je mladi Iztok Puc za sa-

da samo rezerva. Evo imena i ostalih članova „plavog“ tima: Bašić, Isaković, Holpert, Mrkonja, Vuković, Rnić, Elezović, Vujović, Mladenović, Kuzmanovski, Cvetković, Grubić, Portner. Rezerve su: Pušnik, Jarak, Memić, Manskov, Laković, Trbojević.

NIJE ZAŠTO JE NEGO „TRGOPRODAJA“ IZGUBILA BODOVE

OD GOTOVOG VERESIJA

PRIJEDOR — Vijest da je Komisija za žalbe i propise Međuopštinskog fudbalskog saveza Banjaluka — preinačila odluku takmičarske komisije, kojom je susret Trgoprodaja — „Rade Ličina“, registrovan postignutim rezultatom (2:0 za Prijedorčane), uvažila žalbu Banjalučana i utakmicu registrovala službenim rezultatima (3:0 za Banjalučane), izazvala je ogorčenje u Trgoprodaji, čiji se funkcioneri pitaju, u stilu Mladena Delića: „Ljudi, je li to moguće?“

Moguće je, moguće, jer u ovom meču, koji je odigran 6. oktobra u Prijedoru, predstavnik Trgoprodaje nije delegatu utakmice stavio na uvid sportske legitimacije svojih fudbalera, pa su nakon ubjedljivog poraza Banjalučani najavili žalbu.

O čemu se, zapravo radi? Sedam dana prije odmjera vanja snaga za „Radom Ličinom“ ovdlašnji „trgovci“ gostovali su u Bosanskoj Gradišci, gdje su igrali protiv Obradovca. Na toj utakmici (nije bilo delegata), isključen je Željko Savić, igrač Trgoprodaje, a sudija iz Banjaluke, čije ime nismo saznali, zadržao je takmičarske knjižice, ne samo isključenog Savića, već i ostalih prijedorskih fudbalera.

Poslije susreta sudija nije Prijedorčani vratilo legitimacije ostalih igrača, a na njih je zaboravio i predstavnik Trgoprodaje. Tek pred utakmicu sa „Radom Ličinom“, funkcioneri ovdášnjeg predstavnika u Međuopštinskoj ligi su se sjetili da su takmičarske knjižice ostale kod arbitra. Odmah su automobilom otputovali u Banjalučku, s namjerom da pronađu sudiju i dođu do sportskih legitimacija, ali uzalud.

Delegat susreta Trgoprodaja — „Rade Ličina“ prihvatio je prijedlog domaćina i na osnovu ličnih karata i dvije vozačke dozvole obavio identifikaciju prijedorskih fudbalera. Koristeći odredbe Pravilnika o registraciji igrača, Banjalučani su uložili žalbu smatrajući da vozačke dozvole nemaju ničeg zajedničkog sa takmičarskim knjižicama.

Komisija za žalbe i propise uvažila je navode Banjalučana, a Prijedorčani su ostali bez zasluženo osvojenih bodova. Ovoj fudbalskoj lakrdiji i sami su doprinijeli, jer su se u pet do dvanaest sjetili da su sportske legitimacije njihovih fudbalera ostale u Bosanskoj Gradišci, odnosno kod banjalučkog sudije.

— Propisali jesu na strani „Rade Ličine“, ali smo duboko uvjereni da je korektnost velika nepoznanica za ovaj banjalučki klub — kaže Živko Alajbegović, član Predsjedništva Trgoprodaje.

ZI. ĐURIĆ

KUGLAŠKO JUNIORSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

ŠANSZA ZA VUJIĆA

BANJALUKA — Juniori banjalučkog Partizana Pajo Vujić i Rade Mičević u subotu i nedjelju, 16. i 17. novembra, nastupiće na kuglaškom pojedinačnom juniorskom prvenstvu Jugoslavije — kojese odigrava u Ljubljani. Veće šanse za osvajanje solidnog plasmana ima Pajo Vujić, koji je na republičkom prvenstvu osvojio srebrnu medalju, dok će za Radu Mičevića ovo najvjerojatnije biti još jedno dragocjeno iskustvo. Mičević ima samo 16 godina, a sedmogodišnji juniorski staž.

R. J.

DANAS LIGA MLADIH

BANJALUKA — U okviru Lige mladih Borac danas (četvrtak) gostuje u Mostaru, gdje se sastaje sa Veležom. Biće to prilika da se „rezervisti“ nametnu stručnom štabu pred nedjeljni drugoligaški susret između Borca i Jedinstva (Bč). Utakmica između Veleža i Borca igra se na stadionu Bijeli brijeg u 13 sati.

ZA ŠAHOVSKU KRUNU ● GARI KASPAROV ŠAMPION SVIJETA (3)

ŠOKANTNO UPOZORENJE

● Za organizatore turnira u Banjaluci predstavljalo je šok upozorenje Viktora Korčenoja ba bi moglo doći do bojkota šahovske smotre u Banjaluci ukoliko se on nađe na listi učesnika

Sa već zapaženom reputacijom u šahovskom svijetu, Međunarodni turnir u Banjaluci stekao je „ime i prezime“. Bilo je dosta „vojskovođa“ drvenih figura koji su izražavali želju da budu gosti Banjalučana i Međunarodnog šahovskog turnira Pripreme za treću banjalučku smotru, onu koja je trebalo da se održi uz aprilske svečanosti 1979. godine, počele su dosta rano. Poslije će ta smotra, zbog nastupa Garija Kasparova, postati čuvena u šahovskom svijetu.

Čim je Opštinska konferencija SSRN formirala Organizacioni odbor, na čelu sa Mirkom Majkićem, kao predsjednikom, odnosno Ivicom Valentićem i Miloradom Mišom Popovićem, potpredsjednicima, izabran je Sekretarijat Organizacionog odbora u koji su, osim ove trojice sportskih radnika, ušli: Rajko Stupar, Milan Vukić, Limun Papić, Ibrahim Kapić, Svetko Vrebać, Ahmet Čejvan, Savo Đudurović, Vlado Jotanović i Milan Stanivuković.

— Pripreme za Treći međunarodni šahovski turnir počele su sredinom 1978. godine kada je imenovan Organizacioni odbor! — prisjetio se Ibro Kapić, prvi direktor turnira. Prva sjednica OO održana je u mjesecu julu 1978. godine. Na toj sjednici odlučeno je, između ostalog, da turnir bude jači od dva prethodna i da, po mogućnosti, ima 12. kategoriju FIDE. Odmah su upućeni pozivi: Karpovu, Spaskom, Talju, Hortu, Korčenoju, Portišu, Hibneru, Timanu i Larsenu.

Ne baš tako brzo, ali su odgovori uskoro počeli da pristižu: neko je prihvatio poziv, nego ga je, uz uobičajeno izvinjavanje, odbio, obrazlažući taj potez, najčešće, zauzetošću drugim obavezama. Domaćinima je, prije svega, bilo stalo da se pozivu odazovu Karpov i Korčenoj, u to vrijeme dvojica najatraktivnijih šahista svijeta. Novopečeni Švajcarac — Viktor Korčenoj — nije se, izgleda, mnogo kolebao.

— Preko B. Crnčevića provjerio sam raspoloženje Korčenoja, i ovaj me je uvjeravao da će jedan od kandidata za šahovski prijesto sigurno učestvovati na turniru u Banjaluci! — priča Ibro Kapić.

ANONIMAN: Do dolaska u Banjaluku Kasparov je bio gotovo anonimn šahista. Ovdje ga vidimo u društvu Branka Filipovića, danas internacionalnog majstora

Sada je trebalo obezbijediti učešće Karpova.

Kako iz Šahovske federacije SSSR dugo nije stizao nikakav odgovor, 5. februara upućen je telegram sljedeće sadržine:

„Molimo odgovorite do 10. februara 1979. godine, a u vezi našeg pisma od avgusta 1978. godine, da li će Karpov i Talj igrati na turniru u Banjaluci. Ukoliko pozvane ne bi mogli da igraju, odredite drugu dvojicu vele-majstora čiji rejting nije manji od 2550 poena“.

Nešto ranije, krajem 1978. godine, Korčenoj je, na adresu Organizacionog odbora, uputio je pismo, sa interesantnim prijedlogom i još zanimljivijim upozorenjem:

„Informišem vas da će od 25. marta do 4. aprila biti održan atraktivan turnir u Kaliforniji (SAD). Ja ću tamo igrati, a koliko mi je poznato, učestvovali će oko 30 poznatih vele-majstora. Vi ćete imati mnogo tešk oća oko vašeg turnira, zato što je njegov početak određen 1. aprila nekoliko dana prije završetka ovog u Kaliforniji.“

Molim vas imajte u vidu, ako pozovete mene, da svjetski šampion, kao i drugi sovjetski igrači neće igrati! Vi bi morali izabrati i napraviti selekciju učesnika. Želim vam mnogo uspjeha u vašem poslu za napredak šaha. Mnogo pozdrava, V. Korčenoj“.

Pojavile su se, znači, dvije dileme: kada početi turnir, odnosno kako postupiti ukoliko se predviđa Korčenoja, koji nije želio ni da napiše ime prvaka svijeta (u to vrijeme Anatolij Karpov), obistine?

Na sjednici Organizacionog odbora, koje su se održavale u sali Skupštine opštine, iako je odlučeno da se start banjalučke smotre pomjeri za 11 april.

Naišlo je vrijeme iščekivanja, koji kakav će potez povući Šahovska federacija Sovjetskog Saveza.

Za to vrijeme, iz Sarajeva je stiglo pismo Milorada Kneževića:

„Ja sam bio na Bledu, pa onda u Rusiji, i tek juče sam dobio poziv za vaš turnir. Rado prihvatam učešće. U pogledu ekstrahonorara, razgovarao sam sa Kurajicom i mislim da bi bilo u redu da se i na mene odnose njegovi uslovi...“

Velemajstor Aleksandar Matanović se, takođe, javio već pomalo zabrinutim organizatorima:

„Ja vam zahvaljujem na pozivu da učestvujem na turniru u Banjaluci. Sve što sam do sada čuo o prethodnim turnirima u Banjaluci razlog je više da prihvatim vaš poziv. Kao što sam vam obećao, ovim prihvatam učešće na turniru...“

Čehoslovak Jan Smejkal bio je, takođe, jedan od onih koji je vrlo rano skinuo sve dileme oko svog dolaska u Banjaluku:

„Hvala na pozivu za velemajstorski turnir u Banjaluci, koji s voljom prihvatam. Izvinjavam se što nisam odgovorio ranije, ali tek prije dva dana sam se vratio sa zonskog turnira u Varšavi“.

NASTAVIĆE SE

(Limun PAPIĆ

FUDBAL

PRED SUSRET REPREZENTACIJA REGIONALNE LIGE — LAKTAŠI

Pripreme u Laktašima

BANJALUKA — Povodom novembarskih praznika i svečanog otvaranja stadiona, u Laktašima će se odigrati zanimljiv fudbalski susret. Gost „FK Laktaši“ biće reprezentacija Regionalne fudbalske lige. Selektorski „trio“ reprezentacije Beganović (Bratstvo), Agić (BSK) i Marić („Glas“) spisak kandidata objaviće u ponedjeljak (18. novembra).

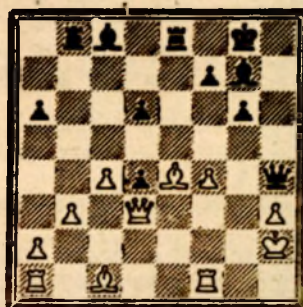
— Svi u klubu smo se maksimalno angažovali kako bi utakmicu između Laktaša i reprezentacije RFL dočekali što spremniji. Biće to smotra najboljih fudbalera — amatera iz Bosanske krajine i vjerujem da će gledaoci uživati. U predigrig ovog susreta sastaje se veterani Laktaša i Banjaluke — kaže Srđoljub Jeftić, predsjedavajući Predsjedništva FK „Laktaši“.

Utakmica se igra u subotu (23. novembra u 13 sati).

Z.T.

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 1006
Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kh2 Dd3, Ta1, Tf1, Le4, Lc1, pješaci a2, b3, c4, f4, h3 (11)
Crni: Kg8, Dh4, Tb8 Te8, Lc8, Lg7, pješaci a6, d4, d6, f7, g6 (11)

Crni vuče i dobija! Na efektan način savladao je crni protivnika nakon četiri poteza (Karsnov — Plisecki, Kujbišev, 1985.)

Rješenje prošlog zadatka: 1...Th1 2.Lh1 Th1 3.Kh1 Dh3 4.Kg1 Sf3 mat!

**AIPK — RO
„RATARSKO—STOČARSKA
PROIZVODNJA“
OOUR „MOTAJICA“ SRBAC**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR—R—a „Motajica“ Srbac od 30.10.1985. godine raspisuje se

LICITACIJU

za prodaju osnovnih sredstava

1. vozilo „citroen“, god. proiz. 1981, reg. br. BL-330 - 32, početna cijena - 200.000 din.
2. vozilo „zastava 750“, god. proiz. 1979, rg. br. BL-324-24, početna cijena - 40.000 din.
3. kombajn „univerzal“, u dijelovima, god. proiz. 1978. sa kabinom, početna cijena - 2.200.000 din.
4. kombajn „univrzal“, u dijelovima, god. proiz. 1975. sa kabinom početna cijena - 2.200.000 din.
5. kombajn „univerzal“, u dijelovima, god. proiz. 1975. sa kabinom, početna cijena 2.200.000 din.
6. kombajn „univerzal“, u dijelovima, god. proiz. 1974. u dijelovima, početna cijena - 500.000 din.
7. sjetvospremač „mamut“ u dijelovima, poč. cijena - 50.000 din.
8. plug PTK 4/3 OLT u dijelovima, poč. cijena - 25.000 din.
9. plug PTK 4/3 OLT u dijelovima, poč. cijena - 25.000 din.
10. rasipač RV-S-10 u dijelovima, poč. cijena-20.000 din.
11. stolica, pol. fotelja, 4. komada, poč. cijena - 2.000 din.
12. stolica tapacirana, poč. cijena - 500 din.
13. fotelja T-4030, tri komada, poč. cijena - 1.000 din.
14. fotelja T-706, dva komada, poč. cijena - 500 din.
15. fotelja T-706, dva komada poč. cijena - 500 din.
16. „landrover“, god. proiz. 1967, reg. br. BL-311-57, poč. cijena - 550.000 din.

Licitacija će se održati dana 27. 11. 1985. godine u 8 sati u sali OOUR-a „Motajica“ Srbac u upravnoj zgradi.

Prodaja će se vršiti putem prikupljanja pismenih ponuda koje će se primiti do 26.11.1985. godine. Ponude koje ne sadrže cifarske - brojčane iznose za sredstva koja učesnik želi kupiti neće biti prihvaćene.

Pravo učešća na licitaciji imaju sva pravna i fizička lica koja prethodno uplate na blagajni OOUR-a ili drugim putem 10% od početne cijene sredstava koje želi licitirati, a ukupan iznos tih sredstava je 8.014.500 dinara. Uplata se može izvršiti i na žiro-račun 12510-601-4036 OOUR-a „Motajica“ Srbac.

Prednost imaju učesnici koji kupuju sva osnovna sredstva.

Plaćanje virmanom u zakonskom roku, a preuzimanje kupljene robe u roku od 3 dana od dana licitacije. DPO nastaje danom preuzimanja kupljenih sredstava.

Učesnici mogu pregledati licitirana sredstva na dan licitacije u vremenu od 7 do 8 sati, a ista se nalaze u krugu „Mehaničarske radionice“ u Srpcu.

KOMISIJA ZA LICITACIJU

**RO ZAVOD ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU
RADNIKA „VRBAS“ BANJALUKA**

Odlukom Zbora radnika RO Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika „Vrbas“ Banjaluka od 25.10.1985. godine raspisuje se

LICITACIJU

1. Stomatološka mašina „elektra“ K. sa stolicom proizvodnja „Jugodent“ Novi Sad, komad, 1.
2. Sterilizator električni suhi, komad 1.

Početna cijena pod 1. 100.000 - dinara
Početna cijena pod 2 - 5.000. - dinara

Licitacija će se održati dana 18.11.1985. godine u 11 sati u prostorijama Zavoda, Ul. Džemala Bijedića broj 2 Banjaluka.

Pravo učešća na javnoj prodaji imaju sva pravna i fizička lica koja na dan prodaje polože depozit od 10% početne cijene.

Navedena sredstva mogu se pogledati na dan prodaje.

Ako ne uspije prva licitacija, druga se zakazuje za dan 23.11.1985. godine u isto vrijeme.

**SAMOUPRAVNA INTERESNA
ZAJEDNICA
ZA ZAPOŠLJAVANJE
BIHAĆ**

Na osnovu odluke Savjeta Radne zajednice Samoupravne interesne zajednice za zapošljavanje Bihać raspisuje se

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka:

**1. VIŠEG STRUČNOG SARADNIKA ZA
POSREDOVANJE
I ZAPOŠLJAVANJE u Osnovnoj zajednici
Cazin - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme**

Pored opštih uslova utvrđenih zakonom kandidat treba da ispunjava sljedeće posebne uslove:

- viša školska sprema (VI-1, stepen) društvenog smjera,
- položen stručni ispit,
- poznavanje daktilografije,
- 1 godina radnog iskustva.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova slati Komisiji za radne odnose na adresu: SIZ za zapošljavanje Bihać, Ul. dr Sime Miloševića br. 1.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Oglas ostaje otvoren 8 dana računajući od dana objavljivanja u ovom listu.

**ŠIPAD—SANA
SANSKI MOST
OOUR „Namještaj“**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR-a „Namještaj“ raspisuje se

KONKURS

za izbor i imenovanje lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima

1. Rukovodilac pripreme proizvodnje - 1 izvršilac

USLOVI: pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa propisanih zakonom kandidat treba da ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- da ima VSS, dipl. inž. šumarstva odsjek DI ili dipl. inž. mašinstva odsjek MTD,
- da ima 3 godine radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima,
- da posjeduje moralno-političke kvalitete,
- da je idejno opredijeljen za samoupravljanje i razvoj socijalističkih samoupravnih odnosa,
- da nije kažnjavan i da se protiv njega ne vodi postupak za krivična djela propisana zakonom koja čine smetnju za izbor na odgovarajuću funkciju.

Prednost kod imenovanja imaju kandidati koji su radili na rukovodnim poslovima u šumsko-industrijskim radnim organizacijama.

Izbor i imenovanje se vrši na mandatni period od 4 godine.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uslova konkursa dostaviti Konkursnoj komisiji (putem Odjeljenja za kadrove) u roku od 15 dana od dana objavljivanja konkursa.

**RO „ŠIPAD—VRBAS“ BANJALUKA
RADNA ZAJEDNICA
ZAJEDNIČKIH SLUŽBI
raspisuje
PONOVI**

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova i radnih zadataka

VATROGASAC - 3 izvršilaca

USLOVI: KV-vatrogasac, stolar, metalac, bravar, električar i drugi. Završena škola za KV-radnike odnosno III stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja odgovarajući smjer i položen stručni ispit profesionalnog vatrogasca. Prednost pri izboru imaju kandidati zanimanja vatrogasac.

S obzirom na vrstu poslova i radnih zadataka, kandidati moraju imati odobrenje za nošenje vatrenog oružja.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od narednog dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se na adresu: RO „Šipad-Vrbas“ Banjaluka, Radna zajednica zajedničkih poslova, Odjeljenje kadrovskih poslova, Ul. Džemala Bijedića 18.

**ŠIPAD—SANA
SANSKI MOST
OOUR „Javor“ Prijedor**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR—R—a „Javor“ Prijedor raspisuje se

**PONOVI
KONKURS**

za izbor i imenovanje lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima

1. Direktor OOUR—a „Javor“

USLOVI: Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa propisanih zakonom kandidat treba da ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- da ima VSS ili višu stručnu spremu sa 3 godine radnog iskustva na rukovodnim poslovima,
- da posjeduje moralno-političke kvalitete,
- da je idejno opredijeljen za samoupravljanje i razvoj socijalističkih samoupravnih odnosa,
- da nije kažnjavan i da se protiv njega ne vodi postupak za krivična djela propisana zakonom, koja čine smetnju za izbor na odgovarajuću funkciju.

Prednost kod izbora će imati kandidati koji su radili na rukovodnim radnim mjestima u šumsko-industrijskim radnim organizacijama.

Izbor i imenovanje vrši se na mandatni period od 4 godine.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uslova konkursa treba dostaviti Konkursnoj komisiji (putem Odjeljenja za kadrove RZZP) u roku od 15 dana od dana objavljivanja konkursa.

**SOUR „RUDI ČAJAVEC“
RADNA ZAJEDNICA ZA ELEKTRONSKU
OBRADU PODATAKA
Banjaluka,**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose Radne zajednice za elektronsku obradu podataka SOUR-a „Rudi Čajavec“ raspisuje

OGLAS

za popunu slobodnog radnog mjesta na neodređeno vrijeme

ORGANIZATOR - PRIPRAVNIK - 1 izvršilac

Uslovi: - završen ekonomski fakultet.

- Nije potrebno radno iskustvo.
- Aktivno poznavanje engleskog jezika.

Nadležne stručne institucije obaviće za sve kandidate koji ispunjavaju uslove oglasa provjere:

- poznavanja engleskog jezika i
- psihofizičkih sposobnosti.

Lični dohodak se određuje prema Samoupravnim opštim aktima RZ EOP SOUR-a.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova dostaviti na adresu: RADNA ZAJEDNICA ZA ELEKTRONSKU OBRADU PODATAKA SOUR-a „RUDI ČAJAVEC“ (Komisiji za radne odnose), Ulica braće Pavlića 25, 78 000 Banjaluka.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana od dana oglašavanja.

**UNIVERZITET „DURO PUCAR STARI“
BANJALUKA**

**MAŠINSKI FAKULTET BANJALUKA,
Ul. Danka Mitrova 63A na osnovu odluke
Savjeta Fakulteta od 25. oktobra 1985. godine
objavljuje**

OGLAS

za popunu upražnjenih radnih mjesta na neodređeno vrijeme

i to:

1. laborant - 1 izvršilac,
2. radnik na održavanju čistoće.

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidat mora imati:

pod rednim brojem 1. VK - auto-mehaničar sa 2 godine iskustva u struci, a pod rednim brojem 2. NSS - završena osmogodišnja škola

Dana 21. novembra 1985. godine navršava se godina tuđe i bola od smrti našeg dragog supruga, oca, djede, tasta i svekra

ILIJE (LUKE) VEKIĆA

Dana 6. novembra (subota) 1985. godine u 11 sati posjetićemo njegovu vječnu kuću na Novom groblju u Banjaluci, zaliti suzama, otkriti spomenik i oktititi cvijećem. Pozivamo rodbinu, prijatelje, komšije i poznanike da nam se pridruže.

Ožalošćeni
Supruga, sinovi, kćeri, zetovi, snahe, unučad i ostala mnogobrojna rodbina.

056162

**RO PTT SAOBRAĆAJA „PRIJEDOR“
PRIJEDOR
OOUR „POŠTANSKI SAOBRAĆAJ“
PRIJEDOR
— Radnički savjet—**

Na osnovu Odluke radničkog savjeta OOUR „Poštanski saobraćaj“ Prijedor od dana 4. 11. 1985. godine raspisuje se:

OGLAS

o prijemu pripravnika na neodređeno vrijeme

1. Prijem pripravnika VŠS na neodređeno vrijeme radnik 1

USLOVI: Završena viša PTT škola smjer PTT eksploatacija.

Prijave sa svjedočanstvom o završenoj školi dostaviti na adresu: OOUR „Poštanski saobraćaj“ Prijedor, Moše Pijade 10, 79101 Prijedor, Komisija za rad i radne odnose.

Oglas je otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja.

Neblagovremene i nepotpune prijave Komisija neće razmatrati.

**„TRIKO“
Industrija trikotaže i konfekcije
OOUR-a Tvornica žeršej štofova
BOSANSKA GRADIŠKA**

Komisija za rad i radne odnose OOUR-a Tvornica žeršej štofova Bosanska Gradiška, raspisuje

OGLAS

za popunu poslova i radnih zadataka

1. SKLADIŠNI RADNIK - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme.

Pored općih uslova propisanih Zakonom prijavljeni kandidati moraju ispunjavati i sledeće posebne uslove:

1/ I stepen osnovno obrazovanje, bez radnog iskustva.

Rok za podnošenje prijave je 8 (osam) dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja oglasa.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Prijave slati na adresu: RO ITK „TRIKO“ OOUR-a Tvornica žeršej štofova Bosanska Gradiška, Radnička br. 5. sa naznakom „za oglas“.

mali oglasi
VESELINA MASLEŠE 13
RADNO VRIJEME:
OD 7.00 do 15.00
34-448

**PRODAJA
AUTOBOMILI**

PRODAJEM automobil „fiat 132“ dizel, godina proizvodnje 1981. kraj, stanje izuzetno dobro, nije nikad havarisan. Bukvatek bb, Duga ravan, Vojo Adamović Banjaluka.

1-1
056005

PRODAJEM automobil zastavu 101 lux, godina proizvodnje 1975. Vidosav Peršić, Ulica Save Kovačevića broj 1-B, Banjaluka.

056192

PRODAJEM automobil opel kadet, godina proizvodnje 1970, jeftino, informacije na adresu: Ulica Ivana Gorana Kovačića broj 42, Banjaluka.

056197

PRODAJEM automobil simka 1100, put-puno ispravan i u voznom stanju, cijena vrlo povoljna, telefon broj 40-606, Stević, Banjaluka.

056203

PRODAJEM automobil audi 80 LS, godina proizvodnje 1977, s plinom, telefon broj 39-903, Banjaluka.

056213

PRODAJEM automobil tam 2001, godina proizvodnje 1972 kiper, telefon broj 751-565, Banjaluka.

056190

PRODAJEM automobil jugo 45, godina proizvodnje 1983, mjesec novembar poslije 16,00 sati, telefon broj 56-057, Banjaluka, 1-2

056205

PRODAJEM automobil zastavu 128, star dvije godine, informacije na telefon broj 36-212 od 17,00 do 19,00 sati, Banjaluka.

056215

KUĆE

PRODAJEM pola manje kuće sa šupom i baštom podobno za adaptaciju u naselju Hiseta u Banjaluci. Informacije na telefon broj iz usluge 51-534 od 16,00 do 18,00 sati, Banjaluka.

056212

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM četiri dunuma kvalitetne zemlje u selu Sušnjarima, obratiti se na telefon broj 49-421. Krsto Pandžić, Banjaluka.

1-2

056097

RAZNO

PRODAJEM poslovni prostor s dvije šupe, informacije na telefon broj 30-220 poslije 15,00 sati, Banjaluka.

1-2

056098

PRODAJEM termoakumulacionu peć 4 kilovata, telefon broj 51-285 od 18,00 do 20,00 sati, Banjaluka.

056200

PRODAJEM mušku krznenu bundu ručno rađena, cijena povoljna, u Prvom prigradskom putu broj 17, Banjaluka.

056196

PRODAJEM dvosoban stan 45 kvadratnih metara prednost povratniku, informacije od 18,00 do 20,00 sati na telefon broj 40-010, Banjaluka.

056204

STANOVNI (PONUDE)

IZDAJEM jednosoban stan u Kranjskoj ulici broj 13, Banjaluka.

056193

IZDAJEM jednosoban stan i sobu namještenu ili praznu u Ulici Hazima Omerbašića broj 20, telefon broj 44-507, Starčevića, Banjaluka.

056216

IZDAJEM jednosoban stan s grijanjem bračnom paru bez djece u Ulici Maksima Gorkog broj 30, telefon broj 54-201, Banjaluka.

056194

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM namještenu jednokrevetnu sobu, poseban ulaz, u Ulici Eugena Kumičića broj 18, Banjaluka.

056187

IZDAJEM ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi s grijanjem u Ulici Ranka Šipke broj 27, Banjaluka.

056189

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu s posebnim ulazom u Ulici Petra Mečave broj 24, Banjaluka.

056202

IZDAJEM namještenu jednokrevetnu sobu s centralnim grijanjem, telefon broj 52-052, Banjaluka.

056210

STANOVNI (ZAMJENA)

MIJENJAM garsonijeru u strogom centru za jednosoban stan, telefon broj 58-772 od 16,00 do 19,00 sati, Banjaluka.

056201

MIJENJAM jednosoban stan u naselju Ante Jakića za dvosoban, telefon broj 48-339, Banjaluka.

056209

NOVI BEOGRAD — BANJALUKA

MIJENJAM dvosoban stan na Novom Beogradu za odgovarajući stan u Banjaluci. Telefon broj 078/44-894, Banjaluka, 1-2

056206-207

POTVRDE

PROGLAŠAVAM nevažećom potvrdu izdatu od zlatara broj 0537 na ime Bosiljka Stjepanović, Banjaluka.

056199

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za DOM JNA broj 003763 izdatu na ime Snježana Vukojević, Banjaluka.

056188

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Rudi Čajavec“ izdatu na ime Milosava Malčić, Banjaluka.

056211

RAZNO

Mijenjam garažu u Boriku za garažu u Mejdanu, informacije radni dan od 7,00 do 15,00 sati na telefon broj 30-322, Grahovac, Banjaluka.

056191

**AIPK „BOSANSKA KRAJINA“ BANJALUKA
ZZ „AGROPROMET“ BANJALUKA
RADNA ZAJEDNICA ZAJEDNIČKIH
POSLOVA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose Radne zajednice zajedničkih poslova od 11. 11. 1985. godine raspisuje se

OGLAS

za prijem u radni odnos na poslove i radne zadatke

1. REFERENT POREZA... 1 izvršilac

USLOVI: VŠS — ekonomista i 6 mjeseci radnog iskustva ili

SSS — ekonomski tehničar i 1 godina radnog iskustva.

2. OPERATOR NA MAŠINAMA... 1 izvršilac

USLOVI: SSS - ekonomski tehničar i 6 mjeseci radnog iskustva,

-uvjerer je o završenoj obuci - kursu za rad na mehanografskim mašinama za knjiženje tipa „ROBOTRON“

—PRETHODNA PROVJERA ZNANJA I SPOSOBNOSTI.

Radni odnos pod rednim brojem 1. i 2. zasniva se na određeno vrijeme do povratka radnica sa prodiriljskog odsustva.

3. REFERENT POREZA... 1 izvršilac

USLOVI: VŠS - ekonomista i 6 mjeseci radnog iskustva ili

SSS - ekonomski tehničar i 1 godina radnog iskustva

Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme do 6 mjeseci zbog povećanog obima posla (ažuriranje poslova u odjeljenju poreza)

i ujedno raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos na NEODREĐENO VRIJEME na poslove i radne zadatke:

ČUVAR... 1 izvršilac

USLOVI: NK - osmogodišnja škola, da ispunjava zakonom propisane uslove, da je sposoban da nosi oružje i da rukuje oružjem na radnom mjestu.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

UZ PRIJAVU NA OGLAS PRILOŽITI:

—svjedočanstvo o završnom ispitu ili ovjeren prepis svjedočanstva,

—potvrdu o radnom iskustvu na istim ili sličnim poslovima.

PRIJAVE SLATI NA ADRESU: ZZ „AGROPROMET“ BANJALUKA, Ul. Akifa Šeremeta bb, Banjaluka, s naznakom „Komisiji za radne odnose RZZP“.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Komisija za radne odnose RO „Klas“ OOUR-a Tvornica stočne hrane Bosanska Krupa, svojom odlukom od 25. 10. 1985. godine

OBJAVLJUJE

potrebu za sljedećim radnicima

1. pomoćni radnik, na neodređeno vrijeme... 1 izvršilac,

2. referent za fakturisanje, obračun L.D, blagajnu i likvidaturu na neodređeno vrijeme... 1 izvršilac

Uslovi:

Pored općih uslova propisanih zakonom kandidati moraju da ispunjavaju i posebne uslove i to:

1) NK radnik, i jedna godina radnog iskustva.

2) SSS - ekonomska, poljoprivredna i gimnazija i jedna godina radnog iskustva.

Prijave na oglas slati na adresu: RO „Klas“ RZZS, Ul. Lepe Radić br. 29, Bos. Krupa, sa naznakom „Za oglas“.

Nepotpune i neblagovremene prijave nećemo razmatrati.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu.

**RADNA ZAJEDNICA
PRIVREDNE BANKE SARAJEVO
OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“
BANJALUKA**

Na osnovu člana 37. Pravilnika o radnim odnosima u Radnoj zajednici PBS-Osnovne banke „Banjaluka“ Banjaluka i Odluke Zbora radnih ljudi Filijale „Laktaši“ br. 1663/85. od 07. 11. 1985. godine raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme

1. Referent pripreme i obrade podataka na neodređeno vrijeme... 1 izvršilac

USLOV: SSS-gimnazijalci SEŠ i 6 mjeseci radnog iskustva.

Uz prijavu na oglas kandidati su dužni dostaviti dokaz o posjedovanju odgovarajuće stručne spreme i radnog iskustva.

Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka.

Prijave sa dokazima o posjedovanju stručne spreme i radnog iskustva podnose se na adresu: PBS—Osnovna banka „Banjaluka“ Banjaluka - Filijala „Laktaši“ - 78416 Laktaši.

NEPOTPUNE I NEBLAGOVREMENE PRIJAVE NEĆE SE UZIMATI U RAZMATRANJE!

**RO Centar za osnovno obrazovanje
OOUR Osnovna škola „ATIF TOPIĆ“
Bosanska Gradiška**

raspisuje

KONKURS

za prijem u radni odnos radnika za obavljanje poslova, odnosno radnih zadataka

1. NASTAVNIKA MUZIČKOG VASPITANJA, 1 izvršilac, za rad u područnoj Osnovnoj školi „LEPA RADIĆ“ Vrbaška, na određeno vrijeme do povratka radnika sa porodiljskog odsustva

USLOVI: završena odgovarajuća škola, nastavničkog smjera.

Konkurs je otvoren osam (8) dana od dana objavljivanja u listu „GLAS“ Banjaluka.

KRADA SLIKA
KOJA UZBUĐUJE
ALŽIFISKU JAVNOST

„Mrtva košuta“ iznijeta kroz prozor

ALŽIR, 13. novembra - Iz muzeja „Zabana“ u Oranu nestalo je ovih dana pet umjetničkih slika, među kojima i jedna neprocjenjive vrijednosti - „Mrtva košuta“ slavnog francuskog slikara iz prošlog vijeka Gistava Kurbea. Jedne noći lopovi su, znajući očigledno da muzej nema noćnog čuvara, niti bilo kakav alarmni sistem, u izložbenu salu prodrli kroz prozor s dvorišne strane zgrade, na kome nema metalnih šipki, i istim putem iznijeli dragocjenije. Istraga zasad tapka u mjestu, ali postoji pretpostavka da je krađa djelo stranih državljanina, izvedena uz asistenciju alžirskih saučesnika. Vjeruje se, takođe, da će lopovi pokušati (ako to već nisu učinili) da ukradene slike iznesu iz Alžira. Dragocjena platna oni su izvukli iz njihovih drvenih okvira koji su nađeni odbačeni u dvorištu muzejske zgrade.

Čuvar muzeja se naknadno sjetio da su dvojica stranaca, vlasnici jednog kombija marke „Volksvagen“, tri puta za redom u posljednje vrijeme posjećivali muzej, pomno razgledajući izložena platna. Hoće li ta indikacija pomoći istraživačima u trag lopovima ukoliko „Mrtva košuta“ već nije prenijeta u inostranstvo? Kulturna javnost u Alžiru je uzbuđena koliko zbog krađe toliko i

● **Muzej nije imao noćnog čuvara. Štampa ukazuje na nebrigu prema umjetničkom blagu zemlje**

zbog nebrige kojom je, ne samo u ovom slučaju, okruženo umjetničko blago zemlje. Kako je moguće - pita se, večernji list „Horizonti“ - da u mnogim većim preduzećima video-kamere registruju dolazak svakog posjetioca, da se pomno čuva i najmanji magacin robe, a da muzej u Oranu nema noćnog čuvara, a još manje alarmni sistem? Muzej se nadgleda malene kao običan javni park, što je gotovo posredan poziv lopovima da stupe u akciju. Ljudi koji čuvaju neprocjenjiva djela Renoara, Manea, Delakroea, Kurbea i drugih obično su pred penzijom.

A cijena samo jedne od slika ovih čuvenih majstora premaša ukupan funkcionalni dio budžeta Minis-

tarstva za kulturu! „Takva situacija je nenormalna-konstatuje list „Horizonti“ - i dok se ne promijeni, treba, nažalost, očekivati porast umjetničkog kriminala“. List čak upućuje posredan poziv lopovima iz oranskog muzeja da sami vrate ukradene slike. U tom slučaju će im se, kaže, suditi blaže, po prekrsajnom postupku, dok ih u suprotnom - pogotovu ako oštete slike-očekuju mnogo teže kazne zatvora, kad budu uhvaćeni.

Ovo je druga velika krađa umjetničkih slika iz alžirskih muzeja u posljednjih nekoliko godina. Januara 1982. godine iz muzeja lepih umetnosti u alžirskom glavnom gradu oduzete su tri slike slavnog Ogista Renoara i krišom prenete u Francusku. Zahvaljujući saradnji alžirske i francuske policije slike su pronađene posle nešto više od godinu dana i vraćene u muzej a četvorica lopova predata su alžirskim vlastima. Postoji nada da će i sadašnja krađa u Oranu imati tako srećan ishod.

Srboljub MANOJLOVIĆ

FILATELIJA

Zaštita prirode

● **Od 1970. godine Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća izdaje prigodnu seriju poštanskih maraka na temu zaštite prirode, s veoma uspjelim likovnim rješenjima, u ograničenom tiražu, pa je ova među filatelistima primljena sa simpatijama**

Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća ima lijep običaj da prigodnim poštanskim serijama maraka obilježava poznatije jubileje i godišnjice, da izdaje marke na neke teme. Takav je slučaj, na primjer, sa zaštitom prirode koja se, u okviru evropske akcije, obilježava svake godine, pa se na filatelističkom tržištu pojavljuje serija od dvije marke, obično veoma dobro likovno riješena, u ograničenom tiražu, pa joj je, shodno tome, i cijena prilično visoka.

Prva serija prigodnih poštanskih maraka na ovu temu izašla je 1970. godine. Likovno rješenje je povjereno akademskom slikaru Andreju Milenkoviću, a štampanje maraka izvršeno je u tehnici višebojne heliografure u Švajcarskoj, u štampariji Courvoisier. Prva marka, u nominalnoj vrijednosti od 1,25 dinara štampana je u tiražu od 450.000 komada, a druga, nominala joj je bila 3,25 dinara, u tiražu od svega 270.000 komada i to u tabačićima od po devet komada.

Slikar Andreja Milenković za prvu marku je pripremio višebojni crtež alpske ruže, a za drugu orla bradana i danas se, uz neke druge serije na ovu temu, prigodno izdanje iz 1970. godine svrstava među najbolje. Otud valja, treba posmatrati i cijenu - kako serije tako i tabačića - koje su prilično visoke. U katalogu maraka, koga svake godine izdaje Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća, ova serija u svojoj osnovnoj nominali staje oko 1400 dinara, a u tabačiću od devet maraka - kojiserijetko može dobiti na filatelističkom tržištu - oko 12.000 dinara. I naredne serije su imale sve odlike prve (osmišljeno likovno rješenje, visok kvalitet štampe, ograničen tiraž), pa je sasvim razumljivo što su tražene kako u zemlji tako i u inostranstvu. Ne treba izgubiti iz vida činjenicu da mnogi filatelisti danas skupljaju marke po nekim područjima (portreti, pejzaži, gradovi, sport, tehnički izumi, numizmatika itd). I ova se sretno uklapa u njihova nastojanja i ambicije.

D. M.

KNJIGA ŠALA

SLANI HUMOR

U Velikoj Britaniji priprema se objavljivanje jedne knjige šala i anegdota iz repertoara poznatih ličnosti, čiji će prihod biti namijenjen u dobrovoljne svrhe. Kako piše londonska štampa, svoj prilog za ovu knjigu dao je i član britanske kraljevske kuće, princ Endriju. Štampa ispisuje da ovaj prilog predstavlja lijep primjer karakterističnog „slanog humora“ princa Endrija i prenosi vic o kojem je riječ:

„Njegova kćer, dođođera, otac i sin, hodaju kroz džunglu i odjednom kroz grane ugledaju jednu lijepu i mladu plavokosu djevojku. Sin, koji još nije dobro upoznat sa svim životnim činjenicama, kaže ocu: „Pogledaj je, oče! Hajde da je uhvatimo, odnesemo u našu košibu i pojedemo za ručak!“

„Njegovo istaknutije otac odgovara: „Znam bolju ideju: da je uhvatimo, odnesemo u našu košibu za večeru da pojedemo - tvoju majku!“

SVIJET OKO NAS

Leteća prognoza

● **Austrijski ornitolozi koji prate migracije ptica tvrde da će zima biti izuzetno duga i hladna**

Ako je vjerovati pticama, nastupajuća zima biće veoma duga i izuzetno hladna. Tako bar tvrde austrijski ornitolozi, koji svake godine pažljivo prate migracije ptica selica.

U informaciji iz Beča, koju su objavile mnoge zapadne novine, kaže se da su ove godine sibirske vrane stigle u Austriju tri nedjelje „prije roka“. Ova vrsta vrana pred svaku zimu seli se iz ledenih prostanstava najsjevernijih dijelova Sovjetskog Saveza i dolje do prezimi u centralnoj Evropi. Vrane

su ove godine poranile sa migracijom, a stručnjaci to tumače kao predznak duge i oštre zime.

U prilogu ovoj prognozi govori i činjenica da su i rode poranile sa migracijom - odletjele su iz Evrope u Afriku ranije nego što je to uobičajeno.

Prošla zima zavila je centralnu Evropu u bijelo i ostala je zabilježena kao najhladnija u mnogim djelovima starog kontinenta. Stručnjaci strahuju da će i predstojeća biti ista takva, ako ne i gore.

SVIJET OKO NAS

Doček Halejeve komete

Čuvena Halejeva komete, koja će moći da se vidi prvog mjeseca iduće godine, vjerovatno je jedno od najpoznatijih i najviše pominjanih nebeskih tijela, za koje su vezane mnoge priče, legende i praznovjerja - od doba kada je prvi put primijećena pa do današnjih dana.

Ovu kometu svjetlećeg repa otkrio je 1705. godine Edmund Hali po kome je i dobila ime. On je, u stvari, objasnio ovu neobičnu pojavu, ali je sam Hali utvrdio da on nije prvi čovjek koji je vidio ovu kometu. Koristeći se teorijom gravitacije Isaka Njutna Hali je došao do zaključka da su komete koje su primijećene još 1531. godine, pa zatim 1607. i 1682. godine, u stvari, ista komete koja je dobila Halejevo ime.

Halejeva komete - iako ne, naravno, pod tim imenom - videna je u još daljoj prošlosti. Ona se pominje u starim kineskim dokumentima još 240. godine prije naše ere, a zajedno sa svojim čuvenim svijetlećim repom prikazana je i na tapiserijama na kojima je predstavljeno normansko osvajanje Engleske, 1066. godine.

Oko Halejeve komete stolicima se prepliću razne priče i legende, a u novije vrijeme javila se čak i tvrdnja da sa njenog repa - silaze neki „vanzemaljci“.

● **Halejeva komete, koja će moći da se vidi prvog mjeseca iduće godine, pominje se u kineskim dokumentima još 240. godine prije naše ere i prikazana je na tapiseriji iz 1066. godine!**

Svijet sada očekuje da sopstvenim očima vidi ovu neobičnu pojavu. Stručnjaci američke agencije za vasiona istraživanja NASA kažu da se Halejeva komete pojavljuje svakih 76 godina i da će tokom januara iduće godine moći da se vidi sa Zemlje i prati njeno kretanje čak i golim okom. Naravno, ne podjednako dobro sa svih mjesta naše stare dobre planete. Onima koji žele dobro da je pogledaju, američki stručnjaci predlažu da časkom skoknu na Ande u Čileu ili u Australiju ili na Novi Zeland. Sa tih mjesta će pojava Halejeve komete moći da se prati golim okom, a rep ovog najčuvanijeg gosta iz svemira najduži je kada se komete u svojoj orbiti najviše približi Suncu

Ako niste znali

52

ENEJA je, po mitologiji, bio čuveni trojanski junak, sin Anhiza i Afrodite, koji se, s vrlo malim brojem Trojanaca, uspio spasiti poslije propasti Troje i, nakon mnogih burnih, pustolovnih doživljaja, stigao u Italiju i tu osnovao državu. Zato Eneja figurira kao praotac rimskog naroda.

ENEJIDA je spjev rimskog pjesnika Publija Vergilija Marona u 12 knjiga, u kojima su opjevani izuzetno uzbudljivi doživljaji Eneje, od vremena propasti Troje do dolaska, odnosno iskrcavanja u Italiju.

POSLEDNJIJU međudržavnu utakmicu, prije izbijanja drugog svjetskog rata, naši najbolji fudbaleri odigrali su 23. marta 1941. godine u Beogradu, protiv selekcije Mađarske. Meč se završio neriješeno 1:1 (1:1), a gol za našim postigao je Valjarević. Jugoslovenska reprezentacija je tu utakmicu odigrala u sastavu: Mrkušić, Brozović, Dubac, Manola, Jazbinšek, Danić, Cimermančić, Valjarević, Božović, Velll i Nikolić.

JEDNA od najvećih (po dimenzijama) slika starih majstora je ona koju su naslikali čuveni Tintoreto i njegov sin Demeniko. Slika nosi naziv „Raj“, a rađena je tri godine, od 1587. do 1590. Slika je dugačka 22, a visoka sedam metara. Na njoj se nalazi 350 figura ljudi, odnosno ljudskih glava.

NEIZBJEŽAN instrument, pogotovo u zabavnoj muzici, saksofon dobio je ime po Sak-su, čovjeku koji je 1840. godine konstruisao i prvi pokazao ljubiteljima muzike.

POGLAVICA indijanskog plemena Apači, Kočiz rodio se oko 1812. godine, a umro 1876. Preko deset godina, sa 700 ratnika, uspijevao je da se bori sa velikim snagama SAD.

SATIRIKON

- Ko padne na niske grane, lako ga je obrstiti!
- Lakše je udružiti sredstva, nego interese!
- Hrabra pitanja ne plaše se odgovora!
- Nesposobnost da se ne vidi dalje od nosa, najviše pada u oči!
- Pravda često kasni, jer joj na putu stoje rupe u zakonu!
- Bogatstvo duha ne trpiti tutore!
- Legli su na ruku, pa čekaju da drugi povuku!

B. MITROVIĆ

	ČUVENI KOMPONENTOR, FREDERIK	PLEME SJEVERNOAMERIKANCI, INDIJANCI	SAVLJENI KOLAČ	ŽBUN	GLAVNI GRAD GRČKE	TURE, STAPE	JEZERO U FINSKOJ	SALAJSKI NOVAC (OKO 1800 g)	JEDAN KONTINENT	NAROD ŠVIJEGA	ORAJO	VOĐENA BILJKA BIJELIH DVJEZOVA	USTAV-LTERA OVIČJA KOŽA (op)	GOVORNIK	MUSLI-MANSKO ŽENSKO IZJE	DIJELAC LESTIC SPORTS, PROJEKT
HRKVA										PUŠVATI SAR						
SPORAZU-HAFTVO											PRESTU NA PE-LJEŠCU					
BOLI PALMI-TINSKE KISELINE										NAUKA O LIJEPOU						
BIVŠA PLIVA-ČICA LIGORIO					PRILOG: ČESTO					EDVARD			PUŠE ODUŠEV-LJENJA			ITALIJA
ZAKOVICA					NEUTRUM											
										KOMPONENTOR ARJAU-TALIC						

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): sekundant, eksponat, amaterka, štapin, Rb, dom, teoretiziranje, In, pikrini, Arjana, kadikad, spanać, kat.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: Kako se snabdijevate uljem u ovoj nestašici?

POSKUPJEĆE

Zulfija SMAJIĆ, učiteljica:
- Ulje kupim kad ga ima u prodavnicama. Trenutno ga imama samo litru, a kad potrošim, ne znam šta će. Uvijek živim u nadi da će ga biti, jer sam se navikla sve pripremiti s njim. Zašto ga nema ne znam, ali je sigurno to da će poskupjeti. Obično je tako: ako nečeg nema, sutradan je već poskupjelo.

POVUČENO U MAGACINE

Milka ADŽAM, penzioner:

- Kako sam duže vrijeme bila odsutna od kuće, ostalo mi je ulja od ranije. Ulja nema to je činjenica, a zašto, to je nepoznato. Ja mislim istojim iz toga da ga ima sasvim dovoljno, ali da je nastupila „vještačka“ nestašica pred poskupljenje. Čim neki proizvodi trebaju da poskupe, trgovci ih odmah povuku iz prodaje i čekaju veću cijenu.

NIJE NEOPHODNO

Slavica ČURLIĆ, diplomirani pravnik:
- Nemam nijednog litra u zalihama jer mi nije neophodno. Smatram da je pravi razlog nestašice predstojeće poskupljenje, jer svaki dan ponešto poskupilo. Postalo je praksa da potrošači znaju kad nečeg nema, da će poskupjeti. Smatram da je ovo samo trenutno i da će ulja uskoro biti u našim prodavnicama.

NE ZNAM ZA NESTAŠICU

Hatidža JAMAK, penzioner:

- Upravo sam pošla da kupim dva litra ulja. Da ga nema, nisam ni znala. Kod kuće imam još samo pola litra. Kako će bez ove masnoće ne znam ni sama, jer samo na ulju pripremam ručak. Potražiću još po gradu, pa ako nađem, biće dobro, jer zaista ne mogu bez ove namirnice. Zašto ga nema, to ne bih znala reći, ali se nadam da će ga uskoro biti.

M. VEŠIĆ
Snimio: R. OSTOJIĆ

ZANIMLJIVOSTI

GENERALNA PROBA
ZA ŽENEVU

Američki predsjednik Ronald Regan veoma ozbiljno se priprema za ženevski susret sa šefom sovjetske partije Mihailom Gorbačovom, a posebnu pažnju pridaje upoznavanju sa „drugom stranom“.

Američka štampa piše da Regan često gleda video-snimke Mihaila Gorbačova, studirajući njegov način ponašanja i govora, kao i da je poznata „Ovalna sala“ u Bijeloj kući pretvorena u štab gdje eksperti upoznaju Regana sa sovjetskom historijom i kulturom. U ovoj ekipi stručnjaka i savjetnika nalazi se i bivši američki predsjednik Richard Nikson.

„Sedma sila“ čak navodi da će prije polaska za Ženevu Regan imati „generalnu probu“ odijela koja će nositi na sastancima sa Gorbačovom. Sve ove pripreme su predviđene da bi šef Bijele kuće bio u „tip-top formi“ prije nego što se nađe oči u oči sa dvadeset godina mladim sagovornikom iz Kremlja, dodaje američka štampa.

ASTRONOMIJA

Otkrivena najudaljenija
galaksija

BERKLI, novembra - Grupa astronoma sa univerziteta u Berkliju u Kaliforniji, otkrila je do sada najudaljeniju poznatu galaksiju, piše francuski časopis „Sijans e avenir“ u najnovijem broju. Ta galaksija, udaljena od Zemlje više od 14,5 milijardi

svjetlosnih godina, nastala je, dakle, „ubrzo“ po nastanku samog univerzuma koji je, po teoriji „velikog praska“ (tzv. big-beng teorija) nastao prema najnovijim procjenama, prije 17 do 18 milijardi godina.

MINISTAR SA
LAŽNIM PASOŠEM

Britanski ministar inostranih poslova Džefri Hou i njegova supruga nedavno su proveli 15 dana na odmoru u Španiji i to sa lažnim pasošima.

Britanska štampa, koja je objavila ovu vijest, dodaje da je španska vlada bila upoznata sa ovom „ilegalnom“ posjetom i da je šef Forin ofisa putovao u Španiju pod imenom „gospodin Karlton“ kako bi „izbjegao publicitet“, kao i „zbog veće bezbjednosti“.

Džefri Hou i njegova supruga proveli su odmor putujući automobilom po Španiji, ostajući po nekoliko dana u pojedinih poznatim španskim ljetovalištima.

Britanski ministar inostranih poslova, inače ponovo za mjesec dana dolazi u Španiju - ovog puta u zvaničnu posjetu, da španskoj vladi prenese stavove britanskog premijera Margaret Tačer o budućnosti Gibraltara.

RADIO-PROGRAM

ČETVRTAK, 14. NOVEMBRA

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 metara (1071 kHz) i UKT 95,9 MHz
Od 5,00 do 9,00 - JUTARNJI PROGRAM RADIO—BANJALUKE
5,30 - Vijesti
6,00 - Jutarnji dnevnik RS
7,30 - Jutarnja hronika
8,00 - Pedagoški razgovori: HUMANIZACIJA ODNOSA MEĐU POLOVIMA I ODGOVORNOSTI RODITELJSTVO
8,30 - Vijesti
Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Početak programa
14,05 - POSTER '85
14,30 - Vijesti
15,00 - Oglasi i obavještenja
15,30 - Dnevnik
15,45 - Intermecc
16,00 - Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 - Magazin sedam
17,00 - IZ UDRUŽENOG RADA SIZ-a
17,30 - Vijesti
17,35 - Radio-drama: FELITON OTITU
18,00 - Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 - PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 - 7,00 - JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH (Susret na talasu)
14,00 - Početak emitovanja i najava popodnevnog programa
14,05 - Muzika - informacije - muzika
14,50 - Oglasi i obavještenja
15,00 - Revija izvođača narodne muzike
15,30 - IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNINI ZAJEDNICA, informativno-politička emisija
15,45 - Minute sa...
16,00 - Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 - Melodije koje se pamte
16,55 - Vijesti
17,00 - Završetak i odjava popodnevnog programa

PRNJAVOR

Program emitujemo na srednjim talasima 1341 kilohere i UKT 98,3 megaherca
12,00 - Zajednički program
14,00 - Najava programa i vijesti
14,05 - Snimate, emitujemo (zabavna muzika)
14,30 - Reklamne poruke radnih kolektiva, oglasni obavještenja
15,30 - Hronika opštine Prnjavor - aktuelno-informativna emisija
15,50 - Deset minuta sa... (muzička emisija)
16,00 - Odjava programa

SRBAC

12,00 - Zajednički program radio-stanica BiH
14,00 - Danas na talasima Radio-Srpsa
14,05 - Magazin 85 (Vijesti u 14,30)
15,30 - Hronika srbačke komunice
15,45 - Disko-novosti
16,00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

11,00 - Najava i pregled programa
11,05 - Prijepodnevi magazin - portreti zanimanja
12,00 - Susret na talasu
14,00 - Zabavljaju vas - popularni muzički sastavi
14,30 - Vijesti
14,33 - Poželjeli ste - poslušajte
15,00 - Jugoton ekspres
15,30 - HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,50 - Obavještenja i oglasni
16,00 - Odjava programa

JAJCE

Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Najava programa
14,10 - Vijesti
14,15 - Na današnji dan
14,25 - EPP
15,00 - Likovi i događaji
15,15 - Vrijeme radoznalosti
15,30 - Hronika komunice
15,45 - U ritmu narodne muzike
16,00 - Odjava programa i preuzimanja Dnevnika Prvog programa Radio-Sarajeva

BOSANSKI NOVI

12,00 - Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORS BiH)
14,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 - Želje slušalaca
15,00 - Hronika MZ (informativni program)
15,45 - Pješani sat (zabavno-muzičke i JAZZ—vibracije)
15,30 - Novosti dana
15,45 - EP-prospekt
16,00 - Dnevnik RSA I. i odjava programa

KLJUČ

Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Najava programa, muzika, oglasni i reklame
14,30 - Radio-mozaike
15,40 - Vijesti iz komunice
16,00 - Predstavljamo vam... - odjava programa
Od 16,00 do 17,00 - PRENOS PRVOG PROGRAMA RADIO—SARAJEVA

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA — Indiana Džons (američki) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS — Priča o ljepoticama (filipinsko-američki, erotski) u 10, 16, 18 i 20 sati.

PALAS — velika sala — Usamljeni tata (američki, komedija) u 10, 16, 18 i 20, mala sala — Tito izbliza (domaći dokumentarni) u 16,30, 18,30 i 20,30, u 10 sati „Tajna starog tavana“ (dječiji domaći, naučno-fantastični).

DOM KULTURE
Izložbe Ljubomira Stahova i Jadranko Stojaković.

NARODNO POZORIŠTE
Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE
Nema predstave.

UMJETNIČKA GALERIJA
Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE
Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog dana s eni ponedjeljka od 9 do 15 sati. Subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13 sati.

BIBLIOTEKA
Odjeljenja u Domu radničke solidarnosti rad svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima Centralna apoteka u Ulici Veselina Masleše 18, telefon 35-306.

DOM INA
Izložbe - Izbor dokumenata i fotografija.

U izložbenom prostoru - „42 godine narodne vlasti“ - „U susret 13. kongresu“
U prizemlju
„Završne operacije za oslobođenje Jugoslavije“, izložba posvećena kozarskoj epopeji i 40 godina slobode.

VAŽNIJI TELEFONI:

STUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost Bil 39-835
- Centar za obavještenja 985.
Služba za interventne kvarove „Vodovoda i kanalizacije“
tel. 40-811 i 40-815

POLASCI VOZOVA

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).
Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).
Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzani).
Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA
IZ BANJALUKE

Za Zagreb: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

Za Beograd: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30
Za Ljubljanu: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

Za Sarajevo: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu) u 10,00, 13,35 i 15,15).

Za Kranjsku Goru: 13,15.
Za Tužlu: 05,35 i 15,45
Za Dubrovnik: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu).

Za Mostar: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.
Za Bieljainu: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

Za Novi Sad: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).
Za Derventu: u 12,00 sati.
Za Prijedor: u 4,45 sati.
Za Kukulje i SRBAC: u 6,15 a povratk iz Srpsa u 11 sati.
Za SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKA u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

Za Rovinj: 7,45, 19,45
Za Rijeku: 6,00, 7,45, 22,00.
Za Umag: 6,00.
Za Split: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

Za Šibenik: 7,30, 22,30.
BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture u 20 sati prikazuje se film ZNATIŽELJNA RITA

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 20 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITALNICA u Bosanskoj Gradskoj radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orašavi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu, U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813—130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradskoj — 813—433.
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradskoj — 813—500.
Turist-biro 813—080.
Taksi — stanica 811—716
Elektro — Bosanska Gradiska“ 813—344.

ČELINAC

U Domu kulture prikazuje se film u 13 i 19,30 sati ISTINITE PRICE, osmi dio.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850—015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850—013. Autobuska stanica 850—139.

KOTOR — VAROŠ

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 24 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880—104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTASI

Nema kino-predstave

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830—250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830—030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830—006.

SKENDER—VAKUF

Nema kino-predstave.
Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890—611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890—620.

SRBAC

Apoteka 840—003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840—150. Biblioteka 840—038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860—190. STUP 860—001. Autobuska stanica 860—462.

ZAJEDNIČKA SJEDNICA
PREDSJEDNIŠTVA CK SKJ I
PREDSJEDNIŠTVA SFRJ

O AKTUELNIH PITANJIMA

BEOGRAD, 13. novembra (Tanjug) — Predsjedništvo CKSKJ i Predsjedništvo SFRJ održali su 12. i 13. novembra zajedničku sjednicu kojoj su predsjedavali Vidoje Žarković i Radovan Vlačković. Na sjednici su razmatrana aktuelna idejno-politička pitanja u društvu i, s tim u vezi, zadaci SKJ i drugih činilaca sistema, kao i uloga i djelovanje Pokreta nesvrstanih zemalja u uslovima sadašnje međunarodne situacije i priprema Jugoslavije za 8. samit nesvrstanih zemalja, koji će se održati iduće godine u Harareu. U radu sjednice učestvovali su predsjednici predsjedništava SR i SAP i najviši funkcioneri Federacije.

U ULICI IVICE DAVIDA U
BANJALUCI

PROLETJELA KROZ VJETROBRAN

BANJALUKA, 13. novembra — U sudaru kombija BL 116-195, kojim je upravljao Marko Pajić (36) iz Banjaluke i „zastava 101“ BL 758-46, za čijim volanom je bio Goran Đukić (24) iz Banjaluke, teško je povrijeđena Ružica Klarić (27) iz Banjaluke.

Do sudara je došlo kada je vozač kombija neoprezno iz Ulice Ivana Gorana Kovačića izašao na Ulicu Ivica Davida, koja je s pravom prvenstva, a kojom se kretala „zastava 101“. Od udara Ružica Klarić je proletjela kroz prednji vjetrobran kombija i pala na ulicu. Ona je i zadržana na liječenju na KBC u Banjaluci.

Istražni postupak je u toku.

M. D.

POSljednja vijest

OTPUTOVAO FILIPOV

SARAJEVO, 13. novembra (Tanjug) — Predsjednik ministarskog savjeta NR Bugarke Griša Filipov danas poslije podne završio je zvaničnu prijateljsku posjetu našoj zemlji i iz Sarajeva otputovao u Sofiju.

NA AUTO-PUTU KLAŠNICE—
BANJALUKA

POVRIJEĐEN BICIKLISTA

BANJALUKA, 13. novembra — Biciklista Milan Kovačević (56) iz Banjaluke teško je povrijeđen u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila na raskrsnici Ulice Ivana Gorana Kovačića i auto-puta Klašnice-Banjaluca.

Prema riječima sudije Vinka Đudića, Kovačević je krećući se iz Ulice Ivana Gorana Kovačića naleteo na taksu „golf“ 116-477, za čijim volanom je bio Goran Kuzmić (22) iz Banjaluke, koji je išao auto-putom od centra grada prema Laktašima.

Povrijeđeni biciklista zadržan je na liječenju na KBC u Banjaluci, a istragu o uzrocima ove nezgode je u toku.

M. D.

LOTO

7 11 25 27 31 36 38

DOPUNSKI BROJ 34

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG
HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA
BIH

HLADNO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Preovlađuje oblačno i hladno, sa kišom mjestimično, uglavnom prije podne. Tokom dana padavine će prestati i nastupiće postepeno razvedranje. Jutarnja temperatura od 2 do 6 a dnevna od 5 do 12 stepeni.

ZA BANJALUKU: Pretežno oblačno sa kišom prije podne. Poslije podne umjereno razvedranje. Najviša dnevna temperatura oko 8 stepeni.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: U ovom periodu će se razvedriti u svim krajevima Bosanske krajine. Jutra će biti hladna, a dani sunčani i topliji.

VODOSTAJ: Una — Bihac 12 cm — malo mutna, temperatura vode 9 stepeni. Sana — Sanski Most 149 cm — bistra, temperatura vode 8 stepeni. Vrbas — Banjaluka 67 cm — bistar, temperatura vode 10 stepeni. Vodostaj u blagom porastu.

ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA U
GABELI

PRAJSOVA TROJA U PLANOVIMA

ČAPLJINA, 13. novembra (Tanjug) — Zavod za zaštitu spomenika kulture, prirodnih rijetkosti i znamenitosti Bosne i Hercegovine završio je posao na izradi idejnog projekta istraživanja, zaštite i prezentacije kulturno-istorijskih spomenika u donjem toku Neretve, gdje je registrovano 448 spomenika kulture.

O ovom projektu pozitivnu ocjenu dao je Izvršni odbor Skupštine opštine Čapljina sa prijedlogom da istraživanja započnu u Gabeli — Prajsvoj Troji — najznačajnijem spomeničkom kompleksu u ovom regionu u kojoj su riješeni imovinsko-pravni odnosi.

DEVIZNE „PLATE“ PRED USTAV-
NIM SUDOM

DEVIZE ILI DINARI?

BEOGRAD, 13. novembra (Tanjug) — Ustavni sud Jugoslavije odlučio je danas da se detaljnije pozabavi pitanjem koji se troškovi radnicima na privremenom radu u inostranstvu mogu isplaćivati u devizama.

Inicijativu je pokrenula Radna organizacija „Energoprojekt-Projektovanje“ u Beogradu, koja smatra da samoupravni sporazum njenih osnovnih organizacija, Radne zajednice i sindikalne organizacije o ličnim dohocima radnika u inostranstvu nije u skladu sa Ustavom.

Osporene odredbe samoupravnog sporazuma odnose se na isplatu u devizama dijela dohotka po osnovu minulog rada. Njima je, kaže se u dopisu radne organizacije, radnicima u inostranstvu omogućeno da im se lični dohoci utvrđuju, obračunavaju i isplaćuju na bazi američkih dolara. To je nesaglasno sa odredbom zakona o novčanom sistemu, kojim je propisano da se vrijednost svih poslova, zaključenih u Jugoslaviji, izražava i isplaćuje u dinarima.

UHVAĆENI JUGOSLOVENI —
ŠVERCERI DROGE U BEČU

HEROIN U „LADI“

BEČ, 13. novembra (Tanjug) — Austrijska policija je saopćila da su zbog krijumčarenja droge uhapšena dva Jugoslavena — Done Taskov (42) i Ljubomir Nacev (37). U skrovištu njihove zelene „lade“, sa jugoslovenskom registracijom, nađeno je 650 grama heroina, u vrijednosti od 2,3 miliona šilinga.

PRIVREDNA SARADNJA SA
ALBANIJOM

BOJANIĆ U TIRANI

BEOGRAD, 13. novembra (Tanjug) — Član SIV-a i savezni sekretar za spoljnu trgovinu doktor Milenko Bojanić otputovao je večeras u Tiranu. Zavrijeme posjete Albaniji Bojanić će voditi razgovore sa svojim domaćinima o zaključenju sporazuma o razmjeni robe i usluga između dvije zemlje za period od 1986. do 1990. godine.

U VOJVODINI I DALJE VELIKA
PONUDA KUKURUZA

„ŽUTO ZLATO“ ČEKA KUPCE

NOVI SAD, 13. novembra (Tanjug) — Iz ovogodišnje berbe, koja se u Vojvodini privodi kraju, u koševu je već smješteno 3.850.000 tona kukuruza. Kukuruz je do juče obran na 662.000 hektara, a na berače čeka još 82.000 hektara.

Ono što vojvodanske zemljoradnike u ovom času najviše zabrinjava, jeste mali broj kupaca i sporo preuzimanje kukuruza od njih. Do sada je od zemljoradnika u jugoslovenskoj žitnici, na primjer, preuzeto samo 338.000 tona kukuruznog zrna, a to je 11,5 odsto od njihove cjelokupne proizvodnje ili dvije trećine od količina planiranih za otkup.

UMRO NOVINAR SLOBODAN NIKOLIĆ

BEOGRAD, 13. novembra (Tanjug) — Na Internoj „A“ klinici u Beogradu poslije kratke i teške bolesti preminuo je Slobodan Nikolić, direktor i glavni i odgovorni urednik „Novosti iz Jugoslavije“.

PREDIZBORNA AKTIVNOST U
BOSANSKOJ KRUPI

PRIPREME DOBRO NAPREDUJU

BOSANSKA KRUPA, 13. novembra — Danas je održana zajednička sjednica Predsjedništva Opštinske konferencije Saveza komunista i Opštinskog vijeća Saveza sindikata Bosanske Krupa na kojoj su analizirane aktivnosti u provođenju predizbornih aktivnosti, u Savezu komunista i Savezu sindikata.

Tom prilikom izneseni su podaci o pretkongresnim aktivnostima na području ove opštine. U radu ovesjednice učestvovali su i Božidar Žan, član Predsjedništva Vijeća Saveza sindikata Bosne i Hercegovine, B. V.

KURS U DINARIMA

PBS OSNOVNA
BANKA

„BANJALUKA“

KURSNA LISTA

(formirana

13. novembra 1985.
godine)

Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1570,27	1612,14	1616,98
Belgija	100 franaka	539,39	554,64	556,31
Danska	100 kruna	3040,04	3126,00	3135,39
Francuska	100 franaka	3601,78	3714,74	3725,80
Holandija	100 florina	9772,29	10048,62	10078,81
Italija	100 lira	16,35	16,77	16,82
Norveška	100 kruna	366,89	3773,66	3785,00
SR Njemačka	100 maraka	11049,17	11332,48	11366,53
Švajcarska	100 franaka	13461,95	13807,13	13848,61
Švedska	100 kruna	3655,81	3770,46	3781,79
Japan	100 jena	136,21	144,86	145,30
V. Britanija	1 funta	414,03	422,36	423,63
Kanada	1 dolar	205,37	215,69	216,34
SAD	1 dolar	287,00	295,99	296,88
Australija	1 dolar	188,97	196,09	196,68

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 13. novembra 1985. godine, a kursevi za efektivu od 6. novembra 1985. godine.

TV

ČETVRTAK, 14. NOVEMBRA
PRVI PROGRAM

16,50 — Pregled programa
16,55 — Dnevnik I
17,10 — Lutkomendija — serija za djecu
17,35 — Prostorni plan Socijalističke Republike Hrvatske — naučno-popularna serija
18,05 — TASS JE OVLAŠTEN DA OBJAVI — serijski film
19,10 — Crteni film
19,30 — Dnevnik II
19,55 — TV spot
20,00 — Panorama — politički magazin
21,00 — EPP
21,05 — Put u središte znanja — kviz
22,10 — Sajam namještaja — EP reportaža
22,20 — Dnevnik III
22,35 — O turizmu četvrtkom
22,50 — Pregled programa za petak

DRUGI PROGRAM

18,40 — Pregled programa
18,45 — TV žurnal: UPI
19,00 — Biti mlad u Neumu — omladinska emisija
— Smotra Danl jugoslovenske televizije Televizija Titograd
19,30 — Dnevnik II
19,55 — EPP
20,00 — Slavoljub Stefanović Rvasi: Peti čin — TV drama
21,15 — Posljednja igra leptira — zabavno-muzička emisija
21,45 — Tokovi samoupravljanja — informativno-dokumentarna emisija
22,10 — Odabrani trenutak — zabavna muzika
22,15 — Kroz Platije — putopisna reportaža
22,45 — Veče sa ratnicima — vikend-program
00,15 — Pregled programa za petak

II PROGRAM — 21,15 SATI

POSLEDNJA IGRA LEPTIRA

— zabavno-muzička emisija

Mlada i atraktivna grupa „Posljednja igra leptira“, čija pjesma „Dečko, ajde o' ladi“ već slovi kao hit, u emisiji pod istim nazivom, predstaviće se ne samo svojim muzičkim numerama već će pokazati i humorističko-šoumenške mogućnosti, od parodije TV Dnevnika, do drugih gegova. Njihov gost je Moreno Debartoli, junak film „Otac na službenom putu“.

Emisiju je režirao Milorad Luketić.

Miro
Mladenović

DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktlograf 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ:

Jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banka Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.